

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

**“Стратегія розвитку Покровської
селищної територіальної громади
на період до 2027 року**

та

**План заходів з реалізації
Стратегії розвитку Покровської
селищної територіальної громади
на період до 2027 року”**

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”

Виконавець

ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р..

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2022

juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

[twitter @juliesdata](https://twitter.com/juliesdata)

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Керівник, спеціаліст із CEO
та геоінформаційних
систем _____

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO,
к.т.н. _____

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	6
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	17
2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	17
2.2. Стан атмосферного повітря	24
2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)	25
2.4. Радіаційний стан	28
2.5. Водні ресурси	28
2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра, ландшафт, активи	34
2.7. Стан здоров'я мешканців, безпека життєдіяльності населення	39
2.8. Біорізноманіття	48
2.9. Території, що можуть бути включені до складу ПЗФ	54
2.10 Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження	56
2.12 Екомережа	57
2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади	59
2.14 Історико-культурні об'єкти	61
2.15 Поводження з відходами	61
2.16 TOWS аналіз	65
2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади	71
2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	73
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	79
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	81
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП	83
Основні міжнародні та національні зобов'язання	83
Процедура ОВД	93
Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	93
Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку	93
6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	93
6.1 Атмосферне повітря	94
6.3 Водні ресурси	97
6.4 Земельні ресурси	98
6.5 Відходи	99

6.6 Біорізноманіття	100
6.7 Природоохоронні території	101
6.8 Здоров'я населення	102
6.9 Історико-культурна спадщина	103
6.10 Транскордонний вплив	103
6.11 Результати розділу	103
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	108
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	112
8.1 Вихідні дані для виконання оцінки	112
8.2 Використані інструменти та методи	113
8.3 Планувальні альтернативи	114
8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	115
8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки	116
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	116
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	125
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	125

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
ТГ	Територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Стратегія	Ця Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року
Регіональна доповідь	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області ¹
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

1

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichniy-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshego-seredovyshha-v-ukrayini/>

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Покровської селищної ради Синельниківського району Дніпропетровської області. Адреса: 53600, Дніпропетровська обл., Синельниківський р-н, селище Покровське, вул. Центральна,

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП "Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року" — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1 наведено основні стратегічні, оперативні цілі та заходи, які планується реалізувати в межах Стратегії.

Таблиця 1.1

Цілі, завдання та заходи "Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року"

Оперативні цілі	Завдання	Індикатори реалізації цілі
Стратегічна ціль 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів		
1.1. Прозоре і фахове управління громадою здійснюється інституційно розвиненими, забезпеченими відповідною матеріальною базою і кадрами органами місцевого самоврядування	1.1.1. Запроваджена система навчання та підвищення кваліфікації працівників і працівниць виконавчих органів громади. 1.1.2. Забезпечена ефективна діяльність та можливості для підвищення кваліфікацій старост. 1.1.3. Працівники і працівниці апарату та виконавчих органів ради громади забезпечені обладнанням, комп'ютерною технікою і програмними продуктами, а також умовами для ефективного виконання своїх обов'язків. 1.1.4. ЦНАП громади забезпечує ефективне надання та збільшення числа послуг. 1.1.5. В апараті управління та підпорядкованих раді виконавчих органах запроваджені елементи управління якістю.	• Кількість навчально-тренінгових заходів для посадовців апарату та персоналу виконавчих органів влади та кількість їх учасників та учасниць • Кількість навчально-тренінгових заходів для старост • Кількість і номенклатура орг.- та комп'ютерної техніки, придбана для підрозділів апарату та підпорядкованих структур виконавчих органів ради громади • Кількість та номенклатура орг.- та комп'ютерної техніки, придбана для старостатів • Кількість та номенклатура обладнання, придбана для забезпечення безперебійного енергоживлення підрозділів апарату, підпорядкованих виконавчих структур, старостатів • Кількість послуг, які надаються ЦНАП, в тому числі, для ветеранів і ветеранок, їхніх родин, військовослужбовців, ВПО

		Кількість послуг ЦНАП, доступних на віддалених робочих місцях в старостатах та за допомогою мобільних робочих місць
1.2. Інтеграція громади через створені можливості участі громадськості у прийнятті рішень на місцевому рівні, розвитку лідерства, громадянських компетенцій	1.2.1. Забезпечені можливості участі мешканців і мешканок громади у прийнятті рішень на місцевому рівні із застосуванням різних форм та інструментів громадської участі. 1.2.2. Створені можливості розвитку громадських компетенцій для мешканців та мешканок і підвищення якості громадських ініціатив та діяльності об'єднань громадян 1.2.3. Удосконалений гендерно-орієнтований підхід та гендерно-чутливі практики в усіх сферах життя громади.	- Кількість і профіль дорадчих органів при голові (раді) громади та кількість їх учасників і учасниць - Кількість електронних громадських платформ, кількість інтерактивних заходів, які на них відбулися та число їх учасників - Кількість поданих, підтриманих та реалізованих проєктів «Громадського бюджету» (Бюджет участі) - Кількість та напрямки проведених опитувань громадської думки, число респондентів - Кількість колективних зустрічей для обговорення місцевих проблем та рішень місцевої влади (громадських слухань, обговорень тощо) та кількість їх учасників та учасниць - Кількість проєктів рішень місцевої влади, опрацьованих за участю Молодіжної ради громади - Кількість рішень влади громади, щодо яких здійснений гендерний аналіз та оприлюднені його результати - Кількість навчально-тренінгових заходів з підвищення громадських компетенцій і лідерства для громадського активу громади, число їх учасників та учасниць
1.3. Розвиток цифрової інфраструктури	1.3.1. Розроблена нормативна і технічна документація у сфері цифровізації громади та розвитку її цифрової інфраструктури. 1.3.2. Мешканцям та мешканкам громади забезпечений доступ до надійного широкопasmового інтернет-зв'язку та послуг, які надаються в електронному вигляді 1.3.3. Запроваджена система електронного врядування та засоби е-демократії 1.3.4. Запроваджені заходи захисту інформації та кібербезпеки 1.3.5. Виконавчі органи влади громади та підпорядковані їм структури забезпечені комп'ютерним і цифровим обладнанням та програмними засобами для ефективного виконання своїх функцій	- Розроблена і запроваджена місцева цільова програма у сфері інформатизації і цифровізації громади - Кількість населених пунктів громади та кількість населення, забезпечених надійним доступом до широкопasmового інтернету - Кількість пунктів колективного доступу до якісного інтернет-зв'язку, в тому числі, в укриттях - Кількість закладів, підприємств, установ, забезпечених якісним доступом до інтернет-зв'язку, в тому числі поза межами центру громади, селища Покровського - Кількість робочих місць системи електронного документообігу - Кількість наборів відкритих даних, доступних до використання - Кількість користувачів електронних громадських платформ та засобів е-демократії - Кількість відвідувань офіційного сайту громади - Кількість навчально-тренінгових заходів і заходів з підвищення кваліфікації у сфері кібербезпеки та розвитку цифрових навичок для службовців апарату громади.

		персоналу виконавчих органів, працівників і працівниць комунальних закладів, підприємств, установ. • Кількість і номенклатура придбаного комп'ютерного і цифрового обладнання • Кількість придбаних засобів для безперебійного енергоживлення • Кількість і номенклатура придбаних програмних продуктів
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	1.4.1. Забезпечені заходи з комплексного планування просторового розвитку громади.	• Комплексне планування просторового розвитку громади. Завершені етапи
1.5. Налагоджена співпраця з вітчизняними та закордонними місцевими спільнотами для підвищення ефективності роботи, взаємодопомоги та обміну досвідом	1.5.1. Громада уклала і реалізує угоди про співпрацю в різних сферах, в тому числі, про міжмуніципальне співробітництво з сусідніми та іншими українськими громадами. 1.5.2. Заклади, підприємства, установи, організації громади налагодили співпрацю з аналогічними інституціями сусідніх чи інших українських громад для підвищення ефективності роботи та спільної проєктної діяльності. 1.5.3. Громада є учасницею проєктів регіонального, національного рівня та програм міжнародної технічної допомоги. 1.5.4. Громада та її інституції мають партнерів за кордонами України і розвивають партнерську співпрацю.	• Кількість і галузева сфера угод про співпрацю з вітчизняними (сусідніми) громадами, в тому числі угод про міжмуніципальне співробітництво • Кількість і галузева сфера формальних та неформальних партнерств між інституціями громади та інших вітчизняних (сусідніх громад) • Кількість проєктів і програм регіонального, національного та міжнародного рівня, учасницею яких є громада • Кількість та зміст заходів, які здійснює влада громади для пошуку партнерів за кордоном та укладення партнерств • Кількість заходів, які здійснює громада для пошуку партнерів за кордоном та укладення партнерств
Стратегічна ціль 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади		
2.1. Створені умови для отримання мешканцями та мешканками громади якісних освітніх послуг, послуг культури, розвитку національної та місцевої ідентичності	2.1.1. Приміщення закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти приведені у відповідність до вимог безпечного, комфортного навчання та перебування учасників та учасниць освітнього процесу. 2.1.2. Заклади загальної середньої та позашкільної забезпечені обладнанням і приладдям для здійснення ефективного навчального процесу, тому числі, профільного навчання, та розширення переліку навчальних напрямків. 2.1.3. Учні і учениці з особливими освітніми потребами забезпечені	• Забезпеченість укріплення учасників і учасниць освітнього процесу • Будівництво Покровського ліцею • Ступінь оновлення навчального обладнання закладів освіти • Кількість і номенклатура придбаного комп'ютерного обладнання та програмних комплексів для забезпечення освітнього процесу • Кількість учнів та учениць, які користуються послугами КЗ ІРЦ в допомозі у навчанні • Кількість заходів з підвищення кваліфікації педагогічних працівників та адміністративно-технічного персоналу та кількість їх учасниць і учасників

	інклюзивним навчанням та допомогою фахівців для отримання освітніх послуг 2.1.4. Створена система мотивації на підвищення результатів для всіх учасників та учасниць освітнього процесу. 2.1.5. Забезпечена логістична доступність для всіх учасників освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, мистецької освіти 2.1.6. Приміщення закладів культури, мистецької освіти та їхня матеріальна база відповідають вимогам безпечного, комфортного та ефективного надання послуг всім категоріям населення. 2.1.7. Запроваджені форми культурної роботи, організації дозвілля та діяльності установ культури відповідають потребам мешканців та мешканок та враховують безпекову ситуацію 2.1.8. Здійснені заходи з меморіалізації подій та шанування героїв війни росії проти України. 2.1.9. Здійснені заходи для збереження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини та продовження життя місцевих традицій.	• Ступінь оновлення (збільшення) бібліотечних фондів • Кількість культурно-дозвіллевих заходів, здійснених закладами культури, у тому числі з використанням інтернет-зв'язку • Кількість заходів меморіалізації подій російсько-української війни • Кількість заходів з виявлення та документування пам'яток історії та культури
2.2. Населення громади забезпечене медичними послугами та можливостями піклування про стан свого здоров'я	2.2.1. Заклади охорони здоров'я громади мають необхідну матеріально-технічну базу та обладнання для надання якісних медичних послуг та збільшення їх числа і різноманітності 2.2.2. Заклади охорони здоров'я забезпечені кваліфікованими кадрами лікарів і молодших медичних працівників. 2.2.3. У громаді здійснюються регулярні заходи з попередження інфекційних та неінфекційних захворювань, раннього виявлення небезпечних патологій.	• Кількість закладів охорони здоров'я (їх структурних підрозділів), які відповідають вимогам безбарерності • Кількість і номенклатура придбаного медичного обладнання для КНП «Покровська лікарня» • Кількість нових медичних послуг запроваджених КНП «Покровська лікарня», в тому числі в інтересах ветеранів російсько-української війни та постраждалих від збройної агресії росії проти України • Кількість і номенклатура придбаного медичного обладнання для КНП «Покровський ЦПМСД» • Кількість нових медичних послуг запроваджених КНП «Покровський ЦПМСД», в тому числі в інтересах ветеранів російсько-української війни та постраждалих від збройної агресії росії проти України • Кількість медичних навчальних закладів з якими укладені угоди про співпрацю • Кількість медичних працівників, які отримують від громади допомогу для вирішення житлових питань • Кількість нових медичних працівників, які працюють в громаді • Кількість мешканців та мешканок, старше 40 років, охоплених профілактичними оглядами

		• Кількість дітей, які охоплені профілактичними щепленнями відповідно до календаря, в т.ч.: • - першого року життя • - до 6 років • Кількість мешканців і мешканок, охоплених заходами з раннього виявлення хвороб, в т.ч.: • - цукрового діабету • - раку передміхурової залози • - колоректального раку • - раку молочної залози/”
2.3. У громаді забезпечене надання мешканцям і мешканкам соціальних послуг відповідно до їх потреб	2.3.1. Літні, самотні, маломобільні мешканці та мешканки громади забезпечені допомогою і соціальними послугами Покровського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) 2.3.2. Для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) створені прийнятні умови для проживання та адаптації в громаді 2.3.3. Створена система надання психолого-соціальної підтримки людям, які опинилися в складних життєвих обставинах 2.3.4. У громаді створені умови для активного довголіття і соціальної інтегрованості літніх людей. 2.3.5. Створена система упередження домашнього насильства та насильства за ознакою статі, а також допомоги постраждалим від цих видів насильства 2.3.6. У громаді здійснені заходи з правового і соціального захисту дітей, а також запобігання проявів дитячої бездоглядності 2.3.7. У громаді створена система надання соціальних послуг та психолого-соціальної адаптації для воїнів, ветеранів і ветеранок російсько-української війни, членів їхніх родин, родин загиблих, полонених чи зниклих безвісти	• Кількість послуг Покровського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), які надаються, в тому числі, мобільними бригадами соціального обслуговування, самотнім, літнім маломобільним мешканцям та мешканкам громади • Кількість самотніх, літніх маломобільних людей в громаді, охоплених послугами послуг Покровського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) • Кількість ВПО забезпечених житлом коштом громади • Кількість літніх людей з громади, які користуються можливостями Простору соціальної адаптації та його філій у старостинських округах • Кількість здійснених інформаційних кампаній (заходів) з профілактики домашнього насильства та насильства за ознакою статі та їх охоплення • Кількість дітей, які опинилися без батьківського піклування чи в складних життєвих обставинах, і перебувають у сімейних формах виховання • Кількість наданих психолого-соціальних консультацій для воїнів, ветеранів і ветеранок російсько-української війни, членів їхніх родин, родин загиблих, полонених чи зниклих безвісти • Кількість підтриманих заходів ветеранських організацій/самоорганізованих ветеранських груп
2.4. Забезпечені розвиток спортивної інфраструктури, підтримка спортивних ініціатив, створені умови для спортивної активності мешканців та мешканок	2.4.1. Спортивна інфраструктура та її кадрове забезпечення відповідають потребам у спортивному розвитку та руховій активності мешканців та мешканок громади всіх категорій населення. 2.4.2. Забезпечена підтримка спортсменів, спортивних команд, спортивних та	• Кількість спортивних об'єктів, які облаштовані з урахуванням вимог безбар'єрності, в тому числі для всесезонних занять • Кількість спортсменів і спортсменок та спортивних команд, які взяли участь у змаганнях, що проводилися за межами громади • Кількість мешканців та мешканок, які систематично користуються

	фізкультурно-оздоровчих ініціатив мешканців та мешканок, популяризація рухової активності	спортивними об'єктами громади для занять фізкультурою і спортом Кількість спортивних подій для широкого кола та кількість їх учасників та учасниць різних категорій населення
Стратегічна ціль 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету		
3.1. Створені організаційні передумови для розвитку економічного потенціалу громади та залучення інвестицій	3.1.1. Забезпечена прозорість та активне поширення інформації про інвестиційні потреби і пропозиції громади. 3.1.2. Налагоджене раціональне та ефективне управління земельними ресурсами громади та майном комунальної власності 3.1.3. Створена система сприяння зайнятості та перекваліфікації відповідно до потреб ринку праці.	- Кількість заходів з презентації інвестиційних потреб і можливостей громади - Обсяг завершених робіт з інвентаризації земель - Кількість виявлених і прийнятих до комунальної власності громади об'єктів безхазяйного майна та відумерлої спадщини - Кількість заходів з популяризації навчання жінок традиційно чоловічим професіям - Кількість заходів з професійного навчання дорослих, організованих в громаді та кількість їх учасників і учасниць, зокрема, ветеранів, ветеранок, ВПО
3.2. Забезпечений сприятливий бізнес клімат, підтримка підприємництва, в тому числі малих агровиробників та їх об'єднань	3.2.1. У громаді налагоджений конструктивний діалог з підприємцями, створений сприятливий для підприємницької діяльності бізнес-клімат 3.2.2. Налагоджена підтримка бізнесу у громаді	- Кількість консультаційних заходів, проведених з представниками підприємницького середовища та владою громади - Кількість заходів з популяризації туризму - Кількість виставково-ярмаркових заходів та кількість учасників у них - Кількість реалізованих пріоритетних проєктів місцевого економічного розвитку по програмі МЕР - Кількість заходів з популяризації діяльності і досвіду місцевих кооперативів - Кількість суб'єктів підприємницької діяльності, які є учасниками місцевих, державних, національних та міжнародних програм і проєктів підтримки бізнесу
Стратегічна ціль 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням навколишнього природного середовища		
4.1. Удосконалена система управління надання житлово-комунальних послуг	4.1.1. КП «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» забезпечене обладнанням, кадрами і ресурсами для ефективного надання житлово-комунальних послуг 4.1.2. Удосконалена система управління багатоквартирними житловими будинками громади	- Кількість і номенклатура придбаних технічних засобів КП «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» - Рівень кадрової забезпеченості КП «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» - Сума грантових та інвестиційних коштів, залучених для розвитку

		інституційної та технічної спроможності комунального підприємства • Кількість багатоквартирних житлових будинків, які перейшли на сучасні форми управління • Кількість проведених інформаційних, навчально-тренінгових заходів щодо створення та діяльності ОСББ та управителя, кількість їх учасників та учасниць • Обсяг коштів передбачених цільовою бюджетною програмою для підтримки та розвитку ОСББ
4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання	4.2.1. Створені ресурсні передумови для розвитку мереж централізованого водопостачання та забезпечення споживачів якісною питною водою. 4.2.2. Мешканці та мешканки громади, суб'єкти господарювання забезпечені питною водою, якість якої відповідає державним нормативам. 4.2.3. Запроваджені заходи з захисту питних водних ресурсів та підвищення культури водоспоживання	• Кількість збудованих нових водозабірних об'єктів • Кількість водозабірних об'єктів, обладнаних засобами енергоживлення на основі альтернативних джерел • Протяжність відремонтованих/новозбудованих мереж водопостачання, водовідведення • Кількість встановлених нових систем очищення питної води • Кількість встановлених нових систем очищення стоків • Кількість інформаційних заходів з питань дезінфекції, ремонтів та утримання системи водопостачання громади • Кількість заходів з інформування громадськості про стан питної води
4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів	4.3.1. Створена матеріальна база для ефективного збирання та утилізації твердих побутових відходів від домогосподарств та суб'єктів господарювання 4.3.2. Запроваджені заходи з підвищення культури поведінки з відходами та підтримки чистоти території громади. 4.3.3. Забезпечені доглянутість, комфортність, інклюзивність, безпечність громадських просторів (дитячих майданчиків, парків і скверів, кладовищ тощо) та елементів благоустрою громади	• Кількість і номенклатура спеціальної техніки для вивезення сміття • Кількість облаштованих контейнерних майданчиків для збирання ТПВ • Кількість домогосподарств, які уклали угоди на вивезення ТПВ/частка від загальної чисельності • Кількість суб'єктів господарської діяльності, які уклали угоди на вивезення ТПВ /частка від загальної чисельності • Кількість бюджетних закладів, установ, організацій, які уклали угоди на вивезення ТПВ /частка від загальної чисельності • Обсяг перероблених сортувальною лінією ТПВ • Кількість підтриманих громадських ініціатив, спрямованих на очищення територій населених пунктів • Кількість громадських просторів та об'єктів інфраструктури, які відповідають вимогам безбар'єрності • Кількість змонтованих нових світлоточок/кількість світлоточок, в яких використовуються енергоощадні світильники

4.4. В громаді здійснені заходи з підвищення енергоефективності, енергозабезпеченості та енергостійкості	4.4.1. У громаді забезпечений моніторинг споживання енергоносіїв будівлями комунальних закладів, підприємств, установ. 4.4.2. Проведені заходи з термомодернізації та підвищення енергоефективності приміщень і будівель різних форм власності. 4.4.3. Забезпечена надійність енергоживлення ключових інфраструктурних об'єктів, установ, закладів, підприємств громади.	• Кількість будівель комунальних закладів, установ, організацій, які пройшли енергосертифікацію • Кількість будівель комунальних закладів, установ, організацій, що впровадили енергоефективні заходи • Кількість комунальних закладів, установ, підприємств, організацій, які використовують електронне обладнання управління енергоживленням • Економія енергоресурсів, досягнута за рахунок впровадження енергоефективних заходів • Кількість інформаційних заходів, спрямованих на популяризацію енергоощадності, термомодернізації для власників приватного житла, в тому числі, ОСББ, суб'єктів господарювання • Кількість комунальних об'єктів, забезпечених обладнанням резервного енергоживлення • Кількість комунальних об'єктів, резервне енергоживлення яких забезпечується за рахунок використання відновлювальних джерел енергії.
4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді	4.5.1. Здійснені ремонтні роботи на автошляхах та об'єктах дорожньої інфраструктури з урахуванням безпеки і безбар'єрності; 4.5.2. Забезпечені пасажирські транспортні комунікації між центром і населеними пунктами громади	• Кількість паспортизованих доріг • Обсяг здійснених ремонтів дорожнього полотна • Кількість об'єктів дорожньої інфраструктури відремонтованих із дотриманням вимог безбар'єрності
4.6. Забезпечена організація цивільного захисту та громадська безпека для мешканців та мешканок	4.6.1. Створена інфраструктурна основа безпеки та протидії надзвичайним ситуаціям в громаді. 4.6.2. Мешканці та мешканки громади забезпечені захисними спорудами та засобами захисту від небезпеки воєнного і техногенного походження 4.6.3. На території громади забезпечений правопорядок і заходи з підвищення громадської безпеки	• Охоплення території громади системою оповіщення про надзвичайні ситуації та небезпеку населення • Кадрова забезпеченість і технічна оснащеність КЗ «Місцева пожежна охорона» • Кількість консультативних пунктів з питань цивільної оборони і запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного характеру • Кількість інформаційно-консультативних та навчально-тренінгових заходів з питань цивільної оборони та запобігання надзвичайним ситуаціям, в тому числі для широкого кола учасників та учасниць • Кількість і місткість укриттів в громаді в розрізі населених пунктів • Кількість засобів захисту органів дихання та медичних засобів самодопомоги переданих мешканцям і мешканкам різними зацікавленими структурами • Охоплення території громади системами відеоспостереження • Кількість спільних з правоохоронними органами заходів з упередження порушень правопорядку

4.7. Забезпечені системні заходи підготовки населення до національного спротиву	4.7.1. Забезпечена систематична підтримка сил оборони України 4.7.2. Для мешканців і мешканок громади створені умови отримання і розвитку військових знань та навичок.	• Обсяг підтримки діяльності ДФТГ Покровської селищної ради • Обсяг підтримки підрозділів і частин сил оборони України • Кількість волонтерських осередків, які працюють на підтримку сил оборони України • Кількість інформаційних заходів популяризації та мотивації до вступу на військову службу • Кількість навчальних заходів для мешканців і мешканок громади з основ військових знань та навичок • Кількість заходів військово-патріотичного спрямування для дітей та молоді
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах	4.8.1. Громада володіє вичерпною інформацією про природні ресурси на своїй території та фактори ризику для довкілля. 4.8.2. Мешканці та мешканки громади поінформовані про стан довкілля в громаді і беруть участь у природоохоронних заходах. 4.8.3. Забезпечене збереження природо охоронюваних територій та заходи зі збільшення їх числа.	• Кількість заходів моніторингу стану навколишнього природного середовища – атмосферного повітря, водних ресурсів, біорізноманіття, ступеню еродованості ґрунтів • Кількість навчально-тренінгових заходів з питань охорони довкілля, здійснення ОВД та CEO для фахівців влади та широкої громадськості • Кількість громадських ініціатив, спрямованих на захист довкілля в громаді • Загальна площа природоохоронюваних територій, площа природоохоронюваних територій, межі яких визначені в натурі • Кількість просвітницьких заходів, здійснених на базі і з використанням природоохоронюваних територій

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості ДДП із релевантними документами регіонального рівня наведено у таблицях нижче [1].

Узгодженість положень ДДП із положеннями Стратегії Дніпропетровської області наведено у таблиці 17 Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року.

Таблиця 1.2
 Узгодженість ДДП із стратегічним цілям Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Мета ДДП	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
СЦ 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів	+	+	+

СЦ 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади	+	О	О
СЦ 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету	О	+	О
Стратегічна ціль 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням навколишнього природного середовища	+	+	О
Мета ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		

Роз'яснення до Стратегічних цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. "Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах".

СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. "Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів".

СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. "Розбудова ефективного багаторівневого врядування".

Інформацію щодо узгодженості ДДП із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3
 Узгодженість ДДП із стратегічними цілями державної екологічної політики

Мета ДДП	Цілі Стратегії <u>державної екологічної політики України на період до 2030 року</u> **				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
СЦ 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів	О	О	О	О	О

СЦ 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади	О	О	О	О	О
СЦ 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету	О	О	О	О	О
Стратегічна ціль 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням навколишнього природного середовища	+	+	+	О	О
Мета ДДП	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
	Цілі Стратегії <u>державної екологічної політики України на період до 2030 року</u>				

****Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:**

"Ціль 1." - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

"Ціль 2" - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

"Ціль 3" - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

"Ціль 4" - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

"Ціль 5" - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформація щодо узгодженості ДДП із Цілями сталого розвитку[2] наведена в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4.

Узгодженість основних положень ДДП із Цілями сталого розвитку

Мета ДДП	Цілі сталого розвитку																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
СЦ 1. Громада ефективно керована на засадах	О	О	О	О	+	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О

згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів																	
СЦ 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0
СЦ 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
СЦ 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
Мета ДДП	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Цілі сталого розвитку																

[1] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

[2] <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

У регіональній доповіді про стан навколишнього середовища^[5] наведена кліматична характеристика на підставі стандартних кліматичних норм за період 1991 – 2020 років по метеостанціям Дніпропетровської області, що були впроваджені з 01.12.2021 рішенням Технічної ради Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій

від 19.10.2021 № 4 та з 01.05.2023 рішенням Технічної ради Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 07.04.2023 № 1, наданих Дніпропетровським регіональним центром з гідрометеорології Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

За даними багаторічних досліджень Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС, що наведено в Екологічному паспорті Дніпропетровської області[4], клімат територіальної громади — знаходиться в помірно-континентальній області. Континентальність клімату в області збільшується з південного заходу на схід, що підтверджується збільшенням у цьому напрямку амплітуди добових та річних температур повітря. Для нього характерні наступні кліматичні параметри: середня температура повітря в січні – від -2 °С до -6 °С; середня температура повітря в липні – від 21 °С до 23 °С; абсолютний мінімум температури повітря – від -32 °С до -42 °С; абсолютний максимум температури повітря – від 39 °С до 41 °С; кількість опадів за рік – від 400 мм до 500 мм; відносна вологість в липні – менше 65 %; середня швидкість вітру в січні – от 4 м/с до 6 м/с. Однією з особливостей клімату Дніпропетровщини є значні коливання погодних умов з року в рік. Помірно вологі роки змінюються різко посушливими, які нерідко посилюються дією суховіїв. Взагалі клімат характеризується відносно холодною зимою з нестійким сніговим покривом та жарким, посушливим літом.

Сучасний клімат Дніпропетровщини, як і України загалом, характеризує потепління, яке супроводжується деяким збільшенням річної суми опадів. Середня річна температура повітря, як головна характеристика глобального потепління, в порівнянні зі стандартним кліматичним періодом 1961 – 1990 рр. зросла на 1,00С. Потепління більш значне в зимові та літні місяці. Найбільш збільшилася середня місячна температура січня по області на 1,9 °С. Поступово зростання температури місяців простежується в листопаді і грудні. Середня температура повітря за рік по області становить 9,2 – 10,5 °С тепла. Середня температура січня (найхолоднішого місяця) становить мінус 2,4 – 3,9 °С, середня температура липня (найтеплішого місяця) – плюс 22,1 – 23,5 °С. Абсолютний мінімум температури повітря по області відмічався у січні 1940 року і становив 32,5 – 34,3 °С морозу, а абсолютний максимум відмічався у серпні 2010 року і становив 39,6 – 40,5 оС, а по АМСЦ Дніпро 40,9оС. Зимовий період на Дніпропетровщині триває 87 – 99 днів – з 27 листопада – 1 грудня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0оС у бік похолодання і починається зима, до 25 лютого – 5 березня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0°С у бік потепління – починається весна. Взимку зазвичай, спостерігаються відлиги, кількість днів з якими за період грудень – лютий по області коливається від 45 до 56. Літній період (із середніми добовими температурами повітря 15 °С і вище), триває в області 121 – 136 днів – з 12 – 17 травня до 15 – 25 вересня.

Середня кількість опадів за рік становить 525 мм, змінюючись по території області від 453 до 585 мм. Кількість опадів по роках змінюється від 253 до 914 мм. У теплий період року (квітень – жовтень) опадів випадає 294 – 357 мм або 60 – 68 % від річної кількості. У найбільш посушливі роки їх випадає в півтора – два рази менше. Недобір опадів порівняно з нормою, особливо в сукупності з високими температурами, обумовлює посухи.

Відносна вологість повітря коливається по області від 60 % теплий у період року до 88 % у холодний період року, а кількість днів із відносною вологістю повітря 30 % та менше за період квітень – жовтень становить здебільшого 31 – 54. Режим зволоження території області створює в цілому позитивний баланс вологи в ґрунті. Але, значну повторюваність мають ґрунтові засухи, які негативно впливають на розвиток сільськогосподарських культур. Тривале бездощів'я, що

нерідко спостерігається у період активної вегетації рослин. Зазначені вище зміни температурного режиму призводять до зміни у розвитку природних процесів – встановлення і сходження снігового покриву, тобто до зміни тривалості сезонів року, періоду середньодобової температури повітря через певні межі (0,5°C, 10°C і 15°C).

Сніговий покрив на переважній частині території області утворюється в другій та третій декаді грудня, а сходиться у третій декадах лютого. Загальна тривалість залягання снігового покриву за зиму становить по області 43 – 74 днів, середня найбільша висота снігу за зиму за даними снігомірної зйомки – 12 – 19 см, тоді як максимальна висота його в окремі роки досягає 32 – 64 см. В останні десятиріччя досить часто відмічаються роки без сталого снігового покриву, або взагалі безсніжні зими. Встановлення снігового покриву відбувається в окремі роки раніше середніх багаторічних дат, проте він, як правило, не зберігається протягом зими або не встановлюється зовсім. Досить часто – 20 – 40 %, на півдні області 50 – 65 % відзначаються роки без стійкого снігового покриву, або взагалі безсніжні зими.

Вітровий режим області обумовлений загальними факторами циркуляційними південного сходу країни. Переважаючий напрямок вітру за рік по області східний, північний і північно-східний. Середня за рік швидкість вітру за даними метеостанцій характерна для рівнинної місцевості й становить по області 2,1 – 4,3 м/с. Середня місячна швидкість вітру змінюється протягом року від 1,6 – 2,2 м/с в липні та серпні – до 2,8 до 4,9 м/с в березні. Максимальна швидкість в окремі дні може досягати 33 – 40 м/с.

Серед несприятливих для основних галузей економіки, сільськогосподарського комплексу явищ погоди на території області відмічаються град, сильний вітер, дуже сильний дощ та зливи, гроза, град, ожеледь, ожеледиця, заморозки та інші. Середня багаторічна дата перших осінніх заморозків по області у повітрі – 5 – 15 жовтня, а останніх весняних заморозків – 15 – 26 квітня. Найпізніший весняний заморозок у повітрі зафіксовано 21 травня 2002 року, а на ґрунті – 27 травня 2001 року. Найбільш ранній осінній заморозок у повітрі відмічався 19 вересня 1987 року, а на ґрунті – 9 вересня 1991 та 1998 року[5].

Нижче подано інформацію щодо основних погодних характеристик за даними метеостанції Запоріжжя [4].

Запоріжжя

47.85°N, 35.12°E (105 м над рівнем моря).
 Модель: ERA5T.

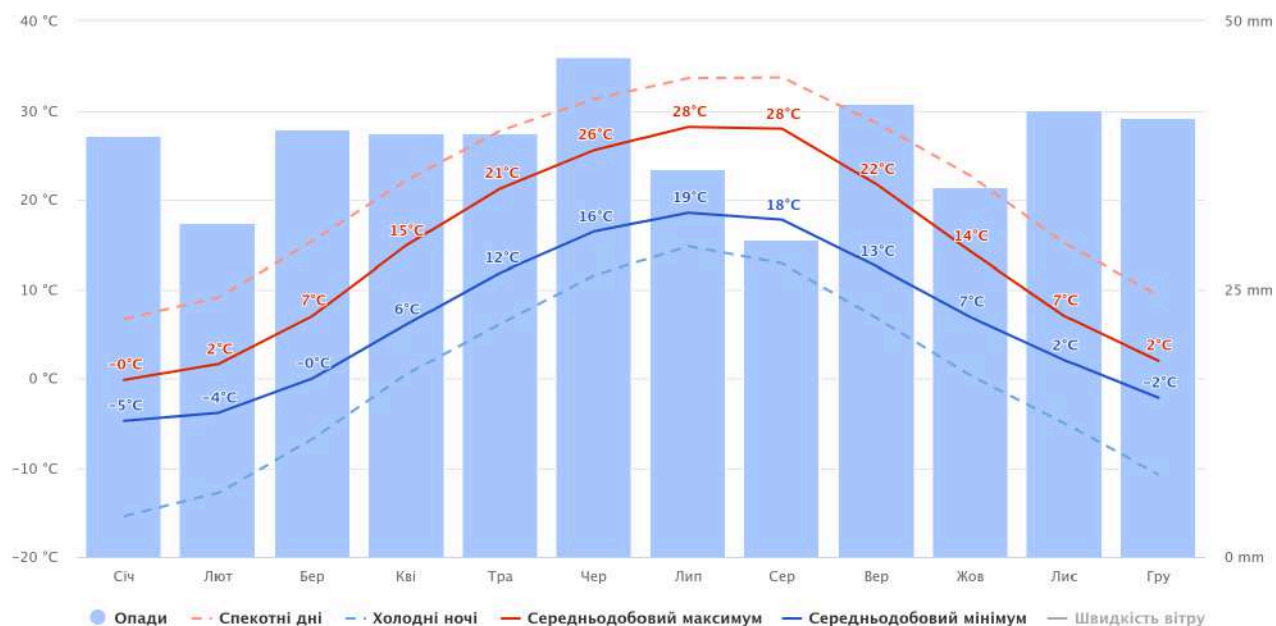


Рис.2.1. Середні температури та опади ^[4].

Запоріжжя

47.85°N, 35.12°E (105 м над рівнем моря).
 Модель: ERA5T.

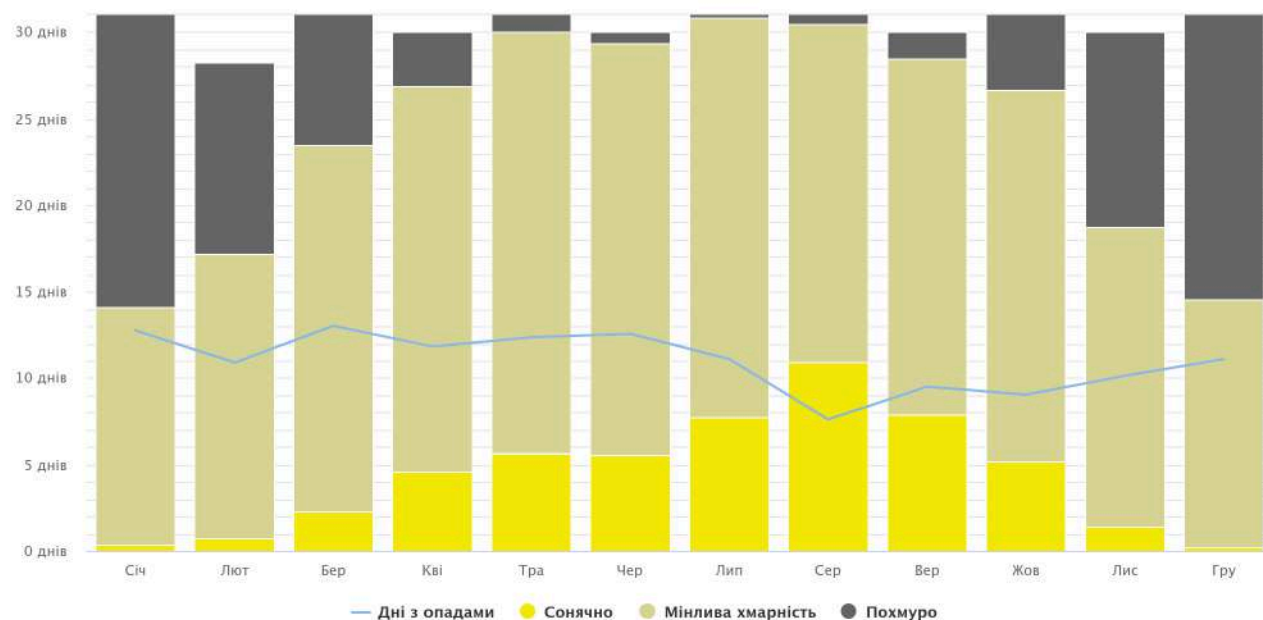


Рис.2.2. Співвідношення кількості сонячних та хмарних днів ^[4].

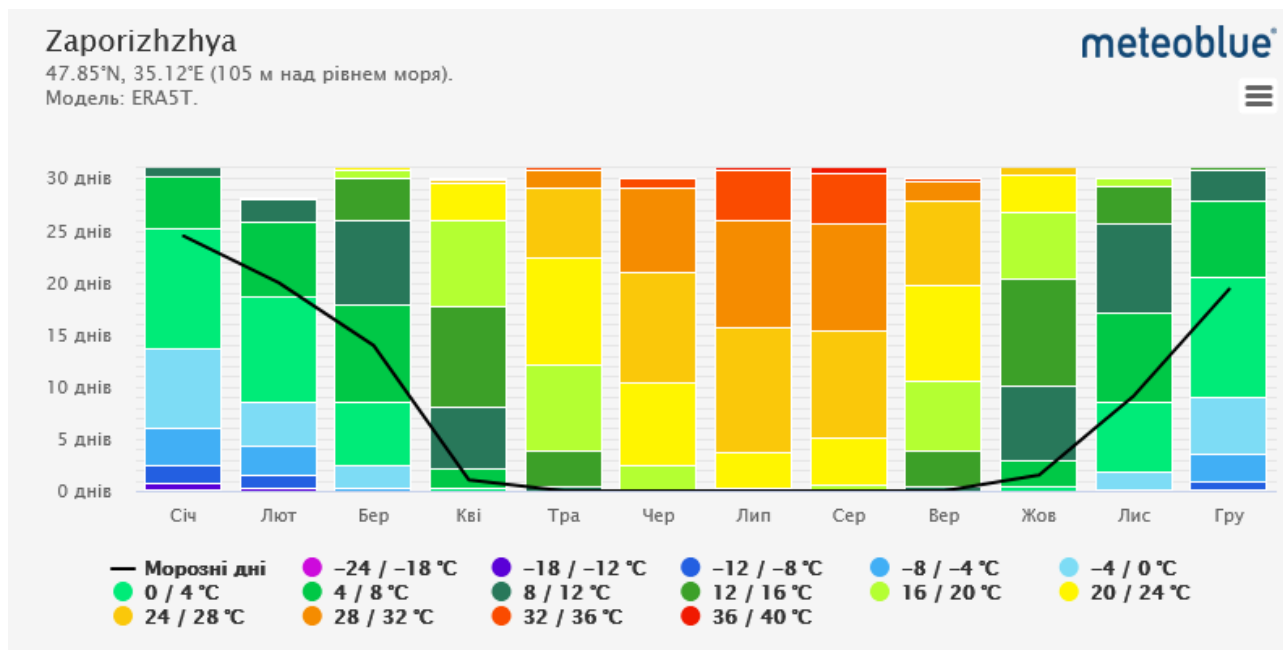


Рис.2.3. Максимальні температури^[4].

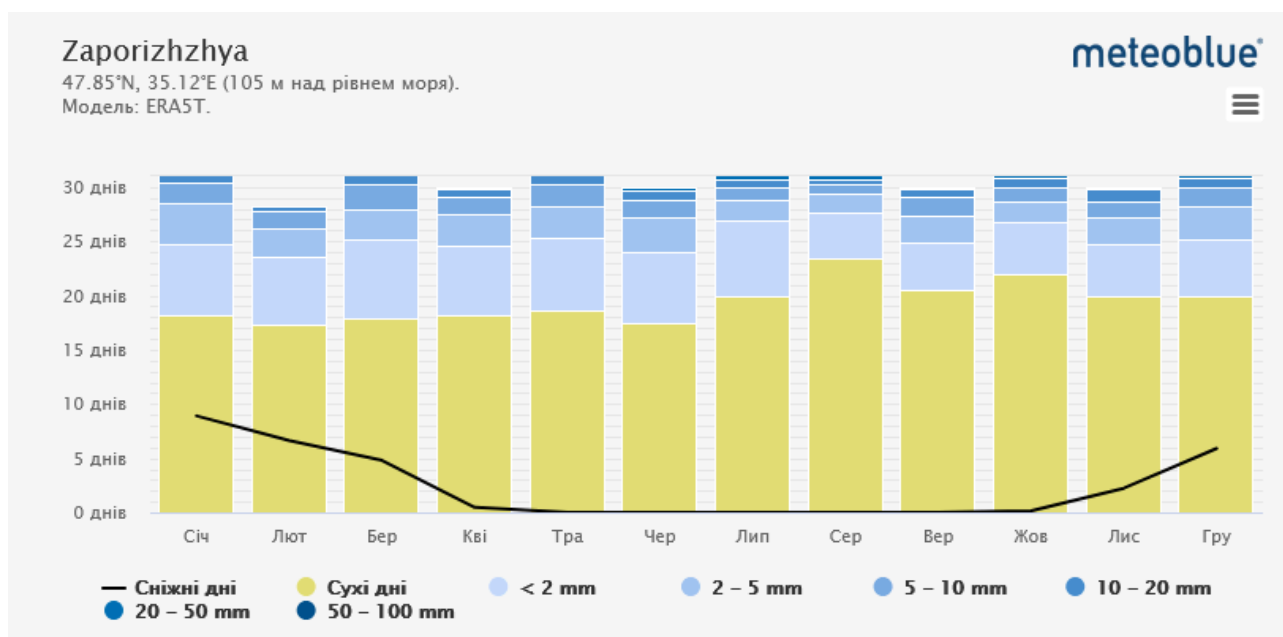


Рис.2.4. Кількість опадів^[4].

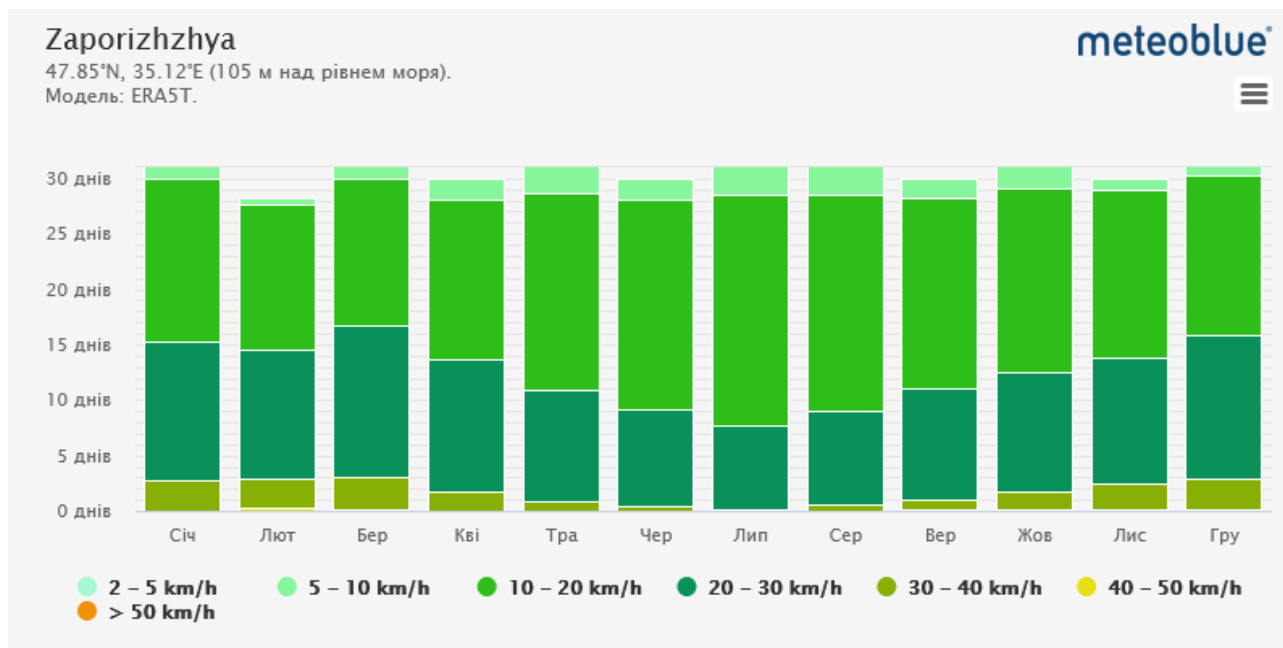


Рис.2.5. Швидкість вітру^[4].

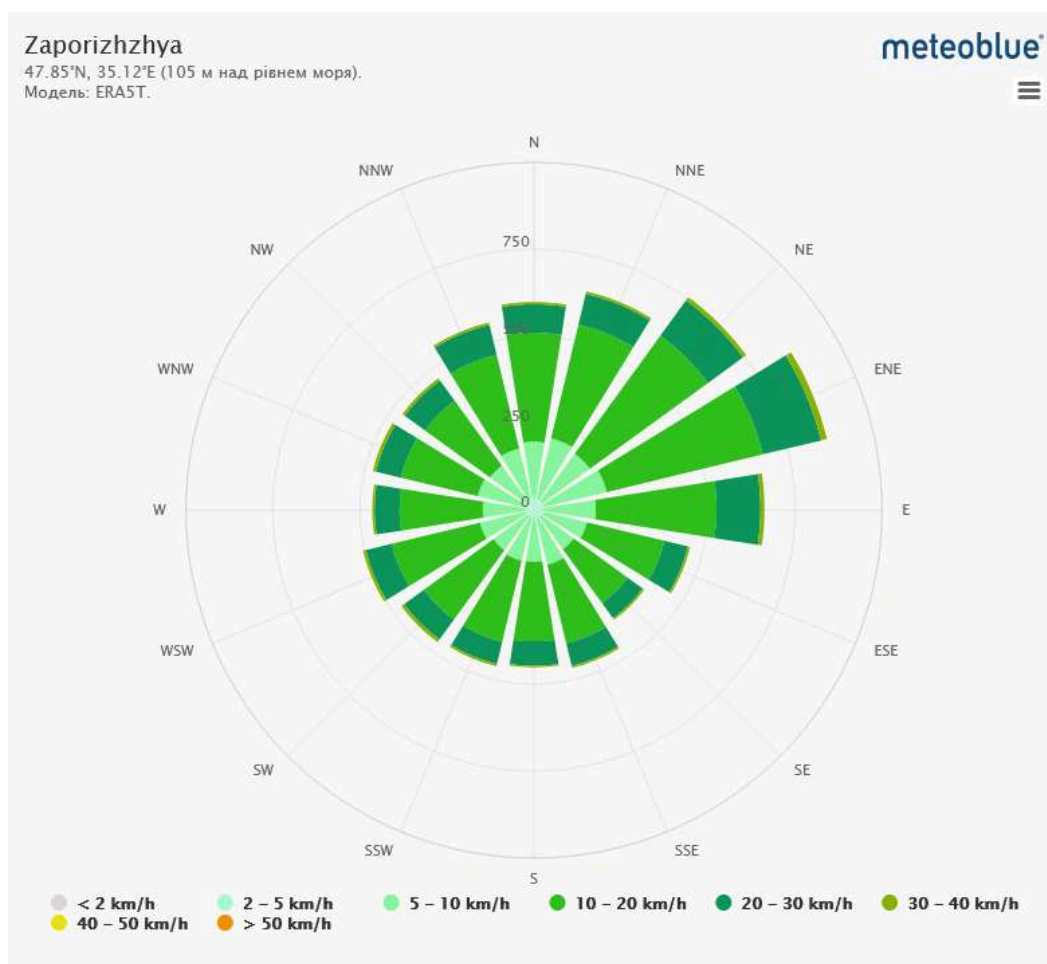


Рис.2.6. Напрями переважаючих вітрів^[4].

Зведена інформація середньорічних показників погоди міститься на рисунку 2.7.

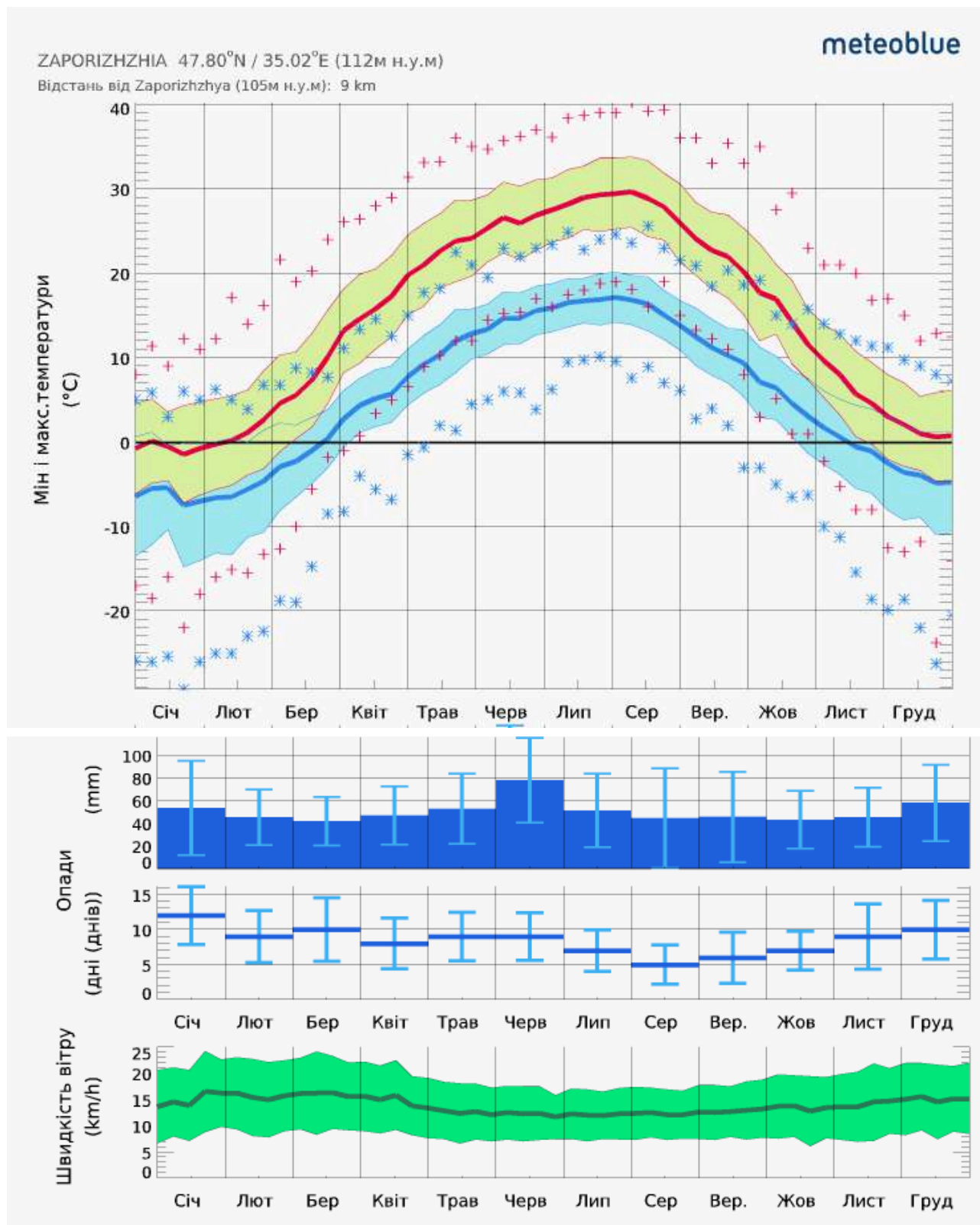


Рис.2.7. Розподіл основних метеопоказників по станції Запоріжжя^[4].

[1]

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichniy-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolishnogo-seredovyssha-v-ukrayini/>

[2]

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichniy-monitoring/ekologichni-pasporty/>

[3]

<https://www.meteo.gov.ua/ua/>

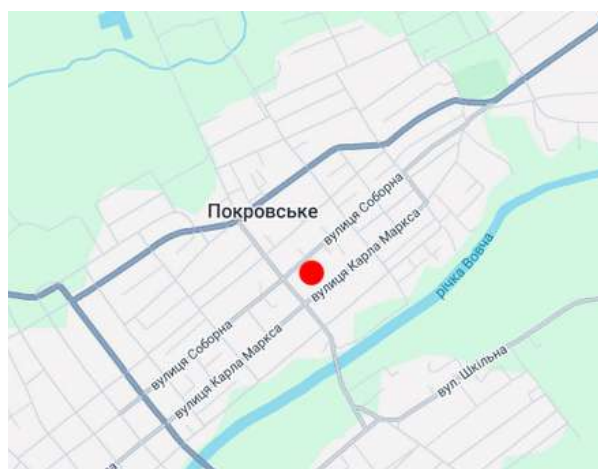
[4]

https://www.meteoblue.com/uk/weather/historyclimate/climateobserved/kropyvnytskyy_ukraine_705812

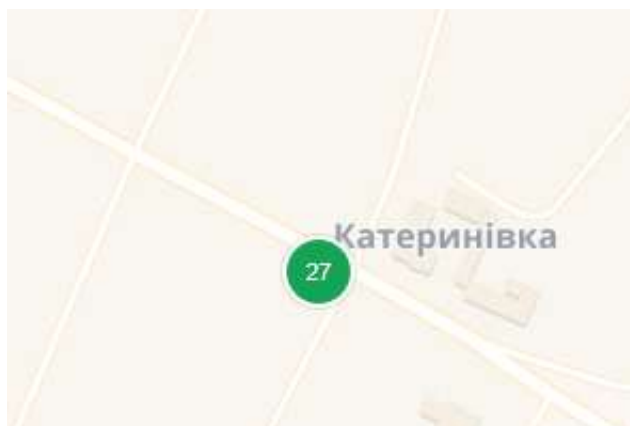
2.2. Стан атмосферного повітря

Основним джерелом забруднення в громаді є автотранспорт. Територією громади проходять дві автомобільні дороги загального користування державного значення Н-15 «Запоріжжя – Донецьк» та Р-85 «Дніпро – Васильківка – Покровське – Гуляйполе – Пологи – Мелітополь». До складу викидів пересувних джерел забруднення входять оксид вуглецю, легкі органічні сполуки, оксиди азоту, сірчистий ангідрид, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок.

У Покровській селищній ТГ відповідно до меморандуму з ГО «Арніка» в рамках програми "Чисте повітря для України" ведеться моніторинг стану атмосферного повітря і радіаційного фону. Інформація з датчиків, встановлених в центрі Покровського та у с. Катеринівка виводиться автоматично на офіційний сайт громади і доступна з мобільних додатків. ЕсоСіті Станція вимірювання щоденної якості повітря встановлено у адмін. центрі селищі Покровське (<https://eco-city.org.ua/?zoom=15&lat=47.9812932&lng=36.2344988&station=1914&random=9403687>) та у селі Катеринівка (<https://www.saveecobot.com/station/22017>).



а) станція вимірювання в селищі Покровське



б) станція вимірювання в селі Катеринівка

рис. 2.8.

Підприємства енергетики, на яких спалюється паливо та важка чи хімічна промисловість відсутні в громаді. Гірничодобувних підприємств на території Покровської громади відсутні.

В громаді є поля фільтрації господарсько – фекальної каналізації, що розташовані у селищі Покровське та які фактично є відстійником. Ставок – відстійник наносить шкоду довкіллю, оскільки є загроза забруднення атмосферного повітря. Особливо це відчутно в найспекотливішу пору року, тобто, влітку.

На території громади функціонують сільськогосподарські підприємства, що здійснюють вирощування великої рогатої худоби (ТОВ «Обрій», ТОВ «Родина Трейд», СП «Молочарське»), в результаті діяльності яких в атмосферне повітря викидається значна кількість забруднюючих речовин, основні з яких: метан, сірководень, вуглекислий газ, аміак, пил, оксид азоту, метилмеркаптан, диметиламін, диметилсульфід. Ці речовини викликають появу смороду і є небезпечними для здоров'я та життя людини. Крім негативного впливу на людину, викиди завдають значної шкоди і атмосферному повітрю, адже, викиди від тваринних комплексів становлять 18 % від усіх викидів парникових газів. [1]

Відповідно до даних наданих Покровською громадою на землях територіальної Покровської громади сільське господарство не має особливого впливу на довкілля. Єдиний негативний вплив, який вони можуть спричинити на довкілля - це забруднення водоносних горизонтів, завдяки внесення у ґрунт різних мінеральних добрив, хімікатів, розміщення мастильних матеріалів, сміття, бруду та ін. поблизу або безпосередньо у зоні санітарної охорони водозабору. За даними громади власники сільськогосподарських підприємств попереджені та знають про небезпечні наслідки такої шкоди довкіллю.

З початку збройної агресії російської федерації на території громади пошкоджено 9 об'єктів комунальної власності, один із них майже повністю зруйнований. Пошкоджені будинки культури, освіти, 126 об'єктів приватної власності житлового фонду. [2] Забруднення повітря, вод, компонентів довкілля через збройну агресію не зафіксовані. Але зазначимо, що внаслідок військової агресії відбулись пожежі майже на 20 га лісів. Під час пожеж у повітря потрапляють продукти горіння, зокрема сажа, дрібнодисперсні частинки. Що може спричиняти респіраторні захворювання, алергії, а також погіршувати загальне самопочуття (що особливо небезпечно для людей з хронічними захворюваннями легень і серцево-судинної системи). Значні викиди діоксиду вуглецю (CO₂) під час пожеж посилюють парниковий ефект, що сприяє зміні клімату.

[1] https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

[2] <https://pokrotg.dp.gov.ua/gromadskosti/prohrama-kompleksnoho-vidnovlennia-pokrovskoi-selyshchnoi-th>

2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)

Парникові гази (метан, діоксид вуглецю, водяна пара), що утворюються внаслідок антропогенної діяльності, спричиняють посилення парникового ефекту. Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області [5], викиди забруднюючих речовин та зокрема парникових газів у атмосферу від стаціонарних джерел забруднення за 2021 рік становлять 537,6** тис. т, за 2022 рік становлять 328,9** тис. т, за 2023 рік 385,1** тис. т..

**попередні статистичні дані. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів. Дані можуть бути уточнені

Основними «постачальниками» забруднюючих речовин в атмосферне повітря в області, серед яких і речовини, що спричиняють парниковий ефект у 2021 році залишалися підприємства металургійної, добувної промисловості та виробники електроенергії. Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів.

Однією з основних причин надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є моральне старіння та фізичне зношення технологічного та пилогазоочисного устаткування, що не відповідає сучасним вимогам щодо

забезпечення встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Газоочисне обладнання підприємств вловлює в основному тільки пил, у той час як найбільш шкідливі з'єднання - окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. - викидаються без очищення.

Забруднення атмосферного повітря парниковими газами, на території Дніпропетровської області загалом може відбуватися від неорганізованих джерел. Провідними серед них є пожежі зокрема такі, що утворюються внаслідок недбалого господарювання та такі, що утворюються внаслідок військової агресії РФ. З початку повномасштабного вторгнення Покровська громада, що знаходиться в безпосередній близькості до лінії бойового зіткнення, постійно знаходиться під обстрілами. Систематичні обстріли призводять до виникнення пожеж. Внаслідок влучання снарядів зокрема відбуваються загоряння сухої рослинності, лісів, що призводить до неорганізованого викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря. Крім того, під час вибухів всі речовини проходять повне окиснення, і продукти хімічної реакції вивільняються в атмосферу, основні з яких — вуглекислий газ та водяна пара — не є токсичними, і шкідливі тільки в контексті глобальних змін клімату, оскільки обидва є парниковими газами.

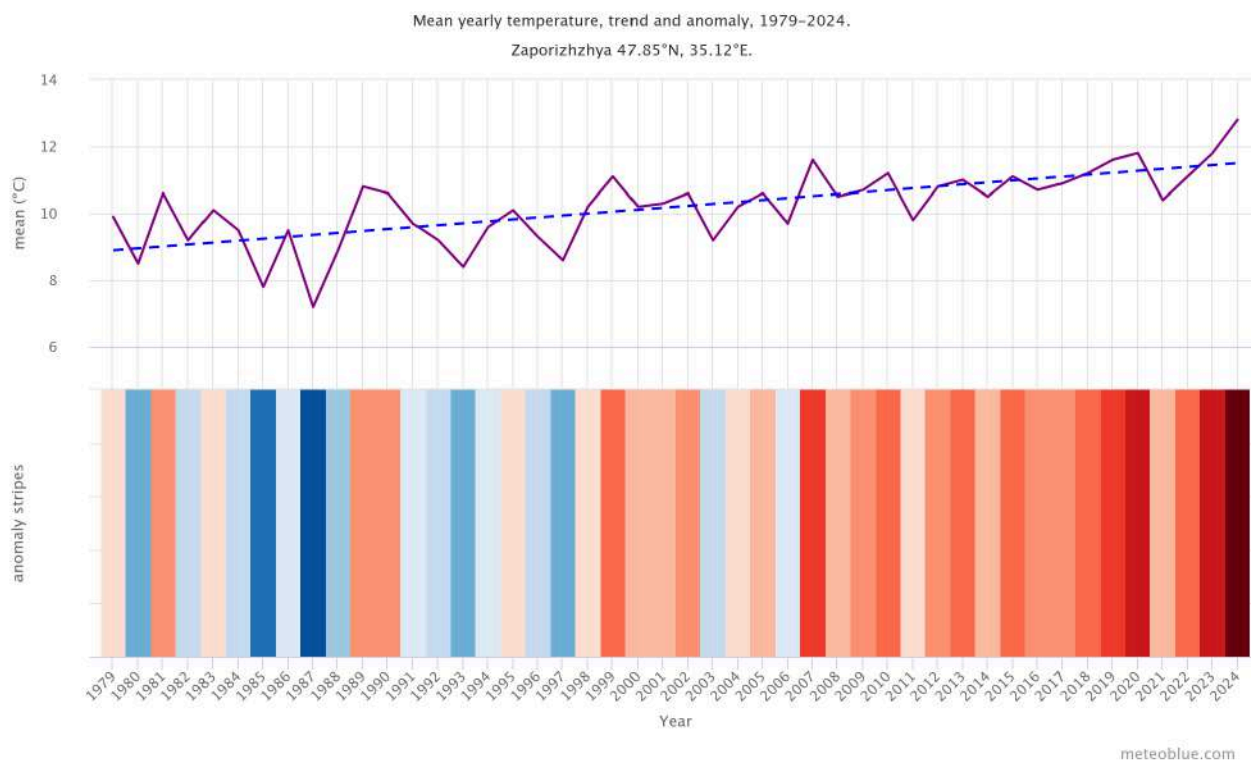


Рис. 2.9. Річна зміна температури МС Запоріжжя^[4]

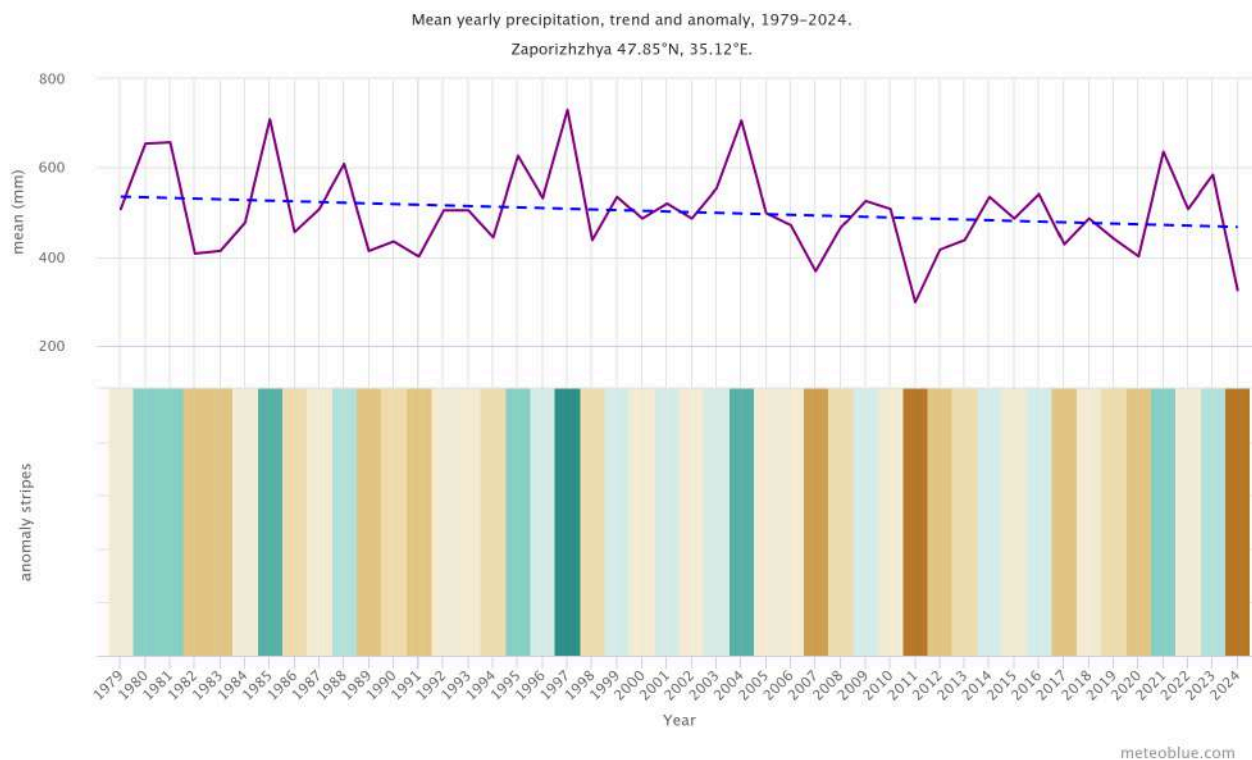


Рис. 2.10. Річна зміна кількості опадів МС Запоріжжя^[4]

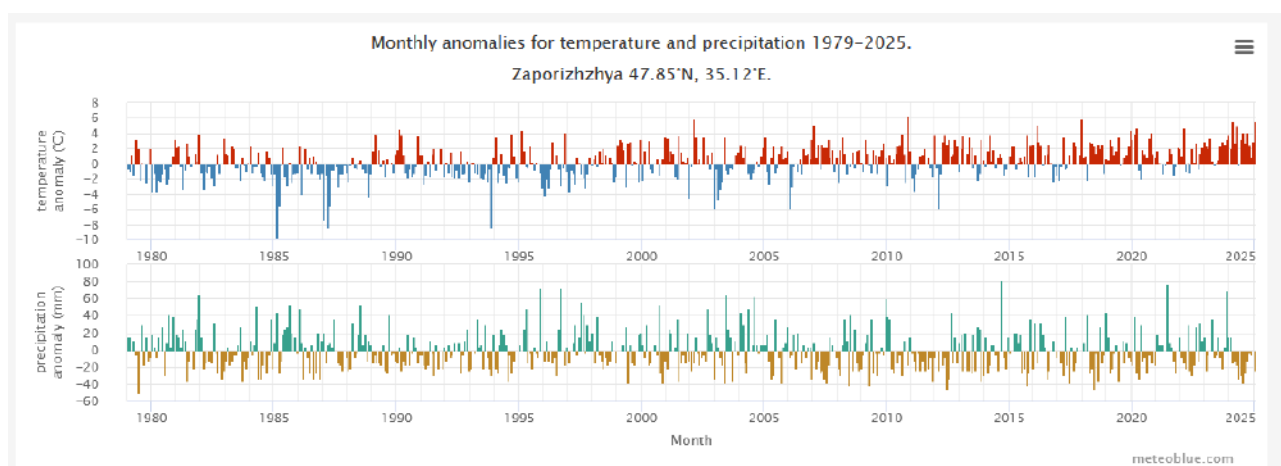


Рис. 2.11. Зміна клімату: Місячні аномалії температури та опадів МС Запоріжжя^[4]

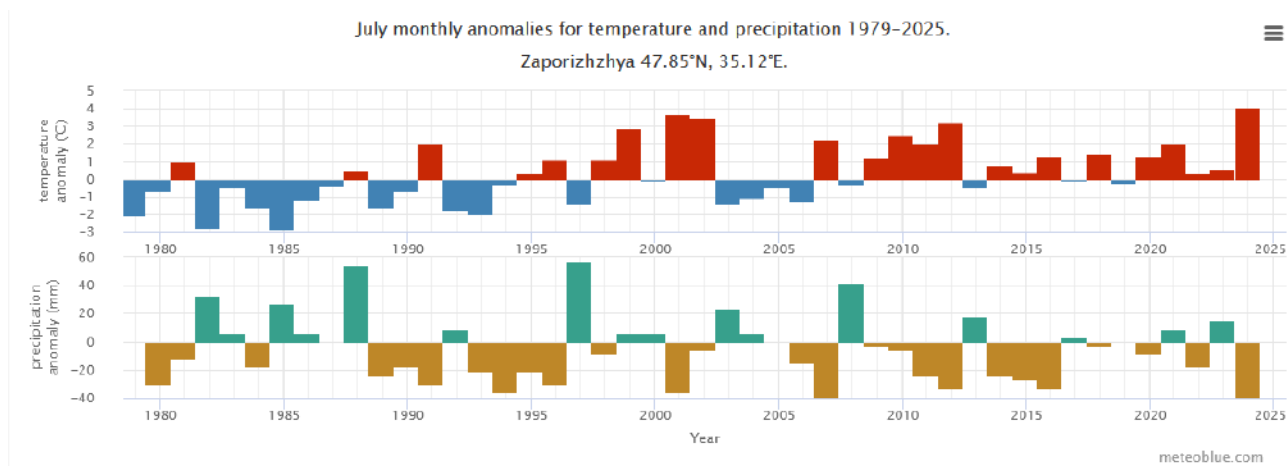


Рис. 2.12. Зміна клімату: Аномалія температури та опадів за кожен липень в період з 1979 по 2023 роки МС Запоріжжя^[4]

[1]

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

[4] https://www.meteoblue.com/uk/weather/historyclimate/climateobserved/kropyvnytsky_ukraine_705812

2.4. Радіаційний стан

За інформацією Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології щодо радіоактивного забруднення атмосферного повітря Дніпропетровської області, радіаційна обстановка на території області в цілому була стабільною і знаходилася у межах природного радіаційного фону. Екстремально-високі рівні радіоактивного забруднення не спостерігалися.

На території Дніпропетровській області випадків перевищень контрольних рівнів сумарної бета-активності в пробах атмосферних випадінь виявлено не було.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилася на рівні попередніх років. Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт[5].

За даними метеостанції Запоріжжя (код метеостанції: 34602) станом на 19.02.2025 потужність експозиційної дози складає 12 мкР/год (105 нЗв/год) [11].

На території селищної ради радіаційно небезпечні об'єкти відсутні. Радіаційна небезпека визначається розташуванням в південній частині Кам'янка-Дніпровського району Запорізької області Запорізької АЕС. В 30-ти чи 50-ти кілометрові зони спостереження Запорізької АЕС територія громади не потрапляє.

Втім, в умовах російської агресії, що триває на час складання цього огляду, не виключається ймовірність застосування противником ядерної зброї, що може призвести до докорінної зміни радіаційної ситуації та до катастрофічних наслідків для населення та навколишнього середовища.

[5] <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

[11] <https://www.meteo.gov.ua/ua/>

2.5. Водні ресурси

Наземні водні ресурси громади представлені річкою Вовчою, її притоками Гайчуром і Янчуром, меншими річками та штучно створеними водними об'єктами, яких обліковується 106.

Враховуючи зміни клімату, більшість водних об'єктів-ставків на даний час майже повністю пересохли (відсутнє водне дзеркало) або мають дуже низький рівень води. Із 106 ставків лише 33 придатні для використання, з них 1 водний об'єкт придатний при умові наповнення водою, 16 водних об'єктів розташовані в межах існуючого природно-заповідного фонду і не можуть використовуватися за цільовим призначенням для рибогосподарських потреб, але можуть бути придатні для використання та надання в оренду за цільовим призначенням для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей. 6 водних об'єктів знаходяться в оренді.

Також на території громади обліковується чотири водосховища, а саме Слинницьке водосховище, площа при НПР становить 33,49 га, Ягіднянське водосховище, площа при НПР - 28,3935 га, Мечетне водосховище, площа при НПР- 28,541 га та Вербівське водосховище, площа при НПР-101,55 га.

Одна з найбільших річок громади є р. Вовча, яка тече по всій її території з східної частини громади на північний захід громади. Довжина її 323 км, площа басейну 13 300 км². Згідно з Водним Кодексом України ст.79 річка відноситься до середніх річок. Відповідно до статті 88 ВКУ має складати 50 метрів. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється. У межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Річка Гайчур (Гайчул) є лівою притокою річки Вовча, її довжина 130 км, площа водозбірного басейну 2 140 км². Згідно з Водним Кодексом України ст.79 річка відноситься до середніх річок. Відповідно до статті 88 ВКУ має складати 50 метрів. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється. У межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

Річка Янчул (Янчур) — права притока річки Гайчур, її довжина становить 72 км, площа водозбірного басейну 951 км². Згідно з Водним Кодексом України ст.79 річка відноситься до малих річок. Відповідно до статті 88 ВКУ має складати 25 метрів. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється. У межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації.

На даний час річки обміліли та замулились. Великі температури наносять шкоду фауні водних об'єктів. Розвідані підземні водні ресурси, на які громада покладається як на джерело питного водопостачання, досить обмежені і розташовані нерівномірно по території громади. В деяких місцевостях підземні води мають надлишок мінералізації і вмісту заліза, що робить їх непридатними як для пиття, так і для певних напрямків технічного застосування. Ставки частково висохли, не використовуються, не здійснюють свої функції. За останні роки рівень води в річках Гайчур та Вовча значно знизився, за рахунок замуленості та недостатньої сили течії річки заросли водоростями та стали розплідниками шкідливим організмам. Вже неодноразово були звернення щодо мору риби влітку при високих температурних режимах. Ця проблема може призвести до створення критичної ситуації на території громади, яка і так знаходиться в зоні ризикованого землеробства.

Відповідно до даних Державного Водного агентства України найближчі пункти моніторингу знаходяться (<http://monitoring.davr.gov.ua/EcoWaterMon/GDKMap/Index>):

р. Вовчана 193 км, с. Іскра, міст, кордон Донецької і Дніпропетровської обл.. Остання дата спостереження на цьому пункті: 12.12.2018

р. Гайчур, 7,5 км, с. Андріївка, гідрологічний пост р. Гайчур, північно-західна околиця села. Відомості про спостереження відсутні.

Попередній аналіз прибережно-захисних смуг на основі відкритих джерел даних (Google. OSM) показав, що ймовірні порушення режимів використання ПЗС (див. рис. нижче).

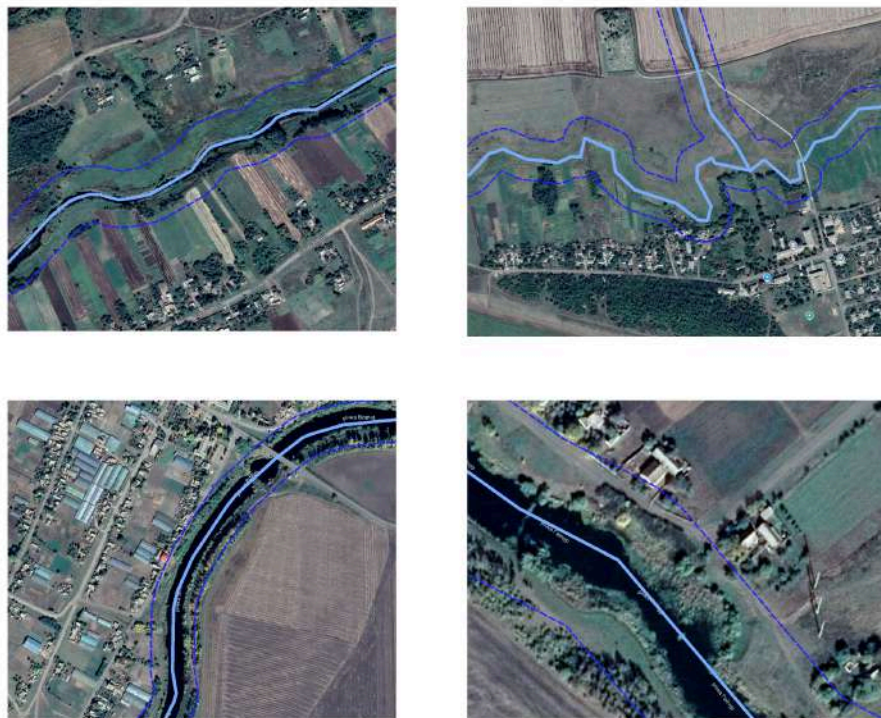


рис. 2.13

На основі аналізу відкритих джерел даних видно, що можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності). Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами.

Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

На території громади функціонують сільськогосподарські підприємства, що здійснюють вирощування великої рогатої худоби (ТОВ «Обрій», ТОВ «Родіна Трейд», СП «Молочарське»). При зберіганні великої кількості побічних продуктів тваринного походження у лагунах, можливе потрапляння гноївки у довкілля через розгерметизацію лагун, змив, перевищення лімітів наповнення лагун. Як наслідок –

виникають супутні проблеми, такі як забруднення поверхневих та підземних вод азотом, фосфором та іншими речовинами. Крім того, гній або послід можуть вноситися у ґрунт із частотою та в обсягах, що перевищують норму та без попередньої витримки для перетворення у органічне добриво. При понаднормативному внесенні гною та посліду у ґрунт, без дотримання норм та вимог, відбувається забруднення підземних та поверхневих вод. Також відбувається забруднення води внаслідок неналежної організації очищення стічних вод на фермах. Забруднення підземних вод нітратами, що потрапляють з гною, може створити серйозну небезпеку для здоров'я населення. Наприклад, високий вміст нітратів у колодязній воді поблизу тваринницьких ферм є причиною виникнення викиднів у вагітних жінок. У важких випадках, забруднення нітратами може викликати метгемоглобінемію, або так званий «синдром синьої дитини», отруєння у дітей. У такому випадку, здатність еритроцитів крові переносити кисень значно знижується, викликаючи синюшність шкіри, в особливо критичних випадках це може закінчитися смертю. Гній також містить патогенні мікроорганізми, які можуть викликати захворювання у людей. Наприклад, гній з промислових тваринницьких ферм може забруднювати воду кишковою паличкою, патогеном, що знаходиться у фекаліях тварин [1].

[1] https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

Джерелом питного водопостачання Покровського району - є артезіанські свердловини, які знаходяться в смт. Покровське, с. Олександрівка та с. Коломійці. Загальна кількість свердловин – 20, з яких 2 недіючі. Загальна кількість робочих свердловин, які обслуговує та експлуатує КП «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» становить 18 шт. Система централізоване водопостачання громади складається з трьох насосних станцій в смт Покровське, селах Олександрівка та Коломійці, в яких проживає близько 65% жителів громади. *Протяжність мережі становить 110 км. Система водопостачання досить зношена, оскільки побудована у 60х роках із чавунних та сталевих труб і за весь період експлуатації не було проведено жодного капітального ремонту. Надавачем послуг з водопостачання є комунальне підприємство «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство».* Загальна кількість абонентів становить 4448 одиниць, населення яке користується послугою становить 12650 громадян, в тому числі близько 4000 ВПО. Протягом 2018-2020 років в рамках співпраці з Програмою USAID DOBRE, було збудовано 2 резервуари ємністю 500 м³ та 149 м³, замінено насосне обладнання та встановлено 54 перетворювачі частоти.

Централізованим водопостачанням громада забезпечена на - 14 % (7 населених пунктів з 50). Особисті криниці або свердловини мають на території свого домоволодіння більша частина населення 27 населених пунктів, тобто забезпеченість складає – 54 %. Підвізною на 70-100 % - 22 % (11 населених пунктів з 50). Орієнтовний обсяг втрат питної води із системою водопостачання складає близько 25,0 – 27,5 тис. куб.м/рік.

Існує необхідність будівництва додаткових свердловин централізованого водопостачання для збільшення потужності виробництва, у зв'язку з тим що дебіт води з кожним роком постійно знижується. Причина значного зменшення дебіту води полягає у масовому будівництві населенням власних свердловин, які в свою чергу впливають на підземні води та виснажують її.

У Покровській громаді є гідротехнічні споруди, до яких відноситься гребля, яка знаходиться в селищі Покровське. Наразі вона знаходиться у задовільному стані. За останні 10 років повеней та паводків у Покровській громаді не виникало,

тому руйнувань чи ерозій берегових ліній не має. Навпаки, протягом останніх років спостерігається зменшення кількості підземних вод. Наприклад, якщо раніше у міжсезонні періоди (навесні та восени) у окремих населених пунктах мешканці сел потерпали від затоплення погребів та мали підвищений рівень води у власних питних колодязях, то за останні роки такого явища вже не має. *Крім того, помітно знизився рівень та дебіт води у свердловинах централізованого водопостачання Покровського та Олександрівського водозаборів.*

Каналізаційні споруди, які знаходяться в селищі Покровське, потребують реконструкції, тому що була збудована ще в 1950-х роках. Система каналізування селища, яка складається:

1.Збірний самотічний колектор протяжністю 8,7 км, випускні та приймальні колодязі, приймального відстійника.

2.Каналізаційну насосну станцію, яка розташована біля р. Вовча з насосним агрегатом (у кількості 1 шт.).

3.Напірний колектор протяжністю 3,0 км, який проходить від насосної станції до полів фільтрації.

4.Карти полів фільтрації, розташованих в західному напрямку від смт. Покровське. Поля фільтрації складаються із 12 карт (10 карт побудовані в 1957 році і 2 карти введені в експлуатацію в 1973 році).

Станом на сьогоднішній день існуючі поля фільтрації не виконують свою функцію та фактично перетворилися на відстійник, що в свою чергу створює екологічну та санітарно – епідемічну небезпеку і є загрозою забруднення повітря, а також підземних вод. Пропуск стоків становить від 40,0 - 41,0 тис. куб. м/рік. Загальна кількість абонентів, які підключені до каналізаційних мереж та користуються послугами централізованого водовідведення становить - 624 аб. У Покровській громаді відсоток приватних домогосподарств складає більше 90%, а тому кожне домогосподарство будує власні герметичні вигрібні ями, які накопичують побутові стоки і відкачуються у міру заповнення.

Споруд для очищення каналізаційних стічних вод в с. Покровське не має. Оскільки на комунальному підприємстві «Покровське ВКГ» відсутня відомча лабораторія та враховуючи те, що існуючі поля фільтрації фактично є відстійником, лабораторні дослідження якості стічних вод не проводяться. Наразі потрібне будівництво нової очисної каналізаційної споруди в даному населеному пункті.

Зливна система в населених пунктах Покровської громади не передбачена. Під час дощів уся вода стікає в сторону річки Вовча.

Ще одна проблема, яка існувала до війни і є актуальною станом на сьогоднішній час – це якість питної води. Джерелом питного водопостачання Покровського району - є артезіанські свердловини, які знаходяться в смт. Покровське, с. Олександрівка та с. Коломійці. Загальна кількість робочих свердловин, які обслуговує та експлуатує КП «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» становить 18 шт.

Враховуючи геологічну будову та гідрогеологічні умови місцевої території, на Покровському, Олександрівському та Коломійцівському водозаборах за хімічним складом переважають в основному води сульфатно – хлоридно – натрієвого типу. Живлення горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, за рахунок весняної повені, а також – за рахунок часткового перетікання підводних течій з водорозподільних ділянок, що також впливає на санітарно – хімічні властивості води.

Якість питної води (до війни і нині) не відповідає чинним нормативам на деяких свердловинах за окремими санітарно – хімічними показниками, а саме: за вмістом сульфатів, хлоридів, нітратів, загальної жорсткості та сухого залишку.

Аналізуючи санітарно – хімічний склад води до війни і після, можна сказати, що він практично не змінився. Але, слід зазначити про те, що до війни якість питної води за мікробіологічними показниками завжди відповідала чинним нормативам, а станом на теперішній час на окремих свердловинах спостерігається невідповідність чинним нормативам.

Враховуючи усі ці фактори, необхідно побудувати очисні водопровідні споруди або установки для очищення питної води з метою забезпечення відповідності джерел водопостачання чинним нормативам за фізико – хімічними та бактеріологічними показниками.

Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров'я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов'язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об'єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров'я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості життя і високої смертності значною мірою пов'язане із споживанням неякісної питної води. Забруднюючі шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об'єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров'я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо. Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючі технології для знезараження питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв'язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезараження здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра, ландшафт, активи

Загальна площа території громади складає 69624,1592 га, у тому числі площа сільськогосподарських угідь - 63202,00 га, що складає близько 90% всієї території (див. рис. нижче). Рельєф території громади переважно рівнинний з незначними коливаннями висот (рис.2.15, рис. 2.16). Ландшафт типово степовий. Безперечною окрасою ландшафту є річка Вовча та її притока Гайчур і Янчур, прирічкові балки і поодинокі скельні виходи.

Загальний розподіл земель в громаді:

Площа території громади, всього, у тому числі:	га	69698,9 га
землі сільськогосподарського призначення;	га	63202,00
землі житлової та громадської забудови;	га	2478,00 га
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;	га	7519,00 га
землі оздоровчого призначення;	га	-
землі рекреаційного призначення;	га	-
землі історико-культурного призначення;	га	19,6
землі лісгосподарського призначення;	га	1022,00 га
землі водного фонду;	га	205,5 га
землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.	га	1419,38
В тому числі		
в межах населених пунктів	га	4714,28
за межами населених пунктів	га	64984,62
З усіх земель		
Землі, не надані у власність або користування (потенційні об'єкти оренди)	га	3044,21 га
Земельні ділянки, право на які підлягає продажу на конкурентних засадах (на земельних торгах)	кількість га	36 420,2114
Розроблено комплексного плану просторового розвитку територій територіальних громад (у разі розпочатих робіт вказати на якому етапі)	кількість га етап	0 0 0
Розроблено проектів встановлення межі територіальної громади (у разі розпочатих робіт вказати на якому етапі)	га етап	0 0

Розподіл земель в громаді за формою власності, га:

- перебувають у власності – 45564,5515;
- перебувають у користуванні (оренда)-9053,8310;
- не передані у власність та/або користування 15005,7767.

Загальна площа земель сільськогосподарського призначення – 63202,00 га, з них:

- Рілля - 55442,00 га;
- Багаторічні насадження (лісосмуги, чагарники) та польові дороги-998,00 га;
- Сіножаті і пасовища-6762,00 га;
- перебувають у власності- 45064,5515 га;
- перебувають у користуванні – 8363,4004 га;
- не передані у власність та/або користування- 9774,0481 га.

Загальна площа земель промисловості за видами цільового призначення, площа земель промисловості за видами цільового призначення:

Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій 26,9135 га;

Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами 14,7517 (елеватор);

Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості 1,1985;

Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості 1.7404 ;

Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд технічної інфраструктури (виробництва та розподілення газу, постачання пари та гарячої води, збирання, очищення та розподілення води) - 5.4315.

Всього земель промисловості – 50,0356, з яких перебувають у користуванні 50,0356 га.

Для громади рекомендовано провести інвентаризацію земель за їх призначенням з метою виявлення інвестиційно привабливих майданчиків greenfield та об'єктів нерухомого майна brownfield.

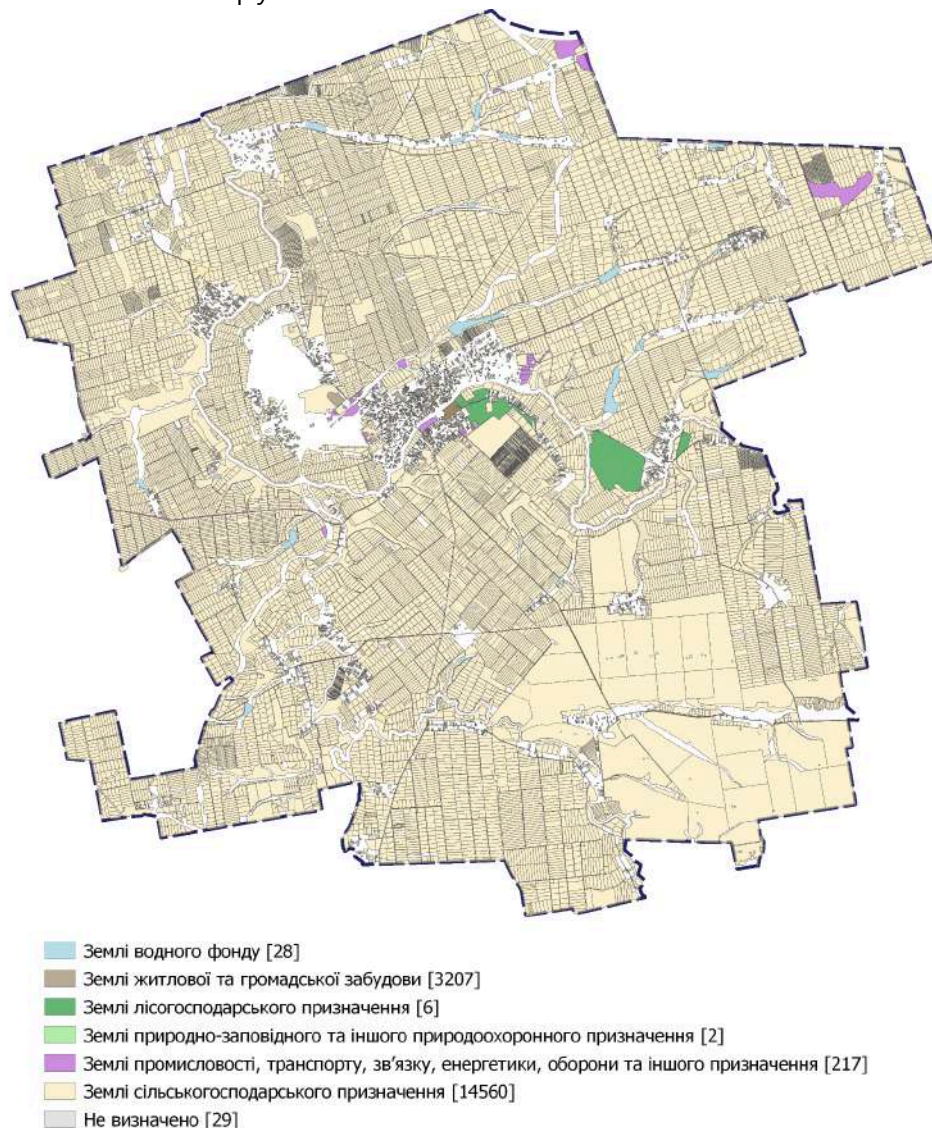


рис. 2.14. Розподіл земельних ділянок за категоріями в межах Покровської СТГ
(<https://kadastr.live>)

Ґрунти. Географічне розташування Покровської громади Дніпропетровської області належить до Придніпровського економічного району і знаходиться в степовій зоні, підзоні південного степу. Рельєф місцевості рівнинний з незначними висотами та з невеликим ухилом місцевості в сторону річки Вовча. Геологічними умовами Покровської ОТГ є Український кристалічний щит. На території Покровської громади переважають чорноземи звичайні малогумусні, лучночорноземні ґрунти, чорноземи солонцюваті на щільних ґрунтах та зовсім мало чорноземи середньогумусні глибокі. У південній частині громади наявні

лучно-чорноземні ґрунти. І зовсім на невеликій площі в центральній частині громади розташовані чорноземи глинисто- піщані та супіщані ґрунти. Характерним для схилів є наявність змитих типових ґрунтів – порушення верхнього гумусного горизонту. Основна причина деградації ґрунтів насільськогосподарських землях (на ріллі) – вітрова ерозія, яка призводить до того, що ґрунти руйнуються і породи починають відкладатися. На надзаплавних терасах річки Вовча поширені чорноземи солонцюваті на щільних ґрунтах та супіщані ґрунти, на відносно вищих терасових поверхнях – чорноземи звичайні малогумусні і супіщані ґрунти. З точки зору родючості ці ґрунти оцінюються переважно як добрі (73 – 80 балів), в той же час вони мають тривожний ступінь еродованості. Територія громади примикає на півдні до районів з проявами пилових бур. Значимою екологічною проблемою Покровської громади є зниження родючості ґрунтів. Характерною особливістю ґрунтового покриву є значне поширення сухих ґрунтів, які формуються на схилах і мають погіршене вологозабезпечення внаслідок втрати вологи через поверхневий стік та вітрову ерозію. Як наслідок, ці ґрунти мають зменшену на 15-50% потужність профілю, знижений орієнтовно на 30% вміст гумусу і, відповідно, нижчий рівень родючості ґрунтів.

Згідно лабораторних досліджень водневий показник становить від 6,8 – 7,03. Це говорить про те, що чорноземи мають нейтральну або слабо лужну реакцію. Оскільки Покровська громада належить до степової зони, весняне промокнення ґрунтів дуже слабке. Підземні ґрунтові води утворюються за рахунок поглинаючих атмосферних опадів в першому від поверхні водоносному горизонті. Тип водного живлення – в основному атмосферний.

До основних джерел забруднення сільськогосподарських угідь відносять забруднення ґрунтів важкими металами, пестицидами, нітратами, радіоактивними елементами. Головною причиною забруднення ґрунтів є наднормативне внесення отрутохімікатів, мінеральних добрив. Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті [13]

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація).. Забруднення ґрунту несе в собі серйозну потенційну загрозу для здоров'я людини, екосистем та економіки в цілому. Особливо небезпечним є неправильне або надмірне використання пестицидів, адже вони проявляють мутагенну, або інші негативні дії на живу природу і людину. Через неправильне використання добрив в ґрунтах спостерігаються високі концентрації нітратів, що може спричинити отруєння людей. Для збереження родючості ґрунтів потрібно проводити раціонально обґрунтовану господарську діяльність на засадах сталого розвитку, проводити постійний моніторинг ґрунтів для відображення їх фактичного стану і проведення доцільного землекористування.

Великої шкоди родючості чорноземів в області завдає також водна ерозія, причинами якої є велика розораність сільськогосподарських угідь, насиченість сівозмін просапними культурами, невиконання протиерозійних заходів на схилах. Кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також неправильне розміщення доріг та інших лінійних об'єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. У такому

випадку є загроза того, що під час злив та стрімкого танення снігу, води поверхневого стоку будуть призводити до росту ярів на верхніх частинах схилів та відкладання змитого ґрунту – біля їх підніжжя. Обидва процеси призводять до втрати придатних для сільськогосподарського використання ґрунтів, а потрапляння змитого ґрунту у водойми забруднює їх рештками пестицидів та мінеральних добрив. У цьому плані гостро постає питання дотримання чинних норм щодо ведення рослинництва на схилах до 3, від 3 до 5 і вище 5 градусів. Важливо проводити моніторинг за появою нових ярів та мотивувати землевласників проводити заходи щодо регулювання поверхневого стоку, а на землях громади, особливо у верхів'ях схилів за потреби влаштовувати бар'єри у вигляді валів, відвідних каналів як земляних, так і залізобетонних, регулярно проводити догляд за існуючими протиерозійними спорудами. Важливу роль в цьому відіграють водорегулюючі лісосмуги [1].

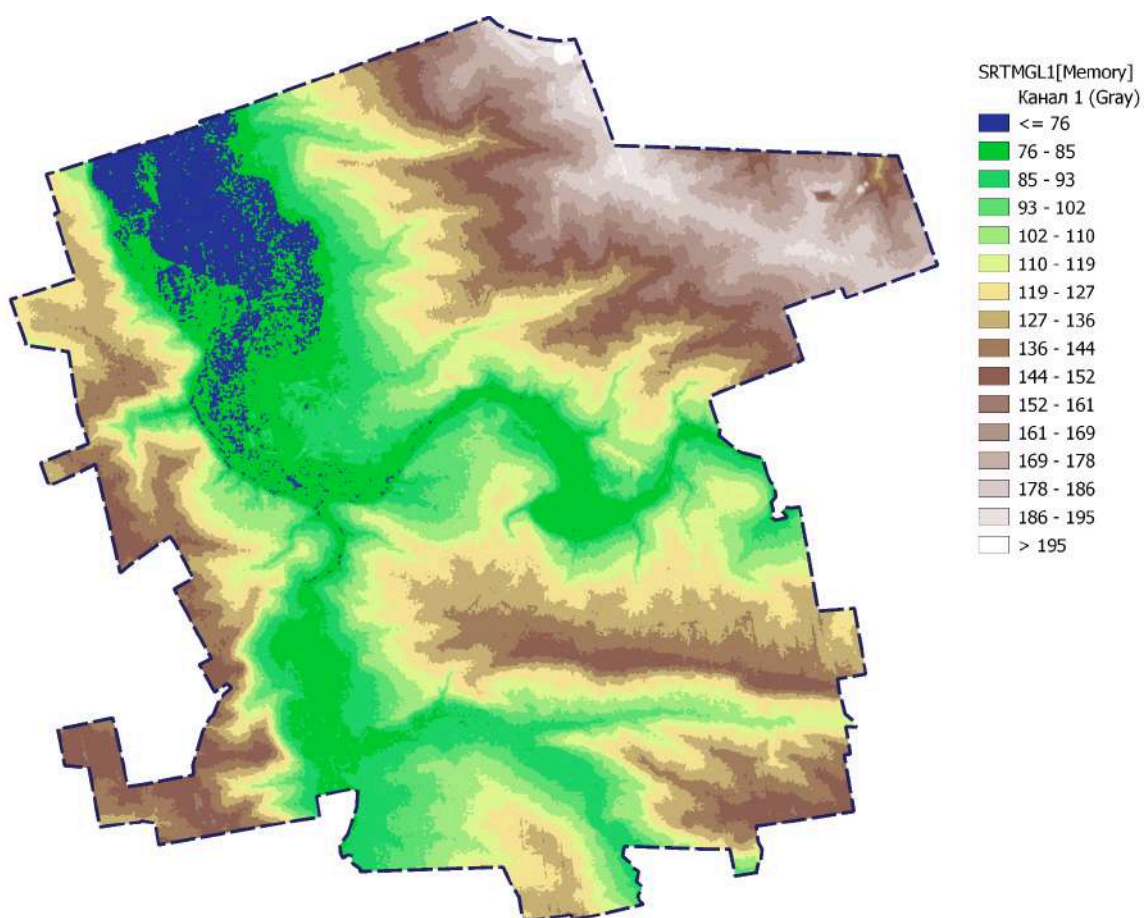


Рис. 2.15. Гіпсометрична поверхня території Покровської СТГ (на основі відкритих даних ДЗЗ)

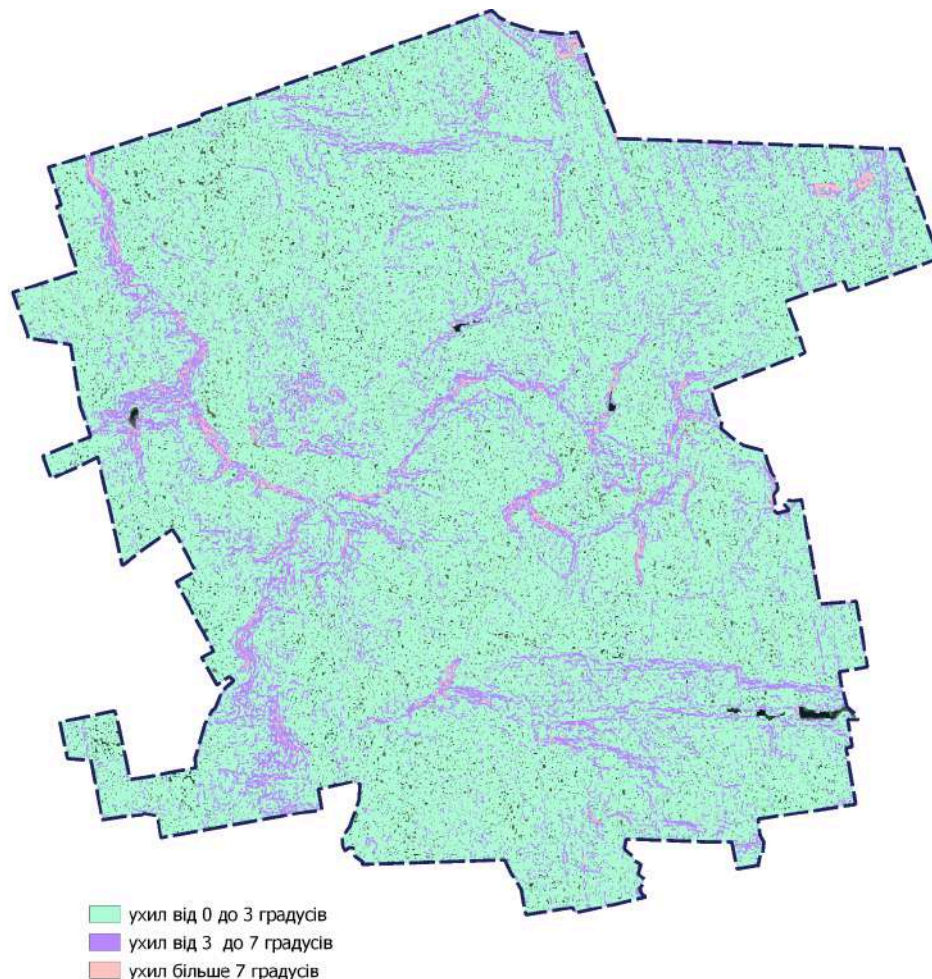


Рис. 2.16. Аналіз крутизни земної поверхні території Покровської СТГ (на основі відкритих даних ДЗЗ)

Близько 347 га земель сільськогосподарського призначення знаходяться на територіях з ухилом більше 7 градусів.

Звертаємо увагу, на те що згідно ЗУ “Про охорону” ст. 47 забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо. Оскільки, в межах цілі 1.3. передбачається збільшення виробництва валової продукції сільського господарства, то мають бути обов'язково враховані проблеми розораності територій, в тому числі шляхом побудови в складі стратегічної екологічної оцінки та/або аналізу існуючого стану в складі підготовки містобудівної документації, карти ухилів на території громади із визначенням обмежень та можливостей щодо ведення тих чи інших видів діяльності за різними факторами.

Іншу небезпеку земельним ресурсам створює недотримання режиму прибережних захисних смуг. Так аналіз відкритих джерел вказує на можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності. Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами.

Втім, відомостей про поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях Дніпропетровської області на 2024 рік не надано - Головним управлінням держгеокадастру у Дніпропетровській області статистичний облік не ведеться[2].

Надра. За даними Державної служби геології та надр України, на території громади розміщені родовища корисних копалин: граніту, піску для силікатної цегли, суглинку. Запаси корисних копалин заявлені в обсягах: граніт-1887 тис. м³, пісок для силікатної цегли – 1915 тис. м³, суглинок- 1255 тис.м³. Видобування корисних копалин (крім забору води), на території Покровської громади не ведеться.

Відкрита інформація про основні активи громади наведена на офіційному сайті громади - <https://pokr.otg.dp.gov.ua/gromadskosti/investoru>

- [1] <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovid-pro-stan-navkolyshnogo-s-eredovyshha-v-ukrayini/>
 [2]<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/ekologichni-pasporty/>
 [3] Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023

2.7. Стан здоров'я мешканців, безпека життєдіяльності населення

Згідно з паспортом громади станом на 2024 рік загальна кількість населення в громаді складає 19613, це на 6,8% менше порівняно із 2021 роком, коли кількість населення складала 21049 осіб.

Стан здоров'я населення оцінюється, зокрема за тенденцією та кількістю вперше зареєстрованих випадків захворювань, структурою населення, загальною кількістю захворюваності тощо. Наявні дані по кількості і розподілу населення в громаді за окремими населеними пунктами наведено нижче (відповідно до паспорту громади), а також розподіл населення за віковими категоріями (за даними про подані декларації про вибір лікаря ПМСД наведених на порталі е-даних НСЗУ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>).

Таблиця 2.1

Чисельність населення в розрізі населених пунктів громади

Найменування населених пунктів, що входять до територіальної громади, із зазначенням адміністративного статусу	Чисельність населення (осіб) згідно статистичних даних	Площа (га)	Відстань до центру територіальної громади, (км)
смт Покровське	9934	1046,30	
с. Водяне	210	202,70	20
с. Гапоно-Мечетне	0	1,3	7
с. Зелена Долина	76	39,80	17
с. Отрішки	87	75,30	25
с. Петриків	3	7,10	25
с. Романки	602	339,50	10
с. Скотувате	20	42,0	25
с. Старокасянівське	15	27,20	9
с. Левадне	763	178,50	6
с. Чорненкове	297	133,50	6
с. Андріївка	591	285,10	15
с. Братське	290	144,81	16
с. Вільне	17	33,44	20
с. Герасимівка	31	38,10	18
с. Христофорівка	39	63,92	30
с. Нечаївка	53	43,62	15
с. Остапівське	86	36,20	15
с. Піщане	6	25,60	20
с. Радісне	78	100,01	20
с. Олександрівка	1587	210,70	0,5
с. Тихе	94	35,58	19,5
с. Богодарівка	55	18,80	2,0
с. Вовче	2	30,63	22,5

с. Відрадне	94	58,34	9
с. Гай	20	43,25	7
с. Коломійці	692	163,90	15
с. Новоскелювате	30	16,89	6,5
с. Олексіївка	77	76,96	24,5
с. Писанці	84	25,15	6,0
с. Добропасове	381	104,48	2,0
с. Вишневе	680	196,3	18
с. Вербове	145	57,5	22
с. Данилівка	239	95,0	13
с. Єгорівка	74	75,4	16
с. Кирпичне	0	5,00	19
с. Новоолександрівка	150	88,90	15
с. Першотравневе	54	37,4	23
с. Привілля	16	23,4	19
с. Катеринівка	1013	200,1	11
с. Зарічне	140	76,3	16
с. Дрозди	64	36,7	18
с. Орли	303	103,16	14
с. Діброва	84	135,28	19
с. Киричкове	34	50,3	19
с. Кривобокове	55	33,3	17
с. Малинівка	86	162,3	13
с. Маяк	53	74,9	16
с. Мечетне	107	81,50	14
с. Солоне	2	22,6	19

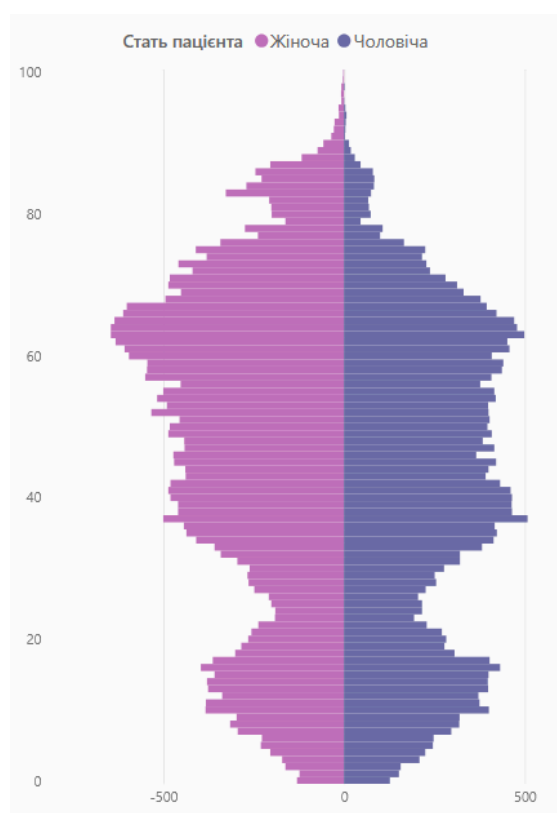


рис. 2.17. Розподіл населення за статтю відповідно до е-даних НСЗУ
<https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

Таблиця 2.2
 Розподіл населення за віковими категоріями відповідно до наданих даних
 громадою

Категорія населення	2021	2022	2023
У віці молодшому за працездатний 0-14	2541	2407	2229
У працездатному віці 15-64	13273	13780	13695
У віці старшому за працездатний 65+	3136	3450	3763
Діти дошкільного віку 0-6	999	882	702
Діти шкільного віку 7-18	2298	2275	2254
Кількість осіб з інвалідністю	661	659	677
Загальна чисельність ВПО	1895	3796	3148
- ВПО дітей 0-6 років	27	126	183
- ВПО Дітей 6-18 років	131	474	609
Кількість учасників/ць бойових дій/АТО/ООС	244	297	356
Народжені	220	60	50
Померлі	409	365	272
Прибулі	325	71	250
Вибулі	192	40	170

Демографічна ситуація в громаді залишається незадовільною: народжуваність зменшилась та склала 220 осіб (2021 рік) проти 60 осіб (2022 рік) та проти 50 (2023 рік). Природний приріст населення є від'ємним. Від'ємний приріст населення громади цілком повторює тренди і області та району загалом за даними Держстату[12] (див. табл.)

Таблиця 2.3
 Формування приросту (скорочення) чисельності населення у
 Синельниківському районі Дніпропетровської області у січні 2022 року [12]

у січні 2022 року	Загальний приріст, скороченн я (-)	У тому числі (осіб)	
		природний приріст, скорочення (-)	міграційний приріст, скорочення (-)
Дніпропетровська область	-3334	-3668	-334
Синельниківський район	-288	-243	-45

Таблиця 2.4.
 Кількість живонароджених, померлих у Синельниківському районі
 Дніпропетровської області у січні 2022 року [12]

у січні 2022 року(осіб)	Кількість живонароджених	Кількість померлих	Природний приріст, скорочення (-)
Дніпропетровська область	1351	5019	-3668
Синельниківський район	105	348	-243

Даних за 2023-2024 роки не наводиться через закритість інформації. Наявні статистичні дані говорять про такі загальні тенденції в області та громаді як зниження народжуваності, підвищення показника смертності, підвищення питомої ваги населення старшого пенсійного віку, зниження середньої очікуваності тривалості життя.

В громаді складається загроза старіння населення, наразі частка пенсіонерів складає 21,77% (лютий 2025 року) [<https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>]. У той же час частка працездатного населення складає 60,85% ((лютий 2025 року) [<https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>]). Скорочення економічно активного населення призводить до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку. За шкалою ООН старим населення вважається тоді, коли частка людей у віці понад 65 р. становить більше 7%. Для громади, яка прагне розвиватися, такий сценарій є загрозливим.

Окрім того, для здоров'я населення становлять потенційну загрозу промислові підприємства, які функціонують на території громади та в районі загалом. Аналіз залежності здоров'я населення від ступеня забруднення навколишнього середовища дозволив визначити рівні, при яких відзначаються ті чи інші порушення здоров'я. Встановлено, що при 1,5-2 кратному збільшенні ГДК хімічних речовин в атмосферному повітрі, реєструються достовірні зрушення імунологічних, біохімічних і фізіологічних параметрів організму людини. Статично значимі зрушення показників захворюваності (поширеності та тяжкості перебігу хвороби) реєструються при рівні забруднення, що перевищує допустимий в 2 - 3 рази (Кобець Г.П., Зінгер Ф.Х., Кальянов А.В. і ін., 1994). Подальше збільшення ступеня забруднення (в 4 і більше разів) обумовлює зміни показників захворюваності хронічними видами патології, а при 6-ти кратному і більшому перевищенні гігієнічних нормативів, відзначається збільшення частоти множинної і поєднаної патології.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті.

Таблиця 2.5
 Показники захворюваності населення Дніпропетровської області

	Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, тис.									
	усього	новоутворення	хвороби нервової системи ¹	хвороби системи кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково- м'язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої системи	уроджені аномалії (вади розвитку), деформації та хромосомні порушення	травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин
1995	2992,5	33,5	288,7	113,8	1496,9	211,3	143,2	141,6	3,2	234,6
1996	2594,5	30,5	276,9	124,2	1094,4	212,8	145,9	154,1	3,8	218,1
1997	2660,7	33,0	282,6	131,2	1176,9	208,0	151,4	158,4	3,7	184,2
1998	2729,8	36,9	311,3	144,1	1139,1	211,4	172,8	176,7	3,8	185,3
1999	2787,4	37,2	67,4	148,0	1215,2	193,2	177,3	165,2	4,4	179,5
2000	2800,2	36,3	61,7	150,4	1244,6	186,5	178,6	178,6	4,4	174,3
2001	2774,6	37,0	61,9	184,1	1130,1	190,0	185,7	207,4	4,6	167,4
2002	2731,4	36,5	60,2	179,9	1079,8	181,1	191,8	209,5	4,6	165,2
2003	2734,9	37,3	58,9	176,7	1110,5	176,9	182,6	212,9	4,0	168,1
2004	2709,7	37,8	56,4	178,3	1081,4	170,6	178,4	232,0	4,1	165,2
2005	2812,0	38,4	56,5	184,8	1156,1	170,5	189,1	240,7	3,9	170,2
2006	2729,7	40,9	54,4	190,6	1072,1	162,6	183,0	253,8	3,9	171,4
2007	2780,5	40,3	51,9	191,3	1125,2	165,9	185,6	248,6	3,8	166,1
2008	2794,7	40,7	54,2	191,9	1108,2	166,7	193,9	261,4	3,8	159,5
2009	2882,4	39,7	53,4	196,3	1180,2	171,2	201,1	262,3	4,5	145,4
2010	2888,3	42,7	51,6	185,4	1183,4	174,7	190,0	276,9	4,3	151,4
2011	2807,9	43,0	49,9	179,1	1160,2	170,8	178,3	257,2	4,2	149,4
2012	2652,9	43,2	50,1	190,6	1055,2	162,3	167,2	236,8	4,5	154,9
2013	2771,6	44,8	49,5	205,0	1082,9	169,1	191,9	248,6	4,7	152,2
2014	2802,2	44,0	51,2	202,4	1122,7	165,1	191,6	253,3	5,2	152,9
2015	2789,1	45,9	53,2	192,9	1114,4	170,8	195,6	264,2	4,7	152,0
2016	2899,7	44,1	54,8	199,3	1200,5	180,7	202,1	270,4	4,4	145,5
2017	2875,0	42,4	57,2	201,4	1157,6	200,3	201,2	264,9	3,9	143,2

¹ Згідно з МКХ-10, починаючи з 1999р., з класу хвороб нервової системи і органів чуття вилучені і сформовані в окремі класи хвороби ока та його придаткового апарату і хвороби вуха та соскоподібного відростка.

© Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2018

Крім того, однією з найбільш актуальних і невирішених проблем сьогодення є оцінка забруднення повітря твердими частками пилу (PM₁₀ та PM_{2.5}), які можуть знаходитися в атмосферному повітрі протягом багатьох днів, тижнів та переноситися на великі відстані. Стан атмосферного повітря загалом по Дніпропетровській області та в районі зокрема зумовлює складну ситуацію, пов'язану із хворобами органів дихання, що підтверджують дані Держстату [12].

Основними причинами смертності загалом по області лишаються хвороби системи кровообігу (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 [12]
 Кількість померлих за причинами смерті у січні 2022 року

	Коди причин смерті за МКХ-10	Осіб
Усього	A00–U85	5019
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	A00–B99	72
з них		
туберкульоз	A15–A19	20
хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	B20–B24	48
Клас II. Новоутворення	C00–D48	558
з них злоякісні	C00–C97	554
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	D50–D89	2
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	E00–E89	11
з них цукровий діабет	E10–E14	7
Клас V. Розлади психіки та поведінки	F01–F99	2
з них розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю	F10	–
Клас VI. Хвороби нервової системи	G00–G98	19
Клас IX. Хвороби системи кровообігу	I00–I99	3331
з них		
ішемічна хвороба серця	I20–I25	2414
алкогольна кардіоміопатія	I42.6	75
цереброваскулярні хвороби	I60–I69	374
Клас X. Хвороби органів дихання	J00–J98	146
з них грип і пневмонія	J10–J18	103
Клас XI. Хвороби органів травлення	K00–K92	251
з них алкогольна хвороба печінки	K70	12
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	L00–L98	8
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	M00–M99	5
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи	N00–N98	28
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період	O00–O99	–
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	P00–P96	5
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	Q00–Q99	3
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при клінічних і лабораторних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	R00–R99	46
Клас XX. Зовнішні причини смерті	V01–Y89	251
з них		
транспортні нещасні випадки	V01–V99	20
випадкове утоплення та занурення у воду	W65–W74	3
нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум'я	X00–X09	12
випадкове отруєння, спричинене отруйними речовинами (крім алкоголю)	X40–X44, X46–X49	24
випадкове отруєння та дія алкоголю	X45	40
навмисне самоушкодження	X60–X84	48
наслідки нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження	X85–X99, Y00–Y09	23
Клас XXII. Коди для особливих цілей	U00–U85	281
COVID-19, вірус ідентифікований	U07.1	281
COVID-19, вірус неідентифікований	U07.2	–

Нижче наведено дані моніторингу захворювань, зареєстрованих у хворих, які перебувають під контрольованим наглядом на первинній ланці надання медичної допомоги за 2024 рік по Покровській ОТГ відповідно до даних і КНП «Покровський центр ПМСД» Покровської селищної ради.

Таблиця 2.7
 1000 Діти (0-17 років)

Найменування класів і окремих хвороб	Номер рядка	Шифр (рубрики) відповідно до МКХ-10	Кількість осіб, які знаходяться під контрольованим наглядом
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>
Усі хвороби	1.0	A00-T98	328
у тому числі			
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	2.0	A00-B99	
з них: хронічний вірусний гепатит В	2.1	B18.0.1	
хронічний вірусний гепатит С	2.2	B18.2	
Новоутворення	3.0	C00-D48	5

Хвороби крові, кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	4.0	D50-D89	18
Хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин	5.0	E00-E90	40
у тому числі: дифузний зоб I ступеня	5.1	E01.0, E04.0(1)	1
дифузний зоб II-III ступенів	5.2	E01.0, E04.0	1
набутий гіпотиреоз та інші форми гіпотиреозу	5.3	E01.8, E03	
тиреотоксикоз (гіпертиреоз)	5.5	E05	
тиреоїдити	5.6	E06	
цукровий діабет	5.7	E10-E14	5
нецукровий діабет	5.11	E23.2	
ожиріння	5.12	E66	32
Розлади психіки і поведінки	6.0	F00-F99	6
Хвороби нервової системи	7.0	G00-G99	33
спінальна м'язова атрофія	7.1	G12	
епілепсія	7.3	G40-G41	15
дитячий церебральний параліч	7.4	G80	7
Хвороби ока та придаткового апарату	8.0	H00-H59	66
атрофія зорового нерва	8.4	H47.2	1
косоокість	8.5	H49-H50	7
міопія (короткозорість)	8.6	H52.1	37
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	9.0	H60-H95	1
Хвороби системи кровообігу	10.0	I00-I99	33
Хвороби органів дихання	11.0	J12-J99	26
пневмонії	11.1	J12-J16, J18	1
алергічний риніт	11.2	J30.1-4	9
бронхіальна астма	11.5	J45-J46	4
Хвороби органів травлення	12.0	K00-K93	21
виразка шлунка та 12-палої кишки	12.1	K25-K27	
целіакія	12.6	K90.0	1
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	13.0	L00-L99	15
атопічний дерматит	13.1	L20	9
контактні дерматити	13.2	L23-L25	6
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	14.0	M00-M99	20
у тому числі: ревматоїдний артрит	14.1	M05, M06, M08.0	
Хвороби сечостатевої системи	15.0	N00-N99	7
інфекції нирок	15.3	N10-N12	5
Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	17.0	P05-P96	
у тому числі: пологова травма	17.1	P10-P15	
внутрішньоматкова гіпоксія та асфіксія в пологах	17.2	P20, P21	
гемолітична хвороба плоду або новонародженого, обумовлена ізоімунізацією	17.3	P55, P56, P57.0	
Уроджені аномалії (вади розвитку), деформації і хромосомні порушення	18.0	Q00-Q99	37
у тому числі вроджені аномалії системи кровообігу	18.1	Q20-Q26	25
Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені під час лабораторних та клінічних досліджень, не класифіковані в інших рубриках	19.0	R00-R99	
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	20.0	S00-T98	

Таблиця 2.8
 Дорослі (18 років і старші)

Найменування класів і окремих хвороб	Номер рядка	Шифр (рубрики) відповідно до МКХ-10	Кількість осіб, які знаходяться під контрольованим наглядом
A	B	B	1
Усі хвороби	1.0	A00-T98	5834
у тому числі	2.0	A00-B99	
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби			
з них: хронічний вірусний гепатит В	2.1	B18.0.1	
хронічний вірусний гепатит С	2.2	B18.2	
Новоутворення	3.0	C00-D48	268
Хвороби крові, кровотворних органів і окремі порушення із залученням імунного механізму	4.0	D50-D89	83
у тому числі: анемії	4.1	D50-D64	80
з них залізодефіцитні	4.2	D50	73
гемофілія	4.3	D66, D67, D68.0.1.4	2
Хвороби ендокринної системи, розлади харчування, порушення обміну речовин	5.0	E00-E90	827
у тому числі: дифузний зоб I ступеня	5.1	E01.0, E04.0(1)	44
дифузний зоб II-III ступенів	5.2	E01.0, E04.0	22
набутий гіпотиреоз та інші форми гіпотиреозу	5.3	E01.8, E03	40
вузловий зоб (ендемичний і нетоксичний)	5.4	E01.1.2, E04.1.2	27
тиреотоксикоз (гіпертиреоз)	5.5	E05	7
тиреоїдити	5.6	E06	17
цукровий діабет	5.7	E10-E14	632
у тому числі: інсулінозалежний	5.8	E10, E12-част.I	65
інсулінонезалежний	5.9	E11.X.1, E12-част.II.X.1	567
з них інсулінонезалежний, із отриманням інсуліну	5.10	E11.X.2, E12-част.II.X.2	80
Розлади психіки та поведінки	6.0	F00-F99	20
Хвороби нервової системи	7.0	G00-G99	44
розсіяний склероз	7.2	G35	8
епілепсія	7.3	G40-G41	23
Хвороби ока та придаткового апарату	8.0	H00-H59	206
катаракта	8.1	H25-H26	74
відшарування та розриви сітківки	8.2	H33	2
глаукома	8.3	H40	27
атрофія зорового нерва	8.4	H47.2	2
міопія (короткозорість)	8.6	H52.1	100
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	9.0	H60-H95	20
втрата слуху	9.1	H90-H91	15
Хвороби системи кровообігу	10.0	I00-I99	3168
гіпертонічна хвороба (всі форми)	10.1	I10-I13, I20.X.7-I25.X.7, I60.X.7-I69.X.7	2895
у тому числі:			
гіпертонічна хвороба (без згадування про ішемічну хворобу серця та судинні ураження мозку)	10.2	I10-I13	930
ішемічна хвороба серця	10.4	I20-I25	1560
в тому числі з гіпертонічною хворобою	10.5	I20.X.7-I25.X.7	1355
із загальної кількості хворих на ішемічну хворобу (р.10.4) – хворі на стенокардію	10.6	I20	413
цереброваскулярні хвороби	10.7	I60-I69	678
з них з гіпертонічною хворобою	10.8	I60.X.7-I69.X.7	610
інсульти (усі форми)	10.9	I60-I64	11
з них з гіпертонією	10.10	I60.X.7-I64.X.7	11
Хвороби органів дихання	11.0	J12-J99	393
пневмонії	11.1	J12-J16, J18	16
алергічний риніт	11.2	J30.1-4	30
бронхіт хронічний	11.3	J40-J42	118
інші хронічні обструктивні хвороби легень	11.4	J44	143
бронхіальна астма	11.5	J45-J46	85

Продовження таблиці 2.8
 Дорослі (18 років і старші)

Найменування класів і окремих хвороб	Номер рядка	Шифр (рубрики) відповідно до МКХ-10	Кількість осіб, які знаходяться під контрольованим наглядом
А	Б	В	Г
Хвороби органів травлення	12.0	K00-K93	483
виразка шлунка та 12-палої кишки	12.1	K25-K27	123
цирози печінки	12.2	K70.3, K71.7, K74.3-6	25
хронічний гепатит	12.3	K73, K75.2,3	37
жовчнокам'яна хвороба	12.4	K80	69
холецистит, холангіт	12.5	K81, K83.0	145
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	13.0	L00-L99	17
атопічний дерматит	13.1	L20	2
контактні дерматити	13.2	L23-L25	7
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	14.0	M00-M99	110
Хвороби сечостатевої системи	15.0	N00-N99	183
хронічний гломерулонефрит	15.2	N03	8
інфекції нирок	15.3	N10-N12	78
камені нирок і сечоводів	15.4	N20	59
цистит	15.5	N30	36
Уроджені аномалії (вади розвитку), деформації і хромосомні порушення	18.0	Q00-Q99	12
у тому числі уроджені аномалії системи кровообігу	18.1	Q20-Q26	5
Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені під час лабораторних та клінічних досліджень, не класифіковані в інших рубриках	19.0	R00-R99	
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	20.0	S00-T98	

Окрім того, з початком 2022 року збільшилася еміграція населення з території громади через військову агресію росії, а також наближеність громади до територій активних бойових дій.

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено: за умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунтах, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Найбільшим безпековим викликом для громади є забезпечення укриттями закладів освіти. Громада відновлює роботу зі створення власної системи протидії надзвичайним ситуаціям і повертається до задуму створення власного центру безпеки. Наразі засноване КЗ «Місцева пожежна охорона», яке покращить реагування на надзвичайні ситуації, зокрема, пов'язані і з діями ворога. В громаді є можливості для отримання інформації про небезпеку – діє система звукового оповіщення, але інфраструктура для захисту людей від обстрілів і бомбардувань є недостатньою. Громада вживає заходів для продовольчого забезпечення і збереження доступності питного водопостачання в кризових ситуаціях. Безпековий підхід в умовах території можливих бойових дій має бути присутнім при плануванні всіх заходів в усіх сферах життєдіяльності громади. детальний опис забезпечення безпеки життєдіяльності викладено в Стратегії (в т.ч. п. 1.4.3).

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено: за умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в

тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунтах, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

[1]

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stand-navkolishnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

[7] Державна

служба

статистики

України

http://db.ukrcensus.gov.ua/Mult/Dialog/statfile1_c_files/pasport.files/pasport/35_uk.htm#0305

[12] <http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/ds/>

2.8 Біорізноманіття

Рослинний світ. За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища [5] на території Дніпропетровської області розвинені різноманітні типи байрачних лісів, балкові ландшафти з осередками ендемічної степової флори та фауни. У долинах степових річок і балках на поверхню виходять кристалічні породи, на яких формуються своєрідні біогеоценози. У долинах малих річок формуються багаті біологічним різноманіттям заплавно-борові та водно-болотні комплекси.

На території області зареєстровано 356 видів адвентивних судинних рослин. Частина їх є інвазійними видами, які добре пристосувалися до місцевих умов, є постійними у складі природних рослинних угруповань, а, іноді і заміщують домінантні види у цих угрупованнях. [4] У Дніпропетровській області понад 40 років тому почалася робота з охорони рослинного світу. Першим юридичним документом з охорони рослинності був список рідкісних та зникаючих рослин (54 види), затверджений рішенням Дніпропетровського облвиконкому від 09.10.1979 № 568. У 1998 році був складений “Червоний список видів рослин Дніпропетровської області”, затверджений Дніпропетровською обласною радою (рішення обласної ради від 12.06.1998 № 7.2/XXIII), який включав 338 судинних рослин. З них 22 види включені до Європейського Червоного списку, 56 видів – до Червоної книги України (1996), 260 видів рослин, які охороняються в Дніпропетровській області. У 2011 році провідними науковими установами області в галузі вивчення біорізноманіття було створено видання: “Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ”. Це друге (після Донецької області) повномасштабне видання обласної Червоної книги рослин в Україні. Вона є основою для охорони та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів рослинності, а також видів, що охороняються на регіональному рівні (Червоний список видів рослин і тварин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

У списку наведено 451 вид рідкісних та зникаючих рослин, що охороняються на території Дніпропетровської області. Серед них – 16 видів занесені до Світового Червоного списку, 27 – до Європейського Червоного списку, 82 – до Червоної книги України. Але ці види ретельно охороняються лише на території природного заповідника Дніпровсько-Орільський, Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету та Криворізького ботанічного саду НАН України. [<https://adm.dp.gov.ua/storage/app/uploads/public/60e/d38/c15/60ed38c15a69f512978009.pdf>].

Тваринний світ. На території Дніпропетровської області зустрічаються 132 види тварин, занесених до Червоної книги України, з них круглих черв'яків – 1, кільчастих черв'яків – 2, членистоногих – 66, хордових – 63. Також зустрічаються 29 видів тварин, що занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори та перебувають під загрозою зникнення (CITES); 241 вид

тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 96 видів, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 52 види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA); 7 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS).

Уся територія громади лежить в зоні степів, яка є не сприятливою для зростання лісової рослинності. Її характерною особливістю є відсутність природних лісів, окрім байрачних, в інтразональних умовах (наприклад, у долинах річок). Степова зона України вирізняється великим обсягом накопичених органічних речовин в ґрунті. Багаті ґрунти степової зони – це і є найкращий в цьому регіоні спосіб депонування атмосферного вуглецю. Сухі степові умови призвели до появи механізму, при якому основна маса всіх рослин захована в ґрунті, проте через дефіцит вологи органіка відмерлих рослин не розкладається, а просто накопичується, стабілізуючи тим самим клімат на планеті. Звісно, це все працює лише там, де степи не розорюють[14].

Серед негативних факторів, що призводять до деградації біорізноманіття регіону слід назвати поширення інвазійних (чужорідних) видів рослин, що «заміщають» природні лучні та степові угруповання у їх оселищах[5]. Найбільша загроза від інвазійних видів – це надзвичайно висока продуктивність насіння. Насіння інвазійних дерев легко розноситься по місту та за його межі. Його вивозять за межі міста із сміттям, воно розноситься вітром та водними потоками, на кузовах чи капотах автомобілів[14].

Уздовж багатьох річок, особливо в місцях відпочинку, інтенсивно розвиваються фрагменти інвазійних деревостанів, які витісняють вербняки та інші природні угруповання. На додаток, деякі види мають здатність змінювати хімічний склад ґрунту довкола себе таким чином, що земля стає непридатною для інших рослин[14].

Інвазійні види збільшують викиди вуглецю з ґрунту. У тіні від крон інвазійних дерев стрімко починають рости інші небезпечні чужорідні рослини, звичні до такого сусідства (амброзія полинолиста тощо). Займаючи місце місцевих (аборигенних) трав'янистих рослин, такі “союзники” формують щільно затінену вологу ділянку, під якою більше нема тих посушливих умов. І в таких умовах накопичена протягом тисячоліть органіка стрімко розкладається бактеріями, призводячи до викиду в атмосферу сполук вуглецю, які рослини накопичували й зберігали в ґрунті століттями.

Інвазійні види призводять до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Дерева здійснюють транспірацію (дихання), через яку волога, вилучена з ґрунтових горизонтів коренями дерев, випаровується через листя. Дослідження в кількох країнах показали, що посадка штучних лісонасаджень посухостійких чужорідних рослин саме в степах призводить до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Випаровування води насадженнями, здатними дотягнутись корінням до ґрунтових горизонтів, значно перевищує обсяг атмосферних опадів, а отже, випаровуються ґрунтові води. У результаті від нестачі води гинуть самі насадження, на їхньому місці утворюються чагарники, які однаково продовжують витісняти місцеве біорізноманіття, виснажувати ґрунтове депо вуглецю, але при цьому зовсім не виконують тих функцій, задля яких висаджували дерева. Така ситуація складається тому, що лісові екосистеми за своїм змістом не є характерними для посушливих регіонів.

Інвазійні види призводять до засолення ґрунтів і ґрунтових вод. Підняття за рахунок капілярних сил ґрунтової вологи з глибших шарів внаслідок інтенсивного випаровування деревами підтягує, зокрема, і солі, розчинені в підземних водах[14].

Ще одним з провідних факторів, що негативно впливають на стан біорізноманіття на сьогодні є проведення на території області військових дій. Внаслідок утворення вирв від вибухів руйнується ґрунтовий, тобто власне втрата умов існування для рослини, та як наслідок втрата харчових ресурсів для багатьох видів тварин.

Особливо гостро стоїть проблема збереження степової рослинності. Через забруднення ґрунтів внаслідок обстрілів (у вирвах ґрунти мають значний вміст важких металів), через що відновлення рослинного покриву дуже повільне. Разом з тим, не можна стверджувати зникнення видів рослин тільки наслідками антропогенного впливу чи погіршенням умов існування, бо причини цих явищ для багатьох видів вивчено недостатньо. Вчені не можуть скоординувати свої дослідження і тому єдиної думки про причини зникнення того чи іншого виду рослин зараз не існує. Потрібні додаткові дослідження для об'єктивної оцінки стану популяцій, облік популяцій рідкісних видів та спостереження за їх станом слід проводити систематично і по усій території, а не епізодично та вибірково, що є на даний момент не можливим через російську військову агресію в Україні.

Відомості про біорізноманіття громади

Нижче наведено інформацію про біорізноманіття в Покровській СТГ на основі даних міжнародної бази GBIF (<https://www.gbif.org/>).

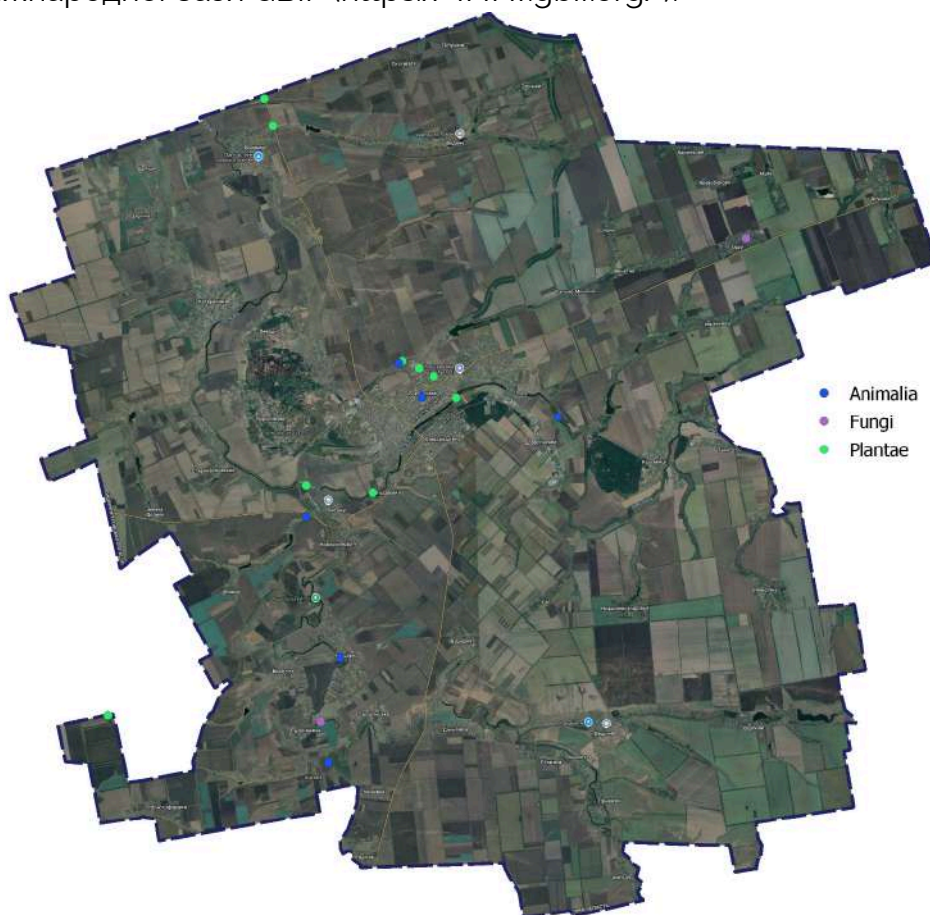


рис.2.18. Розподіл даних про біорізноманіття в базі GBIF на території Покровській СТГ

scientificName	kingdom	phylum	family	species
----------------	---------	--------	--------	---------

Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	Chordata	Anatidae	Cygnus olor
Chelidonium majus L.	Plantae	Tracheophyta	Papaveraceae	Chelidonium majus
Lactuca serriola L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Lactuca serriola
Trinia kitaibelii M.Bieb.	Plantae	Tracheophyta	Apiaceae	Trinia kitaibelii
Chenopodium album L.	Plantae	Tracheophyta	Amaranthaceae	Chenopodium album
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Gruidae	Grus grus
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Gruidae	Grus grus
Cichorium intybus L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Cichorium intybus
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Gruidae	Grus grus
Cichorium intybus L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Cichorium intybus
Lathyrus tuberosus L.	Plantae	Tracheophyta	Fabaceae	Lathyrus tuberosus
Tanacetum vulgare L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Tanacetum vulgare
Trinia kitaibelii M.Bieb.	Plantae	Tracheophyta	Apiaceae	Trinia kitaibelii
Conium maculatum L.	Plantae	Tracheophyta	Apiaceae	Conium maculatum
Mammutidae	Animalia	Chordata	Mammutidae	
Salvinia natans (L.) All.	Plantae	Tracheophyta	Salviniaceae	Salvinia natans
Tragopogon podolicus Besser ex DC.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Tragopogon podolicus
Delphinium consolida L.	Plantae	Tracheophyta	Ranunculaceae	Delphinium consolida
Achillea millefolium L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Achillea millefolium
Achillea millefolium L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Achillea millefolium
Convolvulus arvensis L.	Plantae	Tracheophyta	Convolvulaceae	Convolvulus arvensis
Medicago falcata L.	Plantae	Tracheophyta	Fabaceae	Medicago falcata
Aegilops cylindrica Host	Plantae	Tracheophyta	Poaceae	Aegilops cylindrica
Medicago xvaria Martyn	Plantae	Tracheophyta	Fabaceae	Medicago varia
Rhamnus cathartica L.	Plantae	Tracheophyta	Rhamnaceae	Rhamnus cathartica
Artemisia austriaca Jacq.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Artemisia austriaca
Chlorophyllum rhacodes (Vittad.) Vellinga	Fungi	Basidiomycota	Agaricaceae	Chlorophyllum rhacodes
Elymus repens (L.) Gould	Plantae	Tracheophyta	Poaceae	Elymus repens
Elymus repens (L.) Gould	Plantae	Tracheophyta	Poaceae	Elymus repens

Ballota nigra L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiaceae	Ballota nigra
Vespertilio murinus Linnaeus, 1758	Animalia	Chordata	Vespertilionidae	Vespertilio murinus
Silene borysthenica (Gruner) Walters	Plantae	Tracheophyta	Caryophyllaceae	Silene borysthenica
Salix acutifolia Willd.	Plantae	Tracheophyta	Salicaceae	Salix acutifolia
Euphorbia esula L.	Plantae	Tracheophyta	Euphorbiaceae	Euphorbia esula
Bombus argillaceus (Scopoli, 1763)	Animalia	Arthropoda	Apidae	Bombus argillaceus
Falcaria vulgaris Bernh.	Plantae	Tracheophyta	Apiaceae	Falcaria vulgaris
Falcaria vulgaris Bernh.	Plantae	Tracheophyta	Apiaceae	Falcaria vulgaris
Potentilla recta L.	Plantae	Tracheophyta	Rosaceae	Potentilla recta
Rhamnus cathartica L.	Plantae	Tracheophyta	Rhamnaceae	Rhamnus cathartica
Lepidium draba L.	Plantae	Tracheophyta	Brassicaceae	Lepidium draba
Calystegia sepium (L.) R.Br.	Plantae	Tracheophyta	Convolvulaceae	Calystegia sepium
Galatella sedifolia subsp. dracunculoides (Lam.) Greuter	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Galatella sedifolia
Lathyrus tuberosus L.	Plantae	Tracheophyta	Fabaceae	Lathyrus tuberosus
Carduus crispus L.	Plantae	Tracheophyta	Asteraceae	Carduus crispus
Himantopus (Linnaeus, 1758)	himantopus Animalia	Chordata	Recurvirostridae	Himantopus himantopus
Evernia prunastri (L.) Ach.	Fungi	Ascomycota	Parmeliaceae	Evernia prunastri
Asperugo procumbens L.	Plantae	Tracheophyta	Boraginaceae	Asperugo procumbens
Galium aparine L.	Plantae	Tracheophyta	Rubiaceae	Galium aparine

На території Покровської громади знаходяться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України “Про природно-заповідний фонд”, іншими документами що стосуються охорони довкілля. Розташування ПЗФ подана нижче. Відомості про функціональні зони та охоронні зони ПЗФ - не надано. Загальна площа земель природно-заповідного фонду - 6854,6 га (9,83% частка територій ПЗФ).



рис.2.19. Розташування територій ПЗФ на території Покровська СТГ згідно з відкритими даними²

Таблиця 2.9

	Назва	Вид	Площа, га	Рік створення	Короткий опис
1	Покровський	ентомологічний заказник місцевого значення в Україні	30,6	1982	До заказника належить фрагмент вузької балки, який проходить між полями від села Орли до села Левадне. Під охороною — степові та лучні ареали рослинності, заболочений і вкритий очеретом тальвег. Поряд із заказником є ставки. На території заказника трапляються деякі рідкісні види комах, серед них — махаон, майка звичайна, очняк волове око та джміль оперезаний.
2	Річка Гайчур (довжина 134 км) (рішення Дніпропетров	ландшафтний заказник місцевого значення	1254,5	2010	До заказника належить фрагмент річки Гайчур та прилеглі балки в районі сіл Андріївка, Олександрівка та селища Покровське.

² Примітка. Межі громади взято із відкритих даних про АТУ - <https://atu.decentralization.gov.ua>, межі ПЗФ та Смарагдової мережі взято із даних Публічної кадастрової карти - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05/resource/ba204283-62c2-461e-87f8-4639ac5e203e, межі населених пунктів взято із відкритих даних OSM - <https://www.openstreetmap.org/#map=6/48.538/31.157>

	ської обласної ради від 22.09.2010 року № 783-27/V)				Заказник зберігає річково-берегові та привододільно-балкові ландшафти. Місцями зустрічаються кам'яністі виходи. На території заказника є ділянки корінного лісового берега, які вкриті ксерофільним чагарниковим степом
3	Річка Янчур (довжина 72 км) (рішення Дніпропетровської обласної ради від 22.09.2010 року № 783-27/V)	ландшафтний заказник місцевого значення	978,4	2010	Заказник зберігає степові, лучні, водно-болотні та річищні екосистеми. Трапляються деревно-чагарникові зарості у заплаві річки та на схилах корінного берега, маслинкові рідколісся
4	Старокасянівський	ландшафтний заказник місцевого значення	3504,2	2011	По тальвегам балок у заплаві р. Вовча розповсюджені лучні, лучно-болотні та водні комплекси. У межах привододільно-балкових ландшафтів територія включає степові схили балок, штучні лісонасадження
5	Березово-Вишневецький (рішення Дніпропетровської обласної ради від 25.03.2011 року № 89-5/VI)	ландшафтний заказник місцевого значення басейно-річкового типу	1076,9	2011	До заказника належить долина і балкова мережа малої річки Вербова (права притока Янчула). Хоча річка пересихаюча, та по її річищу діє каскад з 25 ставків. Заказник зберігає низькотравні цілинні степи та слугує угіддям для коловодних птахів
6	Андріївський ліс (Макаренський сад)	лісовий заказник місцевого значення	10	1990	Земельна ділянка, оголошена заказником, являє собою лісовий масив з природними та штучно створеними лісонасадженнями. В насадженнях переважають берестова діброва з ясенем, кленом польовим, липою. Головною особливістю є сторічні дуби. На території заказника ростуть чагарники, клен американський, тополя біла та бузина. Зростають цінні лікарські рослини: кропива двудомна, чистотіл великий, звіробій звичайний, алтей лікарський та інші.

На природоохоронних територіях поширені рідкісні види рослин (що занесені до Червоної Книги України) – тюльпан дібровний, півники борові, ковила найкрасивіша.

2.9. Території, що можуть бути включені до складу ПЗФ

Природно-заповідний фонд являє собою ділянки суші та водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність та виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонових моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» природно-заповідні території охороняються як національне надбання, щодо яких встановлені особливі режими охорони, відтворення і використання, які виступають складовою частиною світової системи природних територій. Розвиток системи природоохоронних територій є важливою передумовою для забезпечення сталого розвитку як країни, так і регіонів.

Зауважимо, що згідно Закону України "Про ПЗФ" землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором. Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Території «Річки Янчур», «Річки Гайчур» та «Березово-Вишневецького» визнані ключовими територіями формування екомережі Синельниківського району та є перспективними щодо включення їх до «Смарагдової мережі Європи», за рахунок цих територій можуть бути розширені території ПЗФ.

2.10 Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження

Частка лісів Покровської громади складає лише 1,47% (площа 1022 га). У громаді наявні три крупні лісові масиви – у північно-західній частині громади в районі села Чорненкове; у північно-східній частині громади в районі сіл Коломійці, Тихе; в центральній частині громади поблизу с. Добропасове. Ліси, які створюють своєрідний зелений буфер навколо сіл Чорненкове, Коломійці та Добропасове, виконують важливу функцію підтримки комфортного місцевого клімату, є фільтром для очищення повітря. Також ліси є важливими для підтримки таких природоохоронних функцій як охорона річки Вовча, накопичення вологи, підтримка біорізноманіття. Полезахисні лісосмуги внаслідок неконтрольованих рубок та захаращеності потребують відновлення. На даний час вони не тільки не здійснюють захисні функції, але й шкодять посівам (3-5 м поля майже нічого не росте, поросль розрослась на земельні ділянки (паї)). (відповідно до наданих даних громади).

2.11 Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі. Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення території Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів.

Через громаду проходять території Смарагдової мережі (Dibrivskyi (SiteCode: UA0000202), Площа: 4 481,00 га, Рік: 2024), а також на території громади розташовані пропонувані території (Haichur-Yanchur (SiteCode: UA0000472), Площа: 11 441,70 га, Рік: 2024) до включення в Смарагдову мережу (див. рис.) (<https://emerald.eea.europa.eu/>).

Території «Річки Янчур», «Річки Гайчур» та «Березово-Вишневецького» визнані ключовими територіями формування екомережі Синельниківського району та є перспективними щодо включення їх до «Смарагдової мережі Європи».

Згідно даних сайту Рамського Бюро [16] водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Покровської громади відсутні.

Згідно відкритих джерел даних на території Покровської громади відсутні об'єкти, включені до біосферних резерватів програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера" [17].

Згідно даних Міністерства культури та інформаційної політики України [18] на території Покровської громади відсутні об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

[15] <http://emerald.net.ua/>

[16] <https://rsis Ramsar.org/ris/2387>

[17] "Людина і біосфера" <https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/programa-lyudina-i-biosfera/>, <https://wownature.in.ua/pro-nas/nasha-diialnist/mizhnarodna-diialnist/biosferni-rezervaty-v-ukrayini/>

[18] Об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245264015

[19] Публічна кадастрова карта України <https://map.land.gov.ua>

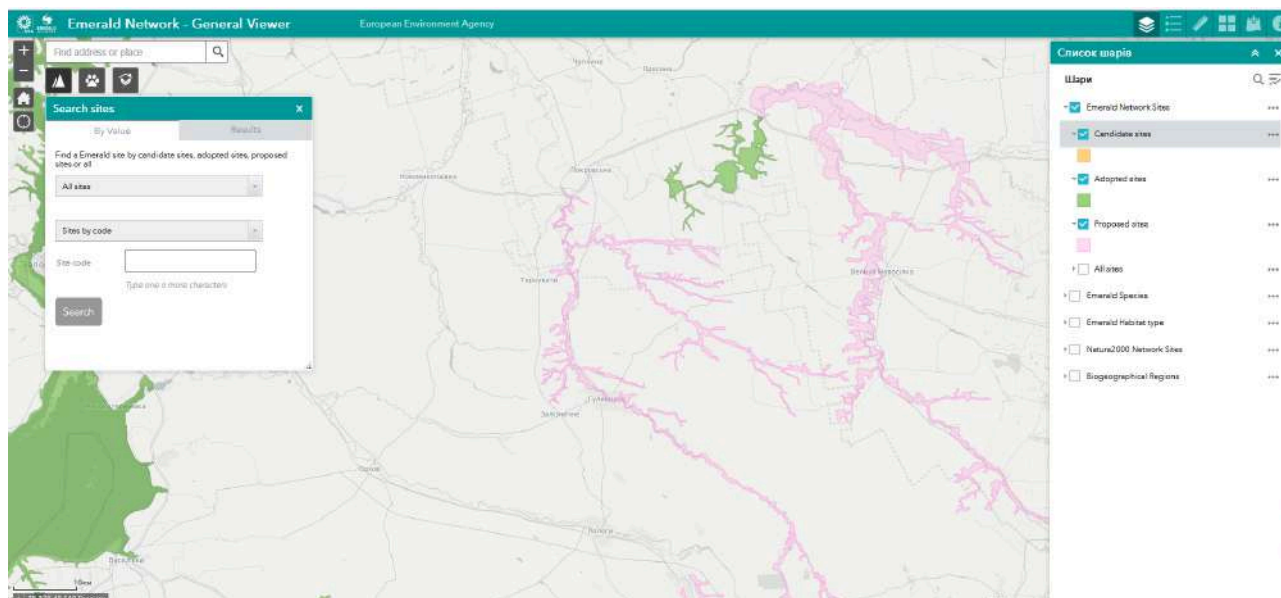


рис. 2.20. Розташування Смарагдової мережі (<https://emerald.eea.europa.eu/>)

2.12 Екомережа

Згідно даних Замовника, проекти щодо локальної екомережі на територію громади не розроблялися.

Згідно Закону України “Про екологічну мережу України” статті 5 До складових структурних елементів екомережі включаються: а) території та об’єкти природно-заповідного фонду; б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; в) землі лісового фонду; г) поєднані лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об’єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам’яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об’єкти, що мають особливу природну цінність); є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Згідно статті 11 ЗУ “Про екомережу” місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують: розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень; надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об’єктів екомережі. Згідно з Порядком включення територій та об’єктів до переліків територій та об’єктів екологічної мережі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1196, протягом 2021 року складено та оприлюднено перелік із 49 ключових та 1 сполучної територій та об’єктів екологічної мережі Дніпропетровської області.

Разом з тим, на території Покровської селищної територіальної громади Синельниківського (раніше Покровського) району Дніпропетровської області знаходяться:

- ключова територія національного значення “Дібровський”, відповідно до Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 № 680-34/VI (із змінами, далі – Програма) та Проєкту схеми формування екомережі Дніпропетровської області, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2011 № 176-8/VI (далі – Схема);
- ключова територія регіонального значення “Урочище Вершина” відповідно до Програми та Схеми;
- ключові території регіонального значення “Річка Гайчур”, “Річка Янчур”, “Березово-Вишневецький” відповідно до Схеми;
- нововиявлена ключова територія екомережі “Річка Берестова” відповідно до Схеми.

Звертаємо увагу, що згідно з вимогами статті 6 Закону України “Про екологічну мережу України” включення території та об’єктів до переліку територій та об’єктів екомережі не передбачає змін форм власності і категорій земель на відповідні земельні ділянки та інші природні ресурси, їх вилучення чи викупу. Власники і користувачі територій та об’єктів, включених до екомережі, зобов’язані дотримуватись вимог, обмежень і заборон використання за цільовим призначенням.

Водночас зазначаємо, що з метою виконання вимог щодо відтворення об’єктів зеленого фонду міста та населених пунктів України, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045 “Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах” (із змінами) та наказами Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 “Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України”.

Інвентаризація зелених насаджень та їх охорону необхідно проводити відповідно до наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 “Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України” та Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”.

З метою регламентації господарської діяльності в межах природоохоронних захисних смуг та зон санітарного водозбору необхідно формувати вимоги, визначені Водним кодексом України та Законом України “Про внесення змін деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безперешкодного доступу громадян до узбережжя водойм об’єктів для загального водокористування”.

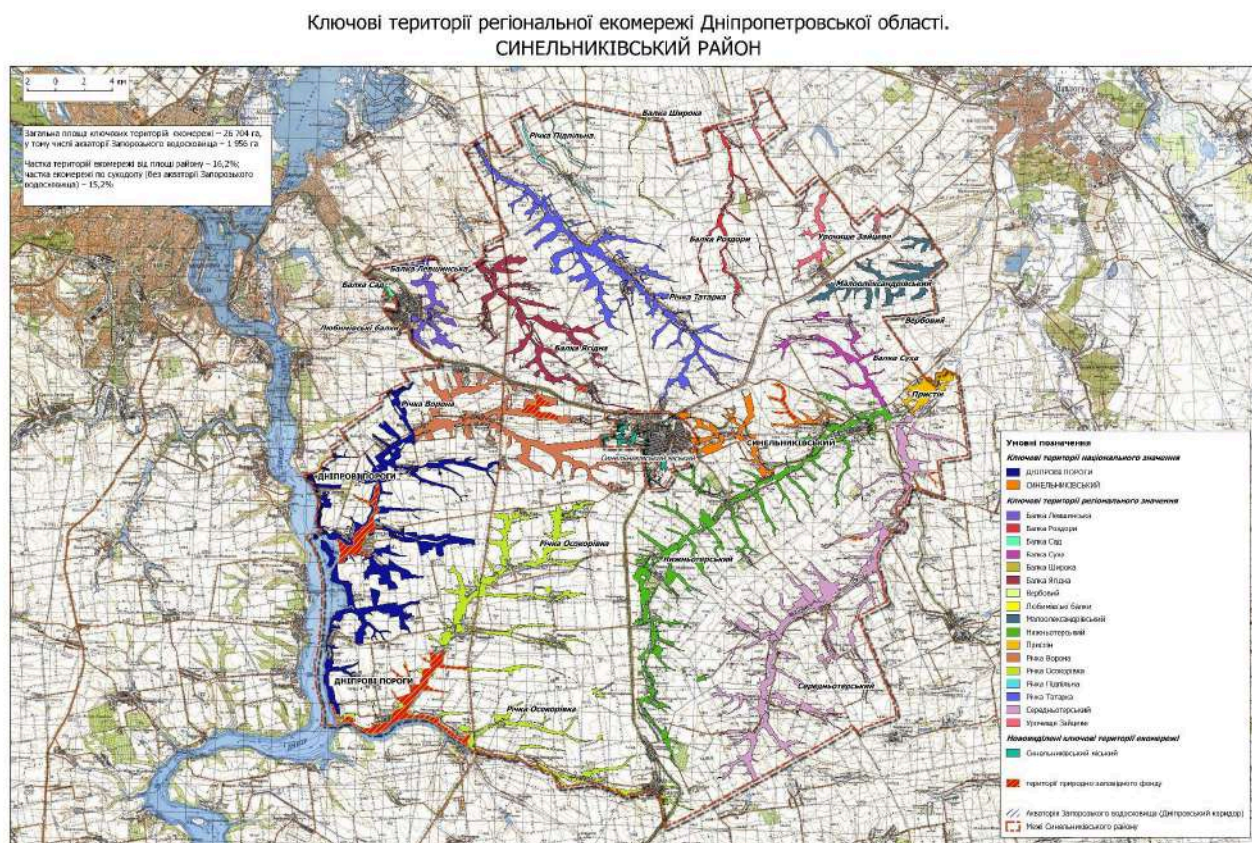


Рис.2.21. Схема регіональної екомережі на території Покровської громади [20]

В межах Покровської громади знаходяться ключові території регіонального значення екомережі Синельниківського району: «Річка Гайчур», «Річка Янчур», «Березово-Вишневецький» (відповідно до Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016-2025 роки, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 року № 680-34/VI, та рішення Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 року № 176-8/VII “Про затвердження проєкту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області».

2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Правовий режим існування територій та об'єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами. Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО “Екологія - Право - Людина”

[http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни. Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf): природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Природно-заповідний фонд є складовою природно-рекреаційних ресурсів громади, які мають значні перспективи щодо створення територіально-рекреаційного комплексу, що поєднає місця рекреації та відповідну інфраструктуру виховної, естетичної, наукової та природоохоронної направленості. Найбільш перспективними можуть бути напрями оздоровчого, пізнавального, наукового та історико-культурного туризму, як регіонального (внутрішнього), так і міжнародного, включаючи активний відпочинок (зелений туризм, спортивний туризм тощо) та історико-етнографічний туризм.

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту геопросторових даних про територію громади не надано.

Території «Річки Янчур», «Річки Гайчур» та «Березово-Вишневецького» визнані ключовими територіями формування екомережі Синельниківського району та є перспективними щодо включення їх до «Смарагдової мережі Європи», за рахунок цих територій можуть бути розширені території ПЗФ.

2.14 Історико-культурні об’єкти

На території Покровської селищної територіальної громади знаходяться 50 пам’яток історії місцевого значення (25 охоронних номерів), внесених до Державного реєстру нерухомих пам’яток України відповідно до наказу Міністерства культури України від 30.05.2013 року № 468, 191 пам’ятка археології місцевого значення (113 охоронних номерів), внесених до Державного реєстру нерухомих пам’яток України відповідно до наказу Міністерства культури та інформаційної політики України від 15.09.2023 р. № 507 та 4 пам’ятки архітектури місцевого значення, взяті на державний облік розпорядженням голови Дніпропетровської облдержадміністрації від 12 квітня 1996 року № 158-р.

Особливої уваги потребують пам’ятки ІКС, що можуть бути пошкоджені або зруйновані внаслідок агресивних дій рф. Також особливу увагу слід зосередити на тому, щоб наявні археологічні пам’ятки не були пошкоджені (розорані) тощо.

2.15 Поводження з відходами

Однією з найгостріших екологічних проблем в Дніпропетровській області є проблема поводження з відходами. В середньому щороку на території Дніпропетровської області утворюється 300 000 – 350 000 тис. тон відходів. Найбільшу частку утворення відходів становлять пусті породи від гірничо-видобувних робіт, відходи чорних металів, інші мінеральні відходи, змішані та недиференційовані матеріали, а також відходи згоряння. Проблемою у сфері поводження з відходами для Дніпропетровської області є накопичення промислових відходів, пов’язаних з інтенсивною експлуатацією родовищ корисних копалин та їх переробкою. Крім того, великою проблемою для області є боротьба з несанкціонованими сміттєзвалищами.

Статистична інформація за 2021 – 2022 роки відсутня відповідно до листа Головного управління статистики у Дніпропетровській області оприлюднення статистичної інформації призупинено, ураховуючи норму Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії військового стану або стану війни” щодо права перенесення терміну для подання статистичної та фінансової звітності. На 2020 рік, більше половини утворених відходів, було направлено на поховання (табл. 2.20). Внаслідок такої політики поводження з відходами, у області було накопичено 11 346 462,2 тис. т. [4]. Але фактично ця кількість може бути більшою, оскільки статзвітність не враховує відходів, складованих на об’єктах, що виведені з експлуатації, тобто відходів тих підприємств, що накопичували відходи виробництва протягом своєї діяльності, але на теперішній час не функціонують. В області не забезпечено широке впровадження роздільного збору ТПВ, тому відходи захоронюються на полігонах/звалищах, забруднюючи довкілля. Враховуючи середній морфологічний склад побутових відходів, час їх біологічного розкладу займає сотні років. Тобто, при збереженні існуючої моделі поводження з відходами, площі полігонів та обсяги накопичених ТПВ будуть тільки зростати. Також, якщо у містах області полігони ТПВ експлуатують комунальні підприємства, які при захороненні відходів дотримуються відповідної технології, то у сільській місцевості система централізованого збору і захоронення відходів майже відсутня. Це призводить до утворення великої кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, які є джерелами забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод та повітря.

Таблиця 2.10
Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів
небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи) [4]

№ з/п	Показники	2021 рік*	2022 рік*	2023 рік*
1	Утворено	321734,3	139916,72	131070,7
2	Одержано від інших підприємств	2912,6	2528,3	-
3	Спалено	31,8	14,5	0,452
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	31,5	14,4	0,439
4	Використано (утилізовано)	95182,3	54167,2	35472,0
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	180449,2	64324,2	69976,6
6	Передано іншим підприємствам	4122,1	2888,5	-
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	-
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	713,4	805,0	-

* Попередні данні Головного управління статистики у Дніпропетровській області. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів.

За 2024 рік в громаді утворено ТПВ - 28982,9 куб.м. або 6708,9 т.

Послуги з вивезення твердих побутових відходів на території Покровської селищної громади здійснює Комунальне підприємство «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство», що визначено рішенням виконавчого комітету Покровської селищної ради «Про визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ на території Покровської селищної ради» № 72/0/9-22 від 28.07.2022 року.

Найближче сміттєзвалище знаходиться за межами села Новоскелювате. Сміттєзвалище розташоване на земельній ділянці площею 4,8175 га, кадастровий номер 1224255100:01:010:5064, яку надано у постійне користування комунальному підприємству «Покровське водопровідно-каналізаційне господарство» для розміщення полігону ТПВ рішенням Покровської селищної ради від 15 листопада 2018 року № Р-642-27/VII.

Відповідно до Регіонального плану поводження з ТПВ на території Дніпропетровської області до 2030 року на території Покровської ТГ має бути розміщена станція перевантаження сміття. Тому, Покровською селищною радою розпочато виконання заходів для реалізації цього плану (<https://uacrisis.org/uk/54323456>), а саме - виготовлено детальний план території за межами населеного пункту села Новоскелювате для розміщення станції перевантаження сміття з сортувальною лінією (Детальний план території для розміщення та експлуатації перевантажувальної станції з сортувальною лінією на території Покровської селищної ТГ, на разі не затверджений - <https://surl.li/joswlm>). Після реалізації вказаного об'єкту все сміття буде сортуватися за категоріями та в подальшому здаватися для повторного використання, решта сміття буде перевозитись на полігони ТПВ для подальшої утилізації чи захоронення.

Відповідно до нового Закону України «Про управління відходами», схеми санітарної очистки були скасовані. На сьогодні є необхідність розроблення плану управління відходами, який буде виготовлено протягом року після затвердження регіонального плану відповідно до даних громади (на сьогодні він відсутній). Морфологічний склад сміття на сьогодні відсутній.

Наразі охоплення послугою вивезення сміття становить 10 із 50 населених пунктів.

У громаді розроблена Програма вдосконалення послуги з управління побутовими відходами на території Покровської селищної ТГ на 2024-2026 роки (<https://surl.li/vndeau>). За підтримки МОМ громада отримала 344 сміттєві контейнери на 120 л; 50 контейнерів для роздільного збору сміття на 240 л; встановлено 2 автоматичні гідравлічні преси потужністю 10 т для пресування пластику та паперу (<https://www.facebook.com/share/p/181kQj8SeE/>) У 2024 році заключено 305 нових договорів на вивіз ТПВ. Новим абонентам безоплатно надано сміттєві баки об'ємом 120 л. (<https://www.facebook.com/share/p/15JyVt8D3a/>).

У громаді триває постійна акція зі збору пластикових кришок під гаслом «Ворогам – кришка». Їх відправляють на переробку та виготовлення протезів для військових.

На території громади функціонують сільськогосподарські підприємства, що здійснюють вирощування великої рогатої худоби (ТОВ «Обрій», ТОВ «Родіна Трейд», СП «Молочарське»), які є джерелом побічних продуктів тваринного походження [6] та повинні утилізуватися відповідно до чинного законодавства, в тому числі Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною".

Доцільно регулярно проводити ревізію території громади з метою виявлення несанкціонованих місць скидів ТПВ, оскільки сміттєзвалища є серйозним джерелом забруднення і повітряного, і водного середовища та як наслідок несуть загрозу здоров'ю людей [http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkilliyu-ta-rekomendatsiyi/].

Зауважимо, що згідно ЗУ "Про управління відходами" забороняється несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на території міст та інших населених пунктів, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях, що може створювати небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини. Захоронення відходів у надрах допускається у виняткових випадках за результатами спеціальних досліджень з дотриманням норм і правил, передбачених законодавством України. Згідно ЗУ "Про управління відходами" особи винні у порушенні у сфері поводження з відходами несуть відповідальність.

Згідно ЗУ "Про управління відходами" територіальні громади є власниками відходів, що утворюються на об'єктах комунальної власності чи знаходяться на їх території і не мають власника або власник яких невідомий (безхазяйні відходи). Згідно ст.12 відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий, вважаються безхазяйними.

Згідно ЗУ "Про управління відходами" органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують: а) виконання вимог законодавства про управління відходами; б) розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів; в) організацію збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів; г) затвердження місцевих і регіональних програм поводження з відходами та контроль за їх виконанням; д) вжиття заходів для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами; е) вирішення питань щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами; є) координацію діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що знаходяться на їх території, в межах компетенції; з) здійснення контролю за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території; и) ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів; і) сприяння роз'ясненню законодавства про управління відходами серед населення, створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до збирання і заготівлі окремих видів відходів як вторинної сировини; ї) здійснення інших повноважень відповідно до законів України; й) надання згоди на розміщення на території села, селища, міста місць чи об'єктів для зберігання та захоронення відходів, сфера екологічного впливу функціонування яких згідно з діючими нормативами включає відповідну адміністративно-територіальну одиницю; м) здійснення контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з виробничими та побутовими відходами відповідно до закону та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів

на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про управління відходами. Органи місцевого самоврядування приймають рішення про відвід земельних ділянок для розміщення відходів і будівництва об'єктів поводження з відходами.

Вирішення проблеми накопичення відходів в громаді вбачається на основі запровадження системи сортування сміття. Розпочати можна з проведення з агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідеміологічному та екологічному відношенні поводження з ТПВ за активної свідомої участі усіх верств населення. У агітаційній роботі особливу увагу приділяти дітям та молоді, як найбільш емоційно сприйнятливій частині населення.

^[4]<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/ekologichni-pasporty/>

^[5]<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/regionalni-dopovid-pro-stan-navkol-yshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

^[6]https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

2.16 TOWS аналіз

Таблиця 2.11

	Зовнішні фактори. Можливості (О)	Зовнішні фактори. Загрози (Т)
	Тренд зеленого туризму; Тренд органічного землеробства; Розвиток альтернативної енергетики; Розвиток міжмуніципального співробітництва; Дія програм міжнародної технічної допомоги; Угода про асоціацію з ЄС; Європейський зелений курс; Розвиток державної транспортної інфраструктури; Доступність участі громади у грантових програмах, проектах міжнародної технічної допомоги; Тенденції у сфері поводження з ТПВ (сортування, переробка); Скорочення енергоспоживання через впровадження енергоефективних технологій	Військова агресія з боку росії. Існуюче серед потенційних інвесторів та міжнародних партнерів відчуття небезпеки через подовження / замороження військового конфлікту та високі ризики, пов'язані із невизначеністю у потенційних перспективах розвитку та можливим руйнуванням цивільної, промислової, критичної інфраструктури тощо Відсутність інфраструктури для управління відходами; Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб'єктів господарювання; Кліматичні зміни; Швидка роботизація промисловості та агросектору. Скорочення попиту на робочу силу, у більшості пов'язану із ручною або механічною працею, яке обумовлено впровадженням сучасних інноваційних технологій на великих підприємствах переважно промисловості; Небезпека зараження водонесних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок необережного поводження з відходами та промислової діяльності; Продовження трудової міграції працездатного населення у більш розвинені безпечні міста України або за кордон з відсутністю перспектив повернення; Посилення ерозії ґрунтів; Втрата родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність; Прогнозоване зневоднення річок внаслідок змін клімату; Зростання рівня захворюваності населення через забруднення навколишнього середовища; Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази; Нестабільність курсу гривні. Зростання вартості кредитних ресурсів. Нестабільність ситуації на зовнішніх ринках; втрата конкурентоспроможності провідних галузей господарювання, у тому числі виробництв з низькою доданою вартістю Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на

		селах. Обмеження та посилення вимог щодо отримання міжнародної технічної допомоги Призупинення та/або суттєве скорочення видатків Державного бюджету України інвестиційного спрямування на бюджетні програми. Незначні обсяги інвестування в інноваційні процеси та дослідницьку діяльність, що впливатиме на стримання імплементації смарт-спеціалізації в економіку громади Бюрократичні, довготривалі та дорогі процедури оформлення та отримання правовстановлюючих та інших супровідних документів на землю та нерухоме майно, що уповільнює процес надання таких об'єктів в орендне користування або їх продажу. Загальнодержавна політика підвищення вартості енергоносіїв та інших послуг житлово-комунального господарства, а також удорожчання паливо-мастильних матеріалів, що впливає на загальні інфляційні процеси Висока корупція на державному та регіональному рівнях; зниження довіри громадськості до влади
Внутрішні фактори. Сильні сторони (S) Зручне географічне розташування – з одного боку, достатня віддаленість від великих промислових центрів (Дніпро, Запоріжжя, Донецьк), щоб уникнути великого екологічного забруднення, а з іншого боку, достатня близькість, щоб з легкістю забезпечувати ці центри екологічно чистими продуктами харчування і пропонувати місця для короткочасного відпочинку; Наявність потужного людського потенціалу для задоволення суспільно-економічних потреб життєдіяльності; Наявність природних ресурсів, зокрема водних об'єктів; рекреаційних територій, у тому числі природно-заповідного фонду та смарагдової мережі;	SO "Максі-Максі" Стратегія, що використовує сильні сторони для максимізації можливостей Розвиток екологоорієнтованого (органічного) землеробства, для експорту продукції із високою доданою вартістю. Співпраця в розвитку зеленого туризму в рамках міждержавного партнерства та відповідно до державних стратегій. Нарощування зовнішньоекономічних, зокрема євроінтеграційних, зв'язків із країнами Європи, у тому числі в рамках набуття Україною статусу кандидата на вступ до ЄС. Розширення міжмуніципальної, міжрегіональної та міжнародної співпраці Участь у програмах/проєктах міжнародної технічної допомоги Участь у державних програмах з метою отримання коштів інвестиційного спрямування на реалізацію місцевих проєктів розвитку Наявність передумов для створення та розвитку кластеру інформаційних технологій (ІТ кластеру), зокрема завдяки задовільному рівню	ST "Максі-Міні" Стратегія, що використовує сильні сторони для мінімізації загроз Заходи із охорони довкілля, розширення заповідних територій, розширення буферних територій екомережі, в яких можна вести сертифіковане органічне землеробство та розвивати зелений туризм. Створення аналітичної цифрової системи управління громадою, що поєднуватиме екологічний кадастр, систему моніторингу довкілля та містобудівний кадастр, для прогнозування антропогенної діяльності та попередження розвитку негативних тенденцій. Релокація бізнесу з тимчасово окупованих територій і територій, де ведуться бойові дії, та впровадження стимулюючих заходів його розвитку на території громади Надання в орендне користування вільних від експлуатації земель та об'єктів нерухомого майна, у тому числі промислових територій (земель), для створення та розвитку індустріальних парків у пріоритетних напрямках економічної діяльності, зокрема у смарт-спеціалізації, та розвитку інших галузей.

Родючі ґрунти уможливають різноманітний розвиток у рослинництві, тваринництві, садівництві та бджільництві; Спрямованість влади на вирішення екологічних питань в громаді та розвитку нових напрямів розвитку; Наявність інвестиційно привабливих територій та об'єктів для промислового розвитку, типу «brownfield» та «greenfield», зокрема й «промислових зон»; Наявність культурно-туристичного потенціалу (наявність пам'яток історичної та культурної спадщини); Потужна, доступна та з перспективами розвитку база (особливо у селищу Покровське) мережі закладів охорони здоров'я та освіти.	цифровізації громади; наявністю підприємств, що надають послуги у сфері інформаційних технологій; високій частки експорту таких послуг Розширення державного стимулювання заходів щодо впровадження енергозберігаючих технологій Впровадження комплексної економічної моделі циркулярної економіки екологоорієнтованої концепції Просування громади як привабливої конкурентоздатної туристичної дестинації	
Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W) Низький рівень доходів населення; Складна демографічна ситуація, яка обумовлена природним скороченням населення і його старінням, та втратою економічно активного населення через мобілізацію та вимушений міграційний рух, військову агресію рф, наближеність лінії фронту; Незадовільний технічний стан значної кількості об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури; Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури, зокрема	WO "Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за допомогою переваг, які дають можливості Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість ефективно управляти відходами. Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля. Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління. Впровадження нових, орієнтованих на потреби пріоритетних галузей економіки громади, програм підготовки кадрів закладами професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти Наявність вільних земельних ділянок для будівництва	WT "Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste. Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste. Заповідання територій, зменшення споживання води. Пропаганда здорового способу життя, Розробка та впровадження стратегії адаптації до змін клімату. Інтеграція внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, членів сімей загиблих й інших вразливих категорій населення у суспільне життя громади, у тому числі в економічний простір Поглиблення взаємної комунікації місцевої влади з інститутами громадянського суспільства

житлового фонду, інженерних комунікацій; Мала кількість джерел питного водопостачання, погана якість питної води, недостатнє водопостачання, недостатня готовність до подолання кризових ситуацій з питним водопостачанням; Наявність дисбалансу між попитом і пропозицією робочої сили; Основні демографічні проблеми: негативне сальдо народжуваності та смертності, старіння населення (збільшення відсотка людей, які потребують догляду та допомоги, непрацездатних), зменшення кількості чоловіків у розквіті сил через війну; Недостатньо використаний інвестиційний потенціал існуючих об'єктів та територій типу «brownfield» та «greenfield» для розвитку пріоритетних видів економічної діяльності, у тому числі за напрямками смарт-спеціалізації; Належність території громади до зони ризикованого землеробства, нестача водних ресурсів для організації зрошення; Відсутність розробленого комплексного плану просторового розвитку території громади та оновленої містобудівної документації для упорядкування юридичних меж міста; Відсутність дієвих заходів, спрямованих на ефективне використання природно-заповідного фонду, об'єктів культурної та елементів нематеріальної спадщини, потужностей промислових підприємств в якості потенційних центрів	нових житлових будинків з метою забезпечення доступним житлом жителів громади, внутрішньо переміщених осіб й інших вразливих категорій населення Розширення міжмуніципальної, міжрегіональної та міжнародної співпраці; ефективне використання публічних інвестицій, у тому числі для розвитку державно-приватного партнерства Інтеграція внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, членів сімей загиблих й інших вразливих категорій населення у суспільне життя громади, у тому числі в економічний простір	
--	--	--

тяжіння з метою динамічного розвитку інноваційного туристичного продукту; Замулення та обміління річок; Відсутність налагодженої системи управління відходами; Відсутність сучасної системи утилізації стоків, яка б охоплювала громаду, застарілість наявних каналізаційних мереж, засмічене довкілля та відсутність ефективної системи збору, сегрегації та утилізації відходів створюють загрозу для здоров'я мешканців – вжиті на сьогодні заходи є недостатніми; Недостатній рівень розвитку об'єктів фізкультурно-оздоровчої і спортивної інфраструктури та ефективної пропаганди культури здорового способу життя серед населення; Відсутність багатофункціонального молодіжного центру громади як простору самореалізації та саморозвитку для всіх категорій молоді, у тому числі для вразливих груп населення; Погіршення екологічної ситуації через не раціональну систему землекористування, в тому числі високий рівень розораності земель; Недостатня екологічна свідомість мешканців та мешканок, що спричиняє забруднення території, посилює шкоду водоймам та лісам; Застарілі технології на виробництвах; Значне моральне і фізичне зношення інженерно-технічної інфраструктури,		
---	--	--

транспортної інфраструктури, зношеність житлового фонду, зношеність автопарку;

Близькість зони бойових дій, зруйнований окупантами Покровський опорний ліцей, недостатня кількість укриттів у навчальних закладах спричиняється до того, що навчання здійснюється дистанційно;

2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади

Основні екологічні проблеми в громаді, виявлені в процесі здійснення СЕО узагальнено в таблиці нижче з точки зору їх "прив'язки" до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити наступні:

- недостатньо налагоджена система збору та вивезення відходів на території громади,
- відсутність належного обліку зелених насаджень та водних об'єктів;
- розораність земель,
- забруднення та деградація ґрунтів,
- низька якість транспортної інфраструктури тощо.

Зазначені чинники і прямо чи опосередковано викликатимуть найбільшу кількість екологічних проблем, зокрема через формування якості атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих, ґрунтових та підземних вод від точкових та дифузних джерел, внаслідок чого ймовірно може погіршуватись стан здоров'я населення громади.

Інформацію про ймовірні впливи, яких можуть зазнавати компоненти довкілля в межах громади систематизовано у наведеній нижче таблиці 2.12 із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця 2.12

Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту
Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, недостатність (в селах, де наявне водопостачання централізоване). Водопостачання значної частини населення відбувається з неперевічених індивідуальних джерел водопостачання		+	+	+			
Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води		+	+	+			
Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства водних об'єктів, скидання у водойми неочищених вод, відсутність системи збору та відведення стоку поверхневих вод		+	+		+	+	
Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Відсутність налагодженої системи збору та переробки сміття	+	+	+	+	+	+	+
Розораність земель і посилення ерозійних процесів тощо	+	+	+	+	+	+	+
Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Низька якість транспортної інфраструктури.	+	+	+	+	+		
Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+
Низький % ПЗФ на території громади					+	+	+
Руйнація пам'яток культурної та історичної спадщини							+

2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища^[5] на території Дніпропетровської області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Протягом декількох останніх років кліматичні зміни проявляються особливо відчутно, зокрема це аномально теплі та малосніжні зими, а влітку посуха. Кліматичні зміни проявляються також через пилові бурі, які утворюються внаслідок вітрової ерозії ґрунту на розораних після збору врожаю полях. Посухи спричиняють обміління річок та ставків, зниження рівня води у колодязях.

Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

У Покровській громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. Локальні прояви потепління – зміна характеру та розподілу опадів протягом року, втрата оселищ та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб та ін.

Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату 1992 р. визначено систему заходів, спрямованих на стабілізацію концентрації парникових газів з метою уникнення негативного антропогенного впливу на кліматичну систему. Сторонами Рамкової конвенції ООН про зміну клімату стали 189 країн.

У 1996 році Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату (РКЗК ООН) та у 2004 році Кіотський протокол до неї. Як країна з перехідною економікою, Україна стала стороною і взяла зобов'язання стабілізувати викиди ПГ у період 2008 – 2012 років на рівні 1990 року.

У 2005 році Кабінет Міністрів України схвалив Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (Розпорядження № 346-р). Планом передбачено перелік заходів з наступними пріоритетними кроками: створення національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; проведення щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; створення інфраструктури для реалізації проектів, спрямованих на зменшення обсягу антропогенних викидів ПГ (проекти спільного впровадження); та створення національної системи торгівлі дозволами на викиди. Указом Президента (№ 1239, 2005) Мінприроди було визначено координатором заходів щодо виконання зобов'язань України за РКЗК ООН та її Кіотського протоколу.

З метою забезпечення виконання цих зобов'язань постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2007 №612 утворено Національне агентство екологічних інвестицій України, як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Урядом через Міністра охорони навколишнього природного середовища.

Для вирішення проблем зменшення викидів парникових газів та адаптації екосистем до зміни клімату, в першу чергу, необхідно вивчати, контролювати та прогнозувати ці зміни на майбутнє. Необхідно проводити глибокі системні дослідження та інформаційні кампанії серед населення з метою ознайомлення з проблемою глобальної зміни клімату.

Основною причиною зміни клімату є використання викопного палива та неефективне споживання енергії, що виробляється. Парникові гази, що утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового

ефекту. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності ТЕЦ, транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу. Середня температура поверхні планети піднялася близько на 1,1° С з кінця XIX століття. Вчені вже не сумніваються, що ця зміна обумовлена в основному збільшенням концентрації вуглекислого газу та інших антропогенних викидів в атмосфері.

Збереження існуючого стану використання території Покровської громади призводить до загроз для екологічного стану, в тому числі через сільське господарство.

Зміна клімату - це найбільший виклик, з яким стикається людство за всю історію. Водночас, це і можливість побудувати кращий світ, без нерівності й насилля. Оскільки корені цих проблем, в тому числі і впливу людини на клімат, лежать в існуючій економічній системі, орієнтованій на постійний ріст споживання.

Тому відвернення кліматичної загрози не можливе без злагодженої співпраці усіх країн і, зрештою, усіх людей заради спільного блага. Найбільш характерними проявами змін клімату є аномальна спека влітку, зміщення сезонів, підвищена кількість опадів, з якою не справляється зливово каналізація в населених пунктах.

Суттєво покращило б ситуацію. скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води та землі (геотермальна енергія). Це відновні джерела енергії (ВДЕ) планети, генерація енергії від відновлюваних джерел не супроводжується значними викидами небезпечних газів на відміну від викопного палива та атому.

^[5]<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichniy-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolnyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

Атмосферне повітря

Регіональні доповіді та Екологічні паспорти Дніпропетровської області не містять інформації про джерела впливу на стан атмосферного повітря за останні роки, зважаючи на військовий стан. Тому прослідкувати тенденцію зміни на території області після 2022 року наразі є неможливим.

Стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на кількість шкідливих викидів від автомобілів. Стан дорожнього покриття в громаді є переважно незадовільним, що має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони стаціонарних та пересувних джерел.

Також можливий кумулятивний ефект негативних впливів на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів (внаслідок агресії РФ зокрема). Адже наразі до провідних джерел забруднення атмосферного повітря слід відносити й наслідки військової агресії: обстріли та бомбардування, пожежі спричинені обстрілами території громади тощо. 1 кг вибухівки утворює також і декілька десятків куб. м токсичних газів: SO₂, NO_x, CO, серед яких є також небезпечні недоокиснені органічні сполуки, зокрема ароматичні, які є значно токсичніші, ніж звичайні. В атмосфері оксиди сірки та нітрогену спричиняють кислотні дощі, які змінюють pH ґрунту та викликають опіки рослин. Перелічені загрози у разі зміни ситуації щодо розгортання бойових дій можуть мати місце й для Покровської громади.

Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристики та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Водні ресурси

Регіональні доповіді та Екологічні паспорти Дніпропетровської області не містять інформації про джерела впливу на стан водних ресурсів за останні роки, зважаючи на військовий стан. Тому прослідкувати тенденцію зміни на території області починаючи з 2022 року є неможливим. Враховуючи попередні дані, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивний змив біофільних елементів з сільськогосподарських угідь, що може провокувати інтенсифікацію процесів евтрофікації. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок громади через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

За умови збереження існуючого ситуації можливе збільшення негативного впливу промисловості, через забруднення водоносних горизонтів та забруднення масивів поверхневих вод стічними водами підприємств, що призведе до подальшого погіршення якості питної води.

Через відсутність вуличної зливової каналізації, системи централізованого водовідведення в громаді, а також розвиток сільськогосподарського комплексу, порушення режимів використання ПЗС прогнозується подальше забруднення водойм та погіршення їх якості за санітарно-хімічними та мікробіологічними, фізико-хімічними показниками. В залежності від діяльності та її обсягів від рослинництва можливе забруднення води через: використання добрив, накопичення та обробка гною, посилення ерозійних процесів розораних земель – призводять до забруднення води сполуками фосфору й нітрогену та евтрофікації природних водойм, до змін у водних екосистемах; використання засобів захисту рослин (ЗЗР) може призвести до забруднення поверхневих та підземних вод та серйозно вплинути на водні екосистеми. Можливе забруднення від тваринництва при зберіганні великої кількості побічних продуктів тваринного походження у лагунах через потрапляння гноївки у довкілля через розгерметизацію лагун, змив, перевищення лімітів наповнення лагун. Як наслідок – виникають супутні проблеми, такі як забруднення поверхневих та підземних вод азотом, фосфором та іншими речовинами.

Існує загроза руйнування екосистем поверхневих водних об'єктів внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС річок та інших водних об'єктів.

Потребує постійного спостереження стан поверхневих водних ресурсів, у які здійснюється скиди стоків підприємств.

Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді, зокрема недостатність площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі, дозволяють прогнозувати подальший розвиток ґрунтодеградаційних процесів (див.вище).

Високий рівень розорюваності земель, характерний для області в цілому, розширення посівних площ просапних культур, нехтування науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадження індустриальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, застосування великих доз добрив тощо може погіршити якість продукції, ґрунтових вод та зумовити забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (степових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментація природних оселищ і як результат – втрата біорізноманіття території, замулення та деградація малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградація ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненні [<https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doslidzhennia-kontsentracii-full.pdf>].

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Повне знищення ґрунтового покриву спостерігається в процесі селитебного, промислового, дорожнього й інших видах будівництва.

Суттєвих змін стану земельних ресурсів через планову діяльність не передбачається. Можлива загроза внаслідок воєнних дій через забруднення ґрунтів важкими металами свинцем, стронцієм, титаном, ванадієм, кадмієм, марганцем, нікелем. На території громади воєнні дії не ведуться, але у разі загострення ситуації можливі перелічені негативні впливи.

Відходи

Однією з найгостріших екологічних проблем в Дніпропетровській області є поводження з відходами. Прогнозується погіршення ситуації, зокрема через відсутність фінансування відповідних заходів, а також умови що складаються через військову агресію РФ в Україні. Неможливість реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. У разі, якщо питання щодо ліквідації відходів, їх централізованого збору та вивезення, не буде вирішено, передбачається в тому числі, поява нових несанкціонованих сміттєзвалищ, а це має загрозливу тенденцію щодо забруднення ґрунтів і ґрунтових вод та повітря. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін. Зважаючи на загальноукраїнську динаміку, передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф.

У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, що можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

Відповідно до Регіонального плану поводження з ТПВ на території Дніпропетровської області до 2030 року на території Покровської громади має бути розміщена станція перевантаження сміття. Тому, Покровською селищною

радою розпочато виконання заходів для реалізації цього плану (<https://uacrisis.org/uk/54323456>), а саме - виготовлено детальний план території за межами населеного пункту села Новоскелювате для розміщення станції перевантаження сміття з сортувальною лінією (Детальний план території для розміщення та експлуатації перевантажувальної станції з сортувальною лінією на території Покровської громади, на разі не затверджений - <https://surl.li/joswlm>). Після реалізації вказаного об'єкту все сміття буде сортуватися за категоріями та в подальшому здаватися для повторного використання, решта сміття буде перевозитись на полігони ТПВ для подальшої утилізації чи захоронення.

Окрім того, у громаді розроблена та діє Програма вдосконалення послуги з управління побутовими відходами на території Покровської селищної ТГ на 2024-2026 роки (<https://surl.li/vndeau>) спрямована на покращення екологічного стану Покровської території громади шляхом розширення надання послуги з вивезення відходів, удосконалення системи роздільного збору сміття та підвищення рівня культури поводження з відходами до грудня 2026 року.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Відбір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об'єктів.

Біорізноманіття, природоохоронні території

Природоохоронні території громади можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, промислових підприємств, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо. Також відсоток % територій природно-заповідного фонду в громаді є низьким. Низький рівень інформованості населення щодо розташування таких територій та їх статусу, умов використання може нести загрозу завдання шкоди таким територіям через недбале відношення громадян.

Існують тенденції деградації екосистем внаслідок дуже високого відсотку антропогенної перетвореності території, а враховуючи промислове спрямування регіону - негативні впливи на території, важливі для збереження біорізноманіття будуть тривати. Можлива загроза для біорізноманіття через несталі практики сільськогосподарського виробництва пов'язані зі значним зменшенням видового різноманіття, що зумовлено перетворенням природних середовищ на території для виробництва продуктів харчування, а також забрудненням довкілля. Оранка земель і монокультурне вирощування можуть сприяти втраті середовища існування тварин і рослин, фрагментації ландшафтів.

Також зазначені території можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, промислових підприємств, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо. Крім того, військова агресія РФ призводить до серйозної шкоди та/або безпосереднім втратам видів рослин та тварин, руйнації та знищення оселищ.

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ та територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, наприклад водоохоронних зон, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність.

Зростання ризиків для біорізноманіття також обумовлює відсутність в громаді розробленої програми створення об'єктів ПЗФ та схеми локальної екомережі. Негативним у прогнозі змін біорізноманіття громади також вважаємо те, що проекти щодо встановлення водоохоронних зон, локальної екомережі, ПЗФ в громаді не розроблялися.

Історико-культурні об'єкти

Аналіз кількісного та якісного стану об'єктів культурної спадщини повинен базуватися на точних даних про їх місце розташування та специфіку використання їх у екскурсійній та туристичній діяльності, а також даних про дотримання охоронного статусу таких пам'яток/перспективних до охорони об'єктів ІКС громади/району/області тощо. Відсутність точної та релевантної інформації на даний момент може призводити до їх втрати та/або пошкодження, в тому числі зі сторони населення через непоінформованість про статус таких об'єктів та їх цінність.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами промислової діяльності, автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Кумулятивні впливи, через стан компонентів довкілля матимуть систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці. На стан здоров'я населення впливають численні фактори, основними з яких є: - обсяги, структура, якість і стандарти споживання; - стан навколишнього середовища і умови праці; - позитивні і негативні процеси, що протікають в суспільстві і природному середовищі; - ефективність функціонування системи охорони здоров'я. За оцінкою фахівців США, перераховані фактори здійснюють на здоров'ї людини різний вплив: - спосіб життя - 51,2%; - навколишнє середовище - 19,9%; - спадковість - 20,4%; - рівень охорони здоров'я - 8,5%
[\[http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf\]](http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf).

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Покровська громада, відповідно до отриманих даних та інформації з відкритих джерел, має ряд проблем із утилізацією, переробкою побутових відходів, окремі проблеми із водопостачанням та каналізування населених пунктів (подекуди застарілі системи та обладнання), подекуди відчутною є низька якість дорожньої та транспортної інфраструктури, дисбаланс у землекористуванні та високий рівень розораності земель, а також забруднення від промислової діяльності, зокрема, транспортної сфери. Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати як власне територія громади, так і прилеглі території сусідніх громад зі сторони Покровської селищної ТГ, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1

Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативного впливу	Компоненти довкілля, що зазнають негативного впливу							
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель		ДВ						
зі сторони житлової забудови	С, Т		Р					Т
зі сторони промислових підприємств	АМ, АЗ	Р	Р		Р, ДВ	АЗ	ЕЗ	П
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ	АМ, АЗ	Р			АМ	АЗ		П
зі сторони поводження з ТПВ	АМ, Т		Забруднення інфільтратом	Забруднення інфільтратом	АМ, ДВ		ЕЗ	П

Військова агресія рф (окупація земель, руйнування інфраструктури, бомбардування та обстріли територій громади)	АМ, Р	Р	Забруднення інфільтратом	Забруднення інфільтратом	АМ, ДВ, Р	А3 та пряме знищення видів	Е3	П
Території сільськогосподарського призначення	АМ	Р	Р		Р	АМ	фрагментація ландшафту, Р	П
ДВ - дощові води, АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки), А3 - Атмосфера (звукове навантаження), Е - електромагнітне випромінювання, П - емісія парникових газів, С - світлове забруднення Е3 - естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту) Т - теплове забруднення Р - прямий механічний вплив (руйнування, замулення, дренажування водоносних горизонтів)								

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Отже, територія громади та прилеглі до меж громади території можуть, з огляду на існуючий стан та у разі затвердження ДДП, зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони сільськогосподарської та іншої промислової діяльності, транспортного руху. Тиск може посилюватися також внаслідок дисбалансу лісових та інших зелених насаджень в структурі земельного фонду тощо.

Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образ ландшафту. Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та пряме забруднення атмосферного повітря. Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми (фактори впливу) характерні й для сусідніх із Покровською громадою територій.

Актуальна кількісна інформація про стан довкілля на територіях, які ймовірно зазнають впливу, відсутня.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Відомості про природоохоронні території, які знаходяться в межах території Покровської територіальної громади, зокрема території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі тощо наведено в розділі 2 Звіту.

Природоохоронні території в межах громади зазнають тиску зі сторони факторів, які також перелічені в розділі 2 цього Звіту. Зокрема, враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Ріст ризиків знищення природоохоронних територій росте також через відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі.

Надалі наведемо відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади (схеми території громади), тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів, які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Програмі завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

В загальному, рішення документу державного планування не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом. Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій і в цілому для територій громади (компонентів довкілля) можуть мати місце під час ведення будівельних робіт. Окремі того, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Для територій ПЗФ питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ "Про ПЗФ", де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон. Ймовірним негативним впливам можуть піддаватися поверхневі та підземні водні ресурси території громади при реалізації завдань які стосуються будівництв та / або реконструкцій каналізації чи водопровідної мережі громади у разі аварійних ситуацій в тому числі. Отже, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на

природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД"). Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом. Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

Відомості про характер ведення господарства на території громади, зокрема високий рівень розораності території і характер водопостачання та водовідведення, обумовлюють прямі та опосередковані негативні впливи на компоненти довкілля (див. табл. 4.1.) та створюють помірні ризики для здоров'я населення.

Частково екологічні проблеми, ризики для здоров'я та благополуччя населення, що стосуються рішень ДДП і які є ймовірними внаслідок їх впровадження, можна узагальнити в таблиці (табл. нижче)

Таблиця 4.1.
Основні екологічні проблеми і ризики впливу на здоров'я населення які стосуються провадження рішень ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків, що пов'язуються із провадженням рішень ДДП	Просторова прив'язка (територія/об'єкт)	процеси та окремі рішення які закладені в ДДП і які ймовірно стимулюватимуть появу проблеми/ризик	Завдання Стратегії в межах яких можуть виникати негативні екологічні наслідки
Забруднення поверхневих / підземних водних об'єктів	поверхневий та внутрішньогрунтовий стік інтенсивне внесення азотних добрив на с/г/ угіддя.	дороги, сельбищна с/г та виробнича територія Каналізаційні мережі, Полігони утилізації ТПВ	1.4.1. Забезпечені заходи з комплексного планування просторового розвитку громади.	Стратегічна ціль 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів
Вплив на біорізноманітність, лісові насадження	Скорочення площ зелених насаджень	Локальні ділянки в межах сельбищної, транспортної та виробничої зони	1.4.1. Забезпечені заходи з комплексного планування	Стратегічна ціль 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості,

			просторового розвитку громади.	співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів
Тиск на території та об'єкти ПЗФ та Смарагдової мережі	порушення меж територій та об'єктів ПЗФ, охоронних зон тощо	території та об'єкти ПЗФ, водоохоронні та інші охоронні зони об'єктів	1.4.1. Забезпечені заходи з комплексного планування просторового розвитку громади.	Стратегічна ціль 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів
Вплив на здоров'я населення	-	-	-	-

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП

Основні міжнародні та національні зобов'язання

Питання збереження і відтворення якості навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів в Україні на урядовому рівні декларуються як пріоритетні. Відповідні положення та вимоги захисту навколишнього середовища закріплені у земельному, водному, лісовому законодавстві, законодавстві про надра, про охорону атмосферного повітря, про охорону і використання рослинного і тваринного світу та в інших спеціальних законодавчих документах.

Серед найважливіших слід виділити Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»³, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»⁴, Закон України «Про засади державної регіональної політики»⁵, Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року).

На міжнародному рівні зобов'язання з охорони довкілля визначені у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (глава 6)^{4а}. Україна приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2015 року, підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено **17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань, серед яких також цілі екологічного спрямування**: чиста вода і належні санітарні умови, доступна і чиста енергія, пом'якшення наслідків зміни клімату,

³ Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546, останні уточнення від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 11, ст.75

⁴ Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70

⁵ Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156VІІІ // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст.90

захист та відновлення екосистем^{[5][6]}. Вимоги із дотримання екологічних вимог визначені також у ряді міжнародних угод, які ратифіковані в Україні, зокрема, Європейська ландшафтна конвенція^[7], Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі^[8] та інші.

Закон України «Про основи містобудування» зобов'язує суб'єктів містобудівної діяльності при розробці та реалізації містобудівної документації дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення соціально, економічно і екологічно збалансованого розвитку, а також екологічної безпеки територій (стаття 19)[9]. Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів. Пріоритетні напрямки і вимоги і критерії екологічної безпеки визначені у Постанові Верховної Ради України «**Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки**»[10].

Проект Стратегії розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі, пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, зокрема:

Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 2354-VIII, який регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування;

Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, котрий ратифіковано Законом України від 01.07.2015 № 562-VIII;

положень статті 363 **Глави 6 «Навколишнє середовище» і Додатку XXX до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони**⁶, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, в т.ч. Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище;

Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 2697-VIII, зокрема, забезпечення мети державної екологічної політики – досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України задля забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем, а також основних засадам державної екологічної політики:

- збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
- досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку, які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
- сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;

⁶ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014 // http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344

- інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля;
- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;
- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
- забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
- застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, «забруднювач платить»;
- відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
- стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоемності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
- упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 25 вересня 2015 р. № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний розвитку у галузі сталого розвитку на період до 2030 року»;

Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»⁷, схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, з метою впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі;

Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», котрим визначено Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України;

Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, ратифікованої Законом України від 29 жовтня 1996 р. № 435/96-ВР;

Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII;

Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, а також на виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 932-р **«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»;**

Закону України «Про приєднання України до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають

⁷ Цілі сталого розвитку 2016–2030 // <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholitia/tsili-staloho-rozvytku>

⁸ Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017 // http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці від 4 липня 2002 року № 61-IV;

Концепції боротьби з деградацією земель та опустелюванням, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1024-р;

Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 271-р;

рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;

Закону України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29.11.1994 № 257/94-ВР;

Нагойського протоколу регулювання доступу до генетичних ресурсів і спільного використання на справедливій і рівній основі вигод від їх застосування до **Конвенції про біологічну різноманітність** від 29.10.2010;

Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 675-р;

Закону України «Про участь України в Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів» від 29 жовтня 1996 р. № 437/96-ВР;

Закону України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі»⁹ від 29.10.1996 № 436/96-ВР;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695;

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища території Покровської громади рекомендовано виконати ряд планувальних заходів. Комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Запропонований проект змін до Стратегії враховує низку зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на різних організаційно-управлінських рівнях

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки та реалізації ДДП є:

— Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

⁹ Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 50, ст.278

- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»);
- Водний кодекс України;
- Лісовий кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- Кодекс України про надра;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
- Закон України «Про екологічний аудит»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Закон «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках;
- Водна стратегія України на період до 2050 року та план її реалізації у 2022 - 2024 роках;
- ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».
- Розпорядження КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695);
- Закон України "Про ратифікацію Паризької угоди" від 14.07.2016 № 1469-VIII;
- Національний план управління відходами до 2030 року (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р);

— Закон України Про систему громадського здоров'я (№ 3302-IX від 09.08.2023)
Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються **Законом України «Про управління відходами»** та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так **Законом України «Про інвестиційну діяльність»** (№ 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених **Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»** (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

Регіональні зобов'язання представлено обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, поводження з відходами. Згідно статті 15 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планування і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організовують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; ї) здійснюють контроль за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Шляхи врахування зобов'язань, встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду. Аналіз відповідності напрямів розвитку, зазначених у Стратегії, зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаним із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення * представлено нижче.

*Для оцінки відповідності пріоритетів розвитку проєкту і природоохоронних зобов'язань, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення застосовано шкалу:

- ++ цілі/завдання добре узгоджені;
- + цілі/завдання принципово узгоджені, проте існує потреба в тіснішому зв'язку на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;
- 0 цілі/завдання взаємо нейтральні;
- цілі/завдання не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей;
- цілі/завдання принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей.

Зобов'язання	Пріоритети розвитку проєкту ДДП			
	Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3	Стратегічна ціль 4
Міжнародні зобов'язання				
Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	0	0	0	0
Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 року 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року»	+	+	0	+
Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті і Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті	0	0	0	0
Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля	0	0	0	+
Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів	0	0	0	0

Конвенція про охорону біологічного різноманіття	О	О	О	О
Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	О	О	О	+
Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин	О	О	О	О
Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	О	О	О	О
Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці	О	О	О	О
Рамкова конвенція ООН про зміну клімату	О	О	О	О
Паризька угода	О	О	О	О
Європейська ландшафтна конвенція	О	О	О	О
Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи	О	О	О	О
Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини	О	О	О	О
Національне законодавство у сфері охорони довкілля				
Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»	О	О	О	++
Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	О	О	О	++
Закон України «Про засади державної регіональної політики»	++	++	++	++
Закон України «Про охорону атмосферного повітря»	О	О	О	+
Закон України «Про природно-заповідний фонд України»	О	О	О	+

Закон України «Про рослинний світ»	0	0	0	0
Закон України «Про тваринний світ»	0	0	0	0
Закон України «Про екологічну мережу України»	0	0	0	0
Закон України «Про охорону земель»	с	0	+	0
Кодекси України: Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Земельний кодекс України	0	0	0	0
Постанова Кабінет Міністрів України Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України, Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки	0	0	0	0
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»	+	+	+	+
Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»	+	+	0	+
Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року»	0	0	0	+
Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням, Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	0	0	0	0
ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ управління лісами України до 2035 року	0	0	0	0
ВОДНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ на період до 2050 року	0	0	0	0

Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, Національний план управління відходами до 2030 року	0	0	0	+
Закон України Про систему громадського здоров'я	0	+	0	0
Регіональні природоохоронні ДДП				
Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2023 – 2027 роки Дніпропетровської зони	0	0	0	+
Регіональний план управління відходами Дніпропетровської області на період до 2030 року	0	0	0	+
Програма термомодернізації об'єктів комунальної сфери у Дніпропетровській області на 2015 – 2038 роки (від 23.01.2015 №610-29/VI)	0	0	0	0
Про Дніпропетровську обласну стратегію поводження з твердими побутовими відходами (у рамках реалізації Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки) (від 29.07.2016 №80-5/VII)	0	0	0	0
Регіональна програма ліквідації наслідків підтоплення територій в містах і селищах Дніпропетровської області (від 18.07.2003 №184-9/XXIV, від 25.03.2011 №80-5/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 30.08.2013 №471-20/VI)	0	0	0	0

Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки (від 21.10.2015 №680-34/VI від 15.06.2016 №57-4/VII)	О	О	О	О
--	---	---	---	---

Процедура ОВД

Цілі та завдання Стратегії реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Серед заходів Стратегії такими можуть бути заходи до стратегічної цілі 1.4.1. Забезпечені заходи з комплексного планування просторового розвитку громади; 3.1.2. Налагоджене раціональне та ефективне управління земельними ресурсами громади та майном комунальної власності; 4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання.

Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля або необхідність такої процедури має бути уточнена на подальших етапах проектування.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Покровською громадою було внесено заяву до реєстру CEO, опубліковано на офіційному сайті та у публічних місцях громади.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Буде доповнено за результатами консультацій з органами державної влади та громадського обговорення Звіту і проекту ДДП.

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до **Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації** (розміщено на сайті Міндовкілля: <https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>) в процесі аналізу ймовірних наслідків, їх тривалості та інтенсивності може виникати невизначеність. Критеріями, за якими можна, в процесі здійснення CEO, вимірювати рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками, слід розуміти як такі ймовірні значні негативні наслідки, які:

1) можуть спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої екологічної вимоги або вимоги щодо охорони здоров'я

правового/ нормативного характеру, якщо не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

2) можуть призвести до недотримання цілей державної екологічної політики, програм чи планів або державної політики в цілому, програм чи планів у сфері охорони здоров'я;

3) можуть спричинити втрату одного чи кількох компонентів екосистеми, що загрожуватиме виживанню виду, який постійно або періодично (наприклад, мігрує) знаходиться на території, яку охоплює ДДП, якщо не будуть вжиті заходи з пом'якшення наслідків;

4) можуть завдати шкоди якості чи кількості природних чи культурних ресурсів, що призведе до впливу на здоров'я людей на території, яку охоплює ДДП, чи за її межами, або пошкодити існуючу інфраструктуру (у тому числі інфраструктуру культурної спадщини), якщо в цих випадках не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

5) інші наслідки впровадження ДДП, які на думку громадськості або органів виконавчої влади (наприклад, в результаті консультацій) матимуть серйозний вплив на природне середовище, здоров'я населення, соціальне середовище або культурну спадщину, у тому числі на доступ до неї.

Визначити, чи може впровадження ДДП спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої юридичної вимоги, можна шляхом оцінки наслідків впровадження ДДП щодо відповідних нормативних вимог, що також розглядається в таких документах:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Київ, 2003), Додаток 3 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text)

- Ресурсний посібник для підтримки застосування Протоколу ЄЕК ООН зі стратегічної екологічної оцінки, ISSN 1020-4563, ЄЕК ООН (<https://unece.org/environment-policy/publications/resource-manual-support-application-sea-protocol>), с. 55-57

- Додатку III Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації (<https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>).

Стратегія розвитку громади визначає основні стратегічні, операційні цілі та їх завдання. Перелік завдань, що визначені в ДДП на даному етапі проектування та переважно не мають конкретної просторової прив'язки до території громади, визначених конкретних заходів, їх детальних характеристик, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП і викладена нижче є узагальненою та має уточнюватися на подальших етапах проектування, в тому числі після визначення конкретних результатів виконання запланованих заходів закладених ДДП.

6.1 Атмосферне повітря

Стратегія передбачає залучення інвестицій в розвиток громади (оперативна ціль 1.5, 3.1), поліпшення стану навколишнього природного середовища (оперативна ціль 4.5), підвищення ефективності та якості надання транспортних послуг (оперативна ціль 4.8), які ймовірно матимуть вплив на атмосферне повітря. Через узагальненість таких заходів оцінити такий вплив не можливо на даному етапі їх проектування. Такий вплив повинен бути уточнений на подальших етапах проектування/реалізації цих цілей. Також частина заходів, реалізованих в межах цих цілей на подальших етапах їх впровадження ймовірно чинитимуть вплив на атмосферне повітря. Такий вплив повинен бути уточненим, зокрема мова йде про

заходи: з реалізації інвестиційних проектів та заходів для створення комфортних умов проживання громадян, поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я для надання якісних послуг та створення належних умов для всебічного та повноцінного розвитку дітей з виконанням енергозберігаючих заходів; з розвитку альтернативної енергетики на території сільської ради, з реалізації природоохоронних заходів промисловими підприємствами для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу; з поліпшення стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення щодо тощо.

Проте слід враховувати, що на етапі будівництва модернізації, капітального ремонту об'єктів, забезпечення їх енергетичної ефективності, модернізації а також під час відновлення та будівництва доріг та дорожньої (вуличної) інфраструктури може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

В той же час, при реалізації таких заходів як: проведення екологічного моніторингу (дослідження стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технологій та інформаційних систем); підвищення рівня екологічної свідомості і залучення громадськості до практичних дій для збереження довкілля (оперативна ціль 4.5) очевидно нестиме позитивні зміни у стані атмосферного повітря в короткостроковій та середньостроковій перспективі.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1.
Відомості про основні впливи
на стан атмосферного повітря від реалізації завдань ДДП

Заходи ДДП внаслідок яких очікуються впливи на атмосферне повітря/ стани приземної атмосфери	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	x	x	x	x/x/x
3.1. Створені організаційні передумови для розвитку економічного потенціалу громади та залучення інвестицій. 1.5. Налагоджена співпраця з вітчизняними та закордонними місцевими спільнотами для підвищення ефективності роботи, взаємодопомоги та обміну досвідом	x	x	x	x/x/x

4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівельних робіт	Зменшення споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів	-	-1/+ 2/x
4.4. В громаді здійснені заходи з підвищення енергоефективності, енергозабезпеченості та енергостійкості	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівельних робіт	Зменшення споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів	-	-1/+ 2/x
4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів	x	x	x	x/x/x
4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівельних робіт	Зменшення викидів вихлопних газів, за рахунок збільшення пропускної здатності модернізованих доріг та забезпечення можливостей використовувати велосипедний транспорт	-	-1/+ 2/x
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах (в т.ч. проведення заходів моніторингу стану навколишнього природного середовища – атмосферного повітря, водних ресурсів, біорізноманіття, ступеню еродованості ґрунтів)	Надходження даних моніторингу стану атмосферного повітря знижує ризики негативних наслідків та вчасного реагування на погіршення якості			+1/+ 1/+1

***інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x – вплив наразі не можна визначити)**

6.2 Клімат

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку обігу парникових газів у громаді.[1]

Таблиця 6.2.

Стратегічні цілі	Оцінка впливу[2]	Ознака
СЦ 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
СЦ 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади	-	потенційний вплив відсутній
СЦ 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
СЦ 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП

Детальна інформація по обсягах викидів парникових газів об'єктами громади відсутня. Зауважимо, що в Стратегії передбачені заходи щодо проведення заходів з енергозбереження, які, очевидно, зменшенню сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, але через їх узагальненість оцінити такий вплив на даному етапі проектування не можливо.

В громаді діє План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату Покровської ОТГ на 2019-2030 роки (<https://surl.li/gdjatu>), спрямований на зменшення викидів CO₂, пом'якшення наслідків зміни клімату тощо.

[1] Зауважимо, що визначені у Стратегії цілі та завдання є достатньо узагальненими, тому їх впливає бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

[2] **Примітка.** “М-” - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “М+” - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “Мі” - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, “А+” - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, “А-” - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; “НО” - неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

6.3 Водні ресурси

Стратегією передбачено ремонт існуючих водопровідних мереж (4.2), що ймовірно може позитивно відбиватися на стані водних ресурсів, адже централізована мережа водопостачання та водовідведення при штатній роботі не несе ризиків щодо потенційного забруднення поверхневих та підземних вод.

Завдання, які б мали прямий негативний вплив на водні ресурси не передбачаються.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3.
 Відомості про основні впливи
 на стан водних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на водні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	x	x	x	x/x/x
3.1.2. Налагоджене раціональне та ефективне управління земельними ресурсами громади та майном комунальної власності	x	x	x	x/x/x
4.1. Удосконалена система управління надання житлово-комунальних послуг, 4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання	Зниження ризиків через виникнення аварій на старих, зношених інженерних мережах та потрапляння у водні об'єкти неочищених стоків			+1/+1/x
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах (в т.ч. проведення заходів моніторингу стану навколишнього природного середовища – атмосферного повітря, водних ресурсів, біорізноманіття, ступеню еродованості ґрунтів)	Надходження даних моніторингу стану водних ресурсів знижує ризики негативних наслідків та вчасного реагування на погіршення якості			+1/+1/+1

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x-вплив наразі не можна визначити)

6.4 Земельні ресурси

В громаді та області в цілому гостро стоїть питання розорення с/г земель, яке частково може бути вирішено в межах заходів оперативних цілей 3.1. та 1.4.

Рекомендується провести геоінформаційний аналіз території для раціоналізації системи природокористування та землекористування в цілому: допустимість с/г використання відповідно до специфіки рельєфу територій, наявності біологічного та ландшафтного різноманіття та інше. В тому числі, рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47, де визначено наступне: "забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо".

Також ризик для земельних ресурсів громади є ймовірність передачі природоохоронних земель, в тому числі ПЗФ, водного фонду для

сільськогосподарського використання при виділенні інвестиційних ділянок задля підвищення інвестиційної привабливості громади.

Заходи, які б мали прямий негативний вплив на земельні ресурси не передбачаються. На подальших етапах проектування після конкретизації характеристики передбачуваних заходів можливі впливи мають бути уточнені.

В рамках Стратегії передбачено заходи направлені на благоустрій та реалізацію інфраструктурних проектів, спрямованих на поліпшення екологічної ситуації в населених пунктах сільської ради та створення максимального рівня комфорту та затишку для мешканців громади, оцінити вплив яких через узагальненість не є можливим.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.4.

Таблиця 6.4.
Відомості про основні впливи
на стан земельних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на земельні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	Зниження ризиків, пов'язаних з неефективним використанням земельних ресурсів. Доступ широко кола зацікавлених сторін до інформації про стан земельних ресурсів			+1/+1/+1
3.1. Створені організаційні передумови для розвитку економічного потенціалу громади та залучення інвестицій				

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.5 Відходи

Стратегією передбачено заходи, направлені на вирішення питання поводження з відходами в громаді в межах операційної цілі 4.3. "У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів". Проведення таких заходів матиме позитивний вплив на стан довкілля в громаді в короткостроковій перспективі. Окрім того, в громаді розроблена та діє Програма вдосконалення послуги з управління побутовими відходами на території Покровської селищної ТГ на 2024-2026 роки (<https://sur.li/vndeau>).

Рекомендується до цих заходів включити заходи щодо проведення інвентаризації наявних сміттєзвалищ в громаді, а також проведення інформаційно-просвітницької кампанії серед населення щодо можливих наслідків відповідального поводження із відходами та уникнення інерційного поводження з відходами жителями у разі забезпечення належного вивезення та збирання відходів.

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг тощо) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних

відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Варто зазначити, що виконання заходів із термомодернізації будівель може нести ризики для довкілля, оскільки після закінчення терміну експлуатації таких будівель або їх ремонту, в довгостроковій перспективі буде утворюватись значна кількість будівельних відходів. Тому для заходів із термомодернізації необхідно використовувати екологічно нейтральні або ж природного походження матеріали. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.5.

Таблиця 6.5.
Відомості про основні впливи
на стан довкілля від реалізації завдань ДДП щодо поводження з відходами

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан довкілля від поводження з відходами	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання 4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді	Утворення додаткових обсягів будівельного сміття	-	-	-1/х/х
4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів	Зменшення ризиків для довкілля, що виникають при нераціональному поводженні із відходами			+2/+2/+2

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.6 Біорізноманіття

Стратегією загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть прямо негативно вплинути на флору і фауну громади.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.6.

Таблиця 6.6.

*Відомості про основні впливи
на біорізноманіття від реалізації завдань ДДП*

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на біорізноманіття	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	Можливе закріплення хибних практик природокористування у містобудівній документації. Фрагментація і деградація біотопів			x/x/x
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах	Зниження ризиків втрати біорізноманіття			+1/+1/+1

***інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x – вплив наразі не можна визначити)**

6.7 Природоохоронні території

Стратегією не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ), об'єкти екомережі Дніпропетровської області та об'єкти Смарагдової мережі. На подальших етапах реалізації визначених Стратегією завдань, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів. Основним ризиком є передача природоохоронних територій для сільськогосподарського використання.

Також, варто звернути увагу на те що, відсоток заповідних територій у громаді дуже низький, тому доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання. Такі території визначені в розділі 2.

Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.6.

Таблиця 6.6.
 Відомості про основні впливи
 на ПЗФ від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на біорізноманіття	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	Можливе закріплення хибних практик природокористування у містобудівній документації. Фрагментація і деградація біотопів			x/x/x
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах	Зниження ризиків втрати чи пошкодження ПЗФ			+1/+1/+1

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x – вплив наразі не можна визначити)

6.8 Здоров'я населення

Реалізація Стратегії не передбачає заходів, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення, з іншої сторони частина заходів направлена на покращення різних сфер, що в сукупності матиме позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема це забезпечення мешканців громади централізованим водопостачанням, вирішення деяких питань щодо поводження з відходами, розвиток медичної галузі, пропаганда здорового способу життя тощо.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.7.

Таблиця 6.7.
 Відомості про основні впливи
 на стан здоров'я населення від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан здоров'я населення	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
2.2. Населення громади забезпечене медичними послугами та можливостями піклування про стан свого здоров'я	Покращення стану здоров'я мешканців громади, в тому числі психологічного			+1/+1/x
2.3. У громаді забезпечене надання мешканцям і мешканкам соціальних послуг відповідно до їх потреб				

2.4. Забезпечені розвиток спортивної інфраструктури, підтримка спортивних ініціатив, створені умови для спортивної активності мешканців та мешканок			
4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання			
4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громад			

***інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)**

6.9 Історико-культурна спадщина

Стратегією не передбачено заходів, які б створювали негативний вплив на наявні на території громади пам'ятки ІКС.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.8.

Таблиця 6.8.
Відомості про основні впливи
на стан об'єктів історико-культурної спадщини від реалізації завдань ДДП

Заходи ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан здоров'я населення	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	Уникнення ризиків втрати об'єктів ІКС або їх якості			+1/+1/+1

***інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)**

6.10 Транскордонний вплив

Відсутній.

6.11 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за завданнями Стратегії представлені в таблиці 6.9. Через узагальненість завдань та заходів Стратегії, відсутності їх просторової прив'язки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі планування не можливо. При деталізації і визначенні конкретних завдань та заходів в межах стратегічних /операційних цілей Стратегії такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Таблиця 6.9.

Стратегічні цілі/Оперативні цілі		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
Стратегічна ціль 1. Громада ефективно керована на засадах згуртованості, співпраці, прозорості, відкритості, якісних внутрішніх і зовнішніх комунікацій, застосування цифрових інструментів	1.1. Прозоре і фахове управління громадою здійснюється інституційно розвиненими, забезпеченими відповідною матеріальною базою і кадрами органами місцевого самоврядування	○	○	○	○	○	○	○
	1.2. Інтеграція громади через створені можливості участі громадськості у прийнятті рішень на місцевому рівні, розвитку лідерства, громадянських компетенцій	○	○	○	○	○	○	○
	1.3. Розвиток цифрової інфраструктури	○	○	○	○	○	○	○
	1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	?	?	?	IN / MT/ LO/ SI	?	IN / MT/ LO/ SI	IN / MT/ LO/ SI
	1.5. Налагоджена співпраця з вітчизняними та закордонними місцевими спільнотами для підвищення ефективності роботи, взаємодопомоги та обміну досвідом	?	?	?	?	?	?	?

Стратегічна ціль 2. Послуги освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, дозвілля і спорту задовольняють потреби мешканців і мешканок, спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу громади	2.1. Створені умови для отримання мешканцями та мешканками громади якісних освітніх послуг, послуг культури, розвитку національної та місцевої ідентичності	IN/O/LO	o	o	o	IN/O/LO	o	o
	2.2. Населення громади забезпечене медичними послугами та можливостями піклування про стан свого здоров'я	o	o	o	o	o	o	o
	2.3. У громаді забезпечене надання мешканцям і мешканкам соціальних послуг відповідно до їх потреб	o	o	o	o	o	o	o
	2.4. Забезпечені розвиток спортивної інфраструктури, підтримка спортивних ініціатив, створені умови для спортивної активності мешканців та мешканок	o	o	o	o	o	o	o
Стратегічна ціль 3. Економічна діяльність в громаді створює можливості для зайнятості і самореалізації мешканців та мешканок, забезпечує наповнення місцевого бюджету	3.1. Створені організаційні передумови для розвитку економічного потенціалу громади та залучення інвестицій	o	o	o	IN / MT/ LO/ SI	o	IN / MT/ LO/ SI	IN / MT/ LO/ SI
	3.2. Забезпечений сприятливий бізнес клімат, підтримка підприємництва, в тому числі малих агровиробників та їх об'єднань	o	o	o	o	o	o	o
Стратегічна ціль 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальними послугами та збереженням	4.1. Удосконалена система управління надання житлово-комунальних послуг	o	o	o	o	o	o	o
	4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води.	o	o	DI/ST/LO	o	DI/O/LO	o	o

	зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання							
	4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів	o	o	o	o	DI/MT/LO	o	o
	4.4. В громаді здійснені заходи з підвищення енергоефективності, енергозабезпеченості та енергостійкості	?	?	o	o	o	o	o
	4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді	DI/ O/ LO/ CU	?	IN/MT/LO / SI	o	DI/O/LO	o	o
	4.6. Забезпечена організація цивільного захисту та громадська безпека для мешканців та мешканок	o	o	o	o	o	o	o
	4.7. Забезпечені системні заходи підготовки населення до національного спротиву	o	o	o	o	o	o	o
	4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах	?	?	?	?	?	?	?
Стратегічні цілі		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізномані ття	Природоохоронні території

Позначення	Пояснення до позначення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
+1	Помірний позитивний вплив.
+2	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Основним ризиком реалізації Стратегії є проблема сільськогосподарського використання довколишніх територій, дисбаланс у землекористуванні в цілому. Таким чином, реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація деяких завдань Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в Покровській громаді, які викладено в цьому розділі вище.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Стратегія не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії, наведені в таблиці нижче, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів. Варто зауважити, що вплив ряду завдань Стратегії не може бути оцінений, оскільки такі завдання є досить узагальненими, і заходи із запобігання негативним наслідкам виконання мають бути уточнені після деталізації завдань на подальших етапах проектування.

Таблиця 7.1.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків (закладені у ДДП, рекомендовані в процесі проведення СЕО, рекомендовані в ході консультацій з громадськістю та уповноваженими органами)		Стратегічний/Операційний напрямок в межах якого пропонуються заходи щодо зменшення негативних наслідків
	включені в ДДП	пропоновані до включення	
Атмосферне повітря	здійснені заходи з підвищення енергоефективності, енергозабезпеченості та енергостійкості	проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;	4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах
		розширення площ зелених насаджень;	4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів

		впровадження м веломаршрутів між населеними пунктами громади; дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт;	4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді
		орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт;	4.1. Удосконалена система управління надання житлово-комунальних послуг,
Водні ресурси	- Обладнання водозабірних об'єктів, засобами енергоживлення на основі альтернативних джерел - Ремонт/будівництво мереж водопостачання, водовідведення - Встановлення систем очищення питної води - Встановлення нових систем очищення стоків - Проведення інформаційних заходів з питань дезінфекції, ремонтів та утримання системи водопостачання громади - Проведення заходів з інформування громадськості про стан питної води	- створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); - заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); - визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів; - прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; - заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; - дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»; - підвищення культури раціонального та ощадливого водокористування.	4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах
Відходи/Політика	Закупівля техніки для вивезення сміття	Розроблення плану управління відходами	4.3. У громаді забезпечені управління відходами та

поводження з відходами	• Облаштування контейнерних майданчиків для збирання ТПВ • Забезпечення умов для укладання домогосподарствами, угод на вивезення ТПВ/частка від загальної чисельності • Забезпечення умов для укладання бюджетних закладів, установ, організацій, які уклали угоди на вивезення ТПВ /частка від загальної чисельності • Забезпечення перероблення сортувальною лінією ТПВ • Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на очищення територій населених пунктів	• Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. • Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; • проведення рекультивації і реконструкції існуючих сміттєзвалищ, що вичерпали свій ресурс або експлуатуються з грубими порушеннями норм санітарної безпеки;	благоустрій територій населених пунктів
Ґрунти	• моніторинг ступеню еродованості ґрунтів	В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано: • створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення; • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти; • усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових	1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців

		відходів і стоків на території житлової забудови; • дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейною структурою рельєфу території;	
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	• розроблення комплексного плану просторового розвитку. • Забезпечене збереження природоохоронюваних територій та заходи зі збільшення їх численості	• рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; • стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; • проведення інформування населення щодо місцезнаходження цінних територій (ПЗФ, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання. Винесення в натурі меж територій ПЗФ; • на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поведінки із такими видами. Заходи із озеленення, рекультивації проводити відповідно до переліку "Білої книги"; Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС	4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах

		№834/2007¹⁰. Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»	
Здоров'я населення	перелічені в сукупності заходи в попередніх розділах, а також в межах операційної цілі "2.2. Населення громади забезпечене медичними послугами та можливостями піклування про стан свого здоров'я"	- впроваджувати заходи із адаптації змін клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; - Провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності - Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я	4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах
Адаптація до змін клімату	В громаді діє План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату Покровської ОТГ на 2019-2030 роки	-	-

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування "Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року" використано наступні вихідні дані:

"Стратегія розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року";

¹⁰

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32007R0834&from=EN#d1e1146-1-1>
та
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_en#when-to-use-the-organic-logo

“План заходів з реалізації Стратегії розвитку Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року”;
Паспорт громади станом на 01.01.2024 р;
План дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату Покровської ОТГ на 2019-2030 роки;
Програма комплексного відновлення Покровської селищної ТГ;
Економічний профіль громади за 2024 рік, інвестиційний паспорт громади та інвестиційний профіль;
Інші Програми, Стратегії розвитку громади;
Статистичні дані екологічного стану Покровської області
(<https://mepr.gov.ua/>);
Дані головного управління статистики Дніпропетровської області;
Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.
Відкриті джерела даних;
Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.
Відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту Стратегії з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й

добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

Таблиця 8.1.

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива	розглядається як базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів ДДП. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.	Переваги Не порушується існуюча соціально-економічна структура, що історично сформувалася на території Покровської територіальної громади Недоліки Відсутність та незначна кількість оновлень та еко орієнтованих технологій, застарілі підходи щодо ведення господарства та не ефективність виробництв.	Рекомендується вибрати альтернативу 3 оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема сприятиме: - розвитку економічного і соціального потенціалу громади - стабілізації у соціальній, освітній, медичній та культурній сферах громади - впорядкуванню та благоустрою території громади і створення її привабливого іміджу (інвестиційного, туристичного тощо) - запобіганню появі небезпечного і не цільового використання земельних ресурсів та надр; - збільшенню зелених насаджень різного призначення, кількості територій та об'єктів ПЗФ, охоронного статусу тощо, - підвищенню адаптаційних заходів до змін клімату - покращенню ситуації із станом і якістю водних об'єктів, ґрунтів та атмосферного повітря в цілому та ін.
2	Альтернатива, що розглядається в проекті ДДП	розглядається даний проект ДДП, в якому розглянуто можливий вплив на довкілля від реалізації ДДП в розділі 6 та ефективність його реалізації.	Переваги Вирішуються питання управління земельними ресурсами. Покращується соціальна, культурна, освітня та медична сфери. З'являється перспектива у переорієнтації в напрямку сталого розвитку та покращення якості життя населення громади. Покращиться транспортне забезпечення та стан дорожньої мережі. Покращується питання водопостачання та водовідведення, поводження з ТПВ. Недоліки Відсутність чіткої політики з охорони довкілля. Підвищення ймовірності виникнення ситуацій із локальними впливами на окремі компоненти довкілля і відповідно на стан здоров'я місцевих мешканців. Можливі впливи на довкілля від реалізації рішень ДДП розглянуті у відповідних розділах даного звіту. (зокрема, в розділі 3, 4, 6)	
3	Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО	дещо подібна до альтернативи 2 за багатьма проектними рішеннями, але передбачає ряд пропозицій та рекомендованих заходів,	Переваги посилення екологічної безпеки, курс на сталий розвиток громади, подолання або нівелювання впливів війни Пропоновані в межах третьої	

		які можуть бути враховані для провадження (подано як додаток в таблиці 8,2.) Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність громади.	альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді Недоліки Включення оптимізаційних заходів (табл.8.2.) до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність бізнес структур, виробництв та в цілому Покровської ТГ.	
--	--	---	---	--

Додаткова таблиця 8.2

Напрямок розвитку, заходи	Пропозиція
Стратегічна ціль 4. Безпечні та комфортні умови життя в громаді забезпечені якісними житлово-комунальним і послугами та збереженням	• проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; розширення площ зелених насаджень; впровадження м веломаршрутів між населеними пунктами громади; • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; • орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; • створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); • заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); • прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; • заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; • підвищення культури раціонального та ощадливого водокористування. • Розроблення плану управління відходами • Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. • Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; • проведення рекультивації і реконструкції існуючих сміттєзвалищ, що вичерпали свій ресурс або експлуатуються з грубими порушеннями норм санітарної безпеки; Провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності • Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроектованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Стратегії для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Стратегія.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації. через відсутність локальних даних про стан довкілля Покровської громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання. Для Покровської громади є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>].

Система моніторингу повинна включати заходи з контролю якості атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів та якості земельних ресурсів, біологічних ресурсів та здоров'я населення. Перелік заходів із моніторингу може встановлюватися і коригуватись відповідно до завдань Плану заходів. Отже, заходи передбачені для здійснення моніторингу повинні включати:

а) контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії негативного явища при впровадженні рішення ДДП;

б) контроль інших можливих негативних впливів на довкілля.

Основними цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу за станом довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Покровської громади.

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також, кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання

документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Враховуючи характер наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачається облік кількісних та якісних показників, що характеризують вплив на довкілля без акцентування на дотримання їх цільових значень (таблиця 9.1). Проте, цільові значення показників мають відповідати санітарним нормам та правилам діючим в Україні та/або відповідати ЦСР і прийнятим для ЄС.

Таблиця 9.1.

Кількісні показники екологічного стану компонентів довкілля, що можуть бути включені у систему моніторингу при виконанні рішень ДДП

№	Екологічні показники індикації стану	Одиниці виміру
1	Використання водних ресурсів	
1.1	Загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в т.ч.:	м ³ /рік
	об'єм забору прісних поверхневих вод	
	об'єм забору прісних підземних вод	
1.2	Використання прісних вод у цілому, в т.ч.:	м ³ /рік
	побутово-питні потреби	
	зрошення	
	сільськогосподарські потреби	
	інше	
1.3.	Якість води для питних потреб	
	за хімічними показниками	мг/дм ³ або мкг/дм ³ або Бк/дм ³
	за бактеріологічними показниками	КУО/100см ³ або БУО/дм ³ або клітини, цисти, яйця в 50 дм ³
1.3	Об'єм води, що використовується для задоволення господарсько-питних та інших потреб населення в цілому	м ³ /рік/на душу населення
2	Якість ґрунтів	
2.1	Якісний стан ґрунтів	
	вміст гумусу в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук фосфору (P ₂ O ₅) в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук калію (K ₂ O) в орному шарі ґрунту кислотність орного шару ґрунту засоленість ґрунтів	% мг/кг ґрунту мг/кг ґрунту
2.2	Забруднення важкими металами	мг/кг
2.3.	Бактеріологічне забруднення	клітини, цисти, яйця/кг; титр/Coli; Титр/Perfringens або санітарне число
2.4.	Радіаційне забруднення	кБк/м ²
2.5.	Органогенне забруднення (пестициди, гербіциди та ін.)	мг/кг
3	Забруднені стічні води	
3.1	Скидання зворотних вод, усього, в т.ч.:	м ³ /рік
	у поверхневі водні об'єкти	
	у підземні горизонти	
	у накопичувачі	
3.2	Скидання зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього, з них:	м ³ /рік
	нормативно очищених	
	нормативно чистих без очищення	
	забруднених	
3.3	Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти в цілому, в т.ч.:	% від загального об'єму скинутих стічних вод
	забруднених зворотних вод без очищення	
	недостатньо очищених зворотних вод	
4	Земельні ресурси	
4.1	Частка озеленених територій	% від загальної території
4.2	Частка забудованої території	% від загальної території
4.3	Частка не забудованої території	% від загальної території
4.4	Частка відновлених земель та екосистем	% від загальної території
4.5	Частка земель, на яких проводяться заходи з консервації	% від загальної території

5	Атмосферне повітря	
5.1.	Загальні витрати твердого палива. усього в т.ч.:	
	дрова	тис. т/рік
	інше	тис. т/рік
5.2.	Загальне споживання електроенергії	
		кВт/рік
5.3.	Загальний об'єм споживання газу	
		м3/рік
5.4.	Забруднення	
	Вміст в атмосферному повітрі: NO ₂ , CO, NH ₃ , CH ₂ O, PM (пил) 2.5, PM 10 формальдегідів	мг/м3 мкг/м3 мг/м3
6	Поводження з відходами	
6.1	Утворилося, всього за рік	
	ТПВ	т/рік
	Від домогосподарств	т/рік
	Від виробничої сфери	т/рік
	Від сфери послуг	т/рік
7	Забруднення ґрунтового покриву	
7.1.	Забруднення важкими металами (вздовж транспортних артерій та місць скупчення автомобільного транспорту)	мг/кг
7.2.	Забруднення основними органічними та хімічними сполуками ґрунтів с/г використання	мг/кг

Вибір екологічних показників здійснення моніторингу.

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

РС – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

В – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Індикатори моніторингу

В цьому Звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було

відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Плану заходів, відповідно до вимог Постанови № 1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями Плану заходів. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації заходів Плану на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) Плану заходів та через рік після завершення її дії.

У таблиці 9.2. наведено завдання, за якими **має проводитись моніторинг**, відповідно до поданих індикаторів.

Таблиця 9.2.

Рушійні сили: стратегічні цілі (СЦ)/ завдання Стратегії розвитку громади заходи ДДП - програми/проекти	Компоненти довкілля, та здоров'я населення які зазнають впливу							
	Атмосф ерне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природо охоронні території	Біорізно маніття	Генера ція відходів	Здоров'я мешканців громади
1.4. Забезпечене планування просторового розвитку території громади та створений безбар'єрний простір для всіх мешканців	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24
1.5. Налагоджена співпраця з вітчизняними та закордонними місцевими спільнотами для підвищення ефективності роботи, взаємодопомоги та обміну досвідом	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24	I-24
2.1. Створені умови для отримання мешканцями та мешканками громади якісних освітніх послуг, послуг культури, розвитку національної та місцевої ідентичності							I-13, I-29	
4.2. Мешканці та мешканкам громади забезпечений доступ до питної води, зокрема, покращення послуг централізованого водопостачання			I -6					
4.3. У громаді забезпечені управління відходами та благоустрій територій населених пунктів							I-13, I-29	
4.4. В громаді здійснені заходи з підвищення енергоефективності, енергозабезпеченості та енергостійкості							I-13, I-29	

4.5. Забезпечені належний стан автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури, а також транспортного сполучення в громаді	I -3, I-4						I-13, I-29	
4.8. У громаді забезпечена охорона навколишнього природного середовища, розвиток рекреаційного потенціалу, участь громадськості у природоохоронних заходах					I-23			

Номер	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)
I-0	Глобальний індикатор ЦСР 7.1.1. Доступна та чиста енергія Виробництво електроенергії, млрд. кВт·год	Кількість, млрд. кВт·год	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-1	Якість повітря загалом	Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.	Автоматичні станції моніторингу та/або аналіз проб повітря, що здійснюють регіональні офіси гідрометеорологічної служби	відповідно до показників постанови
I-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів"	Статистична звітність згідно зазначеного Закону	Відповідно до поточних значень цілей НВВ.
I-3	Глобальний індикатор ЦСР 11.6.2 - усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM25, PM10	Автоматичні станції моніторингу а/або аналіз проб повітря, що здійснюють регіональні офіси гідрометеорологічної служби	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I-4	Індикатор ЦСР 11.5.1 - Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-5	Індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР

I-6	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання	не гірше, ніж встановлено ДСанПіН 2.2.4-171-10
I-7	Якість поверхневих вод	Показники Нормативів_ЕБВО_від_30.07.12	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об'єктів	Відповідно до нормативів
I-8	індикатор ЦСР 6.3.1. Обсяги скидів забруднених стічних вод	Обсяги скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти, млн. куб. м	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-10	Частка земель під оранкою	Площа фактично розораних земель, км2	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ (природоохоронних територій)	площа фактичних територій ПЗФ (природоохоронних територій) поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
I-14	Загальний обсяг використаних добрив	Кількість, кг або т	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
I-15	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
I-16	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число випадків тимчасової непрацездатності (ТН) на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні

I-17	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число календарних днів ТН на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
I-18	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Середня тривалість одного випадку ТН	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
I-19	Частка відновлених земель та екосистем	% площ відносно загальної площі території	За даними відповідного підрозділу Покровської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-20	Частка земель, на яких проводяться заходи з консервації	% площ відносно загальної площі території	За даними відповідного підрозділу Покровської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Відповідно до Базові (вихідних) показників значень індикатору (відповідно до Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням та вказівок Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель шонустелюванням)
I-21	вміст органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь.	%	за даними агрохімічної паспортизації*/експертизи	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-23	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	За даними відповідного підрозділу Покровської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Покровської громади, уповноваженого проводити зберігати інформацію про процедури СЕО ДДП.	100% за звітний період
I-25	Індикатор ЦСР № 3.9.1. - міцне здоров'я та благополуччя	Частка витрат населення у загальних видатках на охорону здоров'я, %	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР

			управління статистики. Медична статистика	
I-26	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
I-27	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - зовнішні фактори впливу на стан здоров'я	фактори, що впливають на стан здоров'я населення, і звернення до установ охорони здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
I-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць	Дані відповідних підрозділів громади	Не більше ніж за попередній звітний період
I-30	Індикатор ЦСР № 3.9.1 - міцне здоров'я та благополуччя: здійснити реформу фінансування системи охорони здоров'я	частка витрат населення у загальних видатках на охорону здоров'я, %	Державна служба статистики України (Держстат)	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-31	чисельність постійного населення (на кінець року)	осіб	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору
I-32	природний приріст, скорочення населення	осіб на 1000 наявного населення	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору
I-33	забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення)	осіб лікарів	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Методи визначення та отримання значень показників, запропонованих або таких, що висвітлюють стан компонентів довкілля від впровадження рішень ДДП, при здійсненні заходів моніторингу повинні відповідати чинним методикам екологічних, медико-санітарних та санітарно-гігієнічних спостережень та оцінок і має здійснюватися шляхом фіксації показників наявних лічильних приладів або взяття проб і проведення лабораторних досліджень тощо. Отримання актуальних даних від відповідних служб та уповноважених осіб ініціюється Замовником. Керівників, або відповідальних осіб (від підприємств, установ, органу врядування тощо) передбачається зобов'язати повідомляти, за вимогою Замовника, з моменту введення в дію рішення значення показників в письмовому вигляді у формі довідки. В подальшому здійснюється аналіз отриманої екологічної статистики із виявленням тенденцій щодо динаміки стану компонентів довкілля, стану здоров'я населення з моменту провадження рішень ДДП.

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку. Засоби та способи індикації стану компонентів довкілля обираються такими які відповідають встановленим нормативно-законодавчою базою методикам екологічних спостережень та оцінок стану довкілля. Враховуючи характер наслідків виконання окремих рішень документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення планових спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних) заходів моніторингу залишається у компетенціях Замовника, а також, передбачається перевірка відповідними органами у разі надходження скарг та/або екстрених (аварійних ситуацій).

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник. Згідно ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку" ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Стратегії не несе транскордонних наслідків для довкілля.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП "Стратегія розвитку

Покровської селищної територіальної громади на період до 2027 року", тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Стратегії з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Стратегії (р.1 та р.2).

Документ державного планування охоплює основні напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки та благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, традиційного характеру середовища історичних населених пунктів.

Зміст та основні цілі даного документу відповідають, зокрема, низці галузевих програм, що діють в межах території громади, а також корелюється із стратегічним баченням розвитку області, оскільки враховує основні положення Стратегії Дніпропетровської області на період до 2027 року, а також забезпечує організацію виконання Плану заходів з реалізації цієї Стратегії.

Існуючі екологічні проблеми території громади, адміністративної області тощо можна визначити як проблеми природного та антропогенного характеру. Проте, більшість екологічних негараздів прямо чи опосередковано зумовлено діяльністю людини та пов'язані із некерованим і нераціональним природокористуванням.

Аналіз екологічної ситуації в межах території планування вказує на те, що існує ряд екологічних ризиків які мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров'я населення.

Забруднення повітря відбувається в першу чергу за рахунок викидів від пересувних джерел (автомобільний транспорт), внаслідок воєнних подій. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення і вони можуть бути критично небезпечними та не контрольованими. Також варто зазначити впливи фізичних факторів на екологію середовища існування людини, зокрема, акустичне, вібраційне забруднення від дії пересувних джерел, проте такого роду забруднення є помірним.

Основними екологічними проблемами даної території в питаннях існуючого стану поверхневих і підземних вод, охорони і раціонального використання водних ресурсів є низька якість питної води в приватних шахтних криницях, що зумовлена забрудненістю та недостатньою захищеністю водоносних горизонтів, відсутністю каналізації та водопостачання, зношеністю технологічного та енергетичного обладнання на очисних спорудах та забруднення поверхневих вод внаслідок відсутності каналізаційних очисних споруд та відсутності системи очищення дощових стоків, а також недотримання обмеженого режиму землекористування в водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах.

Ризики в сфері землекористування пов'язані із виведенням земель с/г та л/г призначення під забудову (житлову, промислову та комунальну), деградацією земель внаслідок нераціонального природокористування. Значущим ризиком в сфері екології Дніпропетровської області є ймовірність механічного забруднення земель через накопичення ТПВ, зокрема, існує тенденція до збільшення обсягу

крупногабаритних відходів, значну частину яких складатиме відпрацьована побутова техніка, будівельних відходів та сміття тощо. Проблема існує внаслідок не досконалості системи збирання, знешкодження, утилізації сміття - відсутність достатньої кількості сміттєпереробних підприємств, сміттєзвалищ та відстійників із сучасними технологіями утилізації сміття та відходів та інше.

До ризиків втрати біорізноманіття та ландшафтного різноманіття в громаді віднесемо не завжди ефективне виконання природоохоронних заходів, в тому числі в питаннях визначення особливо цінних ділянок, які є перспективними для заповідання з подальшим наданням їм статусу природно-заповідного фонду, а також скорочення площ з природним рослинним покривом внаслідок переведення таких земель в інші категорії, що дозволяє їх не раціональну експлуатацію, збільшення площ із порушеними ділянками із знищеним рослинним покривом, стихійних сміттєзвалищ, не відповідність технологій будівництва та експлуатації дорожньо-транспортної мережі та інфраструктури, не досконала та місцями повністю відсутня рекреаційна інфраструктура та заплановані місця для коротко- та довготривалого відпочинку, не контрольованість діяльності та потужності потоків рекреантів призводить до надмірного навантаження на ландшафти і як наслідок повна /часткова їх дигресія та втрата тощо.

До ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, збільшення інфекційних хвороб; недостатнє забезпечення об'єктами обслуговування, а саме закладами охорони здоров'я, дошкільної та загальної середньої освіти, об'єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного та туристичного спрямування.

Проект ДДП розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, з них відзначимо, насамперед, Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», низку міжнародних природоохоронних конвенцій, ратифікованих Україною, стратегії, плани і програми розвитку. Загалом, усі заходи документу державного планування не суперечать зобов'язанням України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення.

Для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту ДДП, враховуючи результати досліджень поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, в тому числі на територіях, які ймовірно зазнають впливу, екологічних проблем, ризики впливу на здоров'я населення, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом, наслідків для довкілля і для здоров'я населення, пропонується комплекс природоохоронних заходів, дія котрих спрямована, зокрема, на такі компоненти довкілля та/ або сфери виникнення (в т.ч. ймовірних) негативних наслідків: клімат та атмосферне повітря, поверхневі і підземні води, ґрунти, флора, фауна, біорізноманіття, ландшафтна та культурна спадщина, природно-заповідний фонд, умови для рекреації і туризму, поводження з відходами, здоров'я населення.

Розроблення СЕО спиралося на ряд методичних підходів – аналіз територій, прогнозування, методи аналогій, експертних висновків, картографічні та геоінформаційні методи тощо. Основою аналізу території, комплексного врахування особливостей природних умов, сучасного екологічного стану та планувальних рішень виступали геоінформаційні технології. Геоінформаційні методи застосовані для спряженого і комплексного аналізу різнопланових геопросторових даних.

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Стратегії. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Стратегії, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на природоохоронні території та вирішення питання щодо поводження з відходами.

Покровській громаді, з огляду на існуючі загрози сьогодення, на найближчу перспективу рекомендовано посилити створений перелік заходів і знайти можливість забезпечити реалізацію наступних заходів в межах стратегічних та операційних напрямків ДДП:

- проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; розширення площ зелених насаджень;
- впровадження веломаршрутів між населеними пунктами громади;
- дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт;
- орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних
- комунальних систем;
- дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт;
- створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);
- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством);
- прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду;
- заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми;
- підвищення культури раціонального та ощадливого водокористування;
- розроблення плану управління відходами;
- провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання;
- забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо;
- проведення рекультивації і реконструкції існуючих сміттєзвалищ, що вичерпали свій ресурс або експлуатуються з грубими порушеннями норм

санітарної безпеки;

- провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності ;
- залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я.